

Naturverdier og skjøtsel på Nordre Håøya i Frogn kommune

Maria K. Hertzberg / Stefan Olberg / Kjell Magne Olsen / Ole Jørgen Lønnve

Naturverdier og skjøtsel på Nordre Håøya i Frogn kommune

Forfattere: Maria K. Hertzberg / Stefan Olberg / Kjell Magne Olsen / Ole Jørgen Lønnve

Publisert: 31.10.2024

Antall sider: 119 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Bymiljøetaten, Oslo kommune

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Hertzberg, M.K., Olberg, S., Olsen K.M. og Lønnve, O.J. 2024.

Naturverdier og skjøtsel på Nordre Håøya i Frogn kommune. Biofokus rapport 2024-046. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Enga i Bjørnhuebukta / Grov eik på kanten ned mot Selskjærbukta / Kjempeslørsopp / Rød blomsterbukk / Kronepiggsinn. Foto: Maria K. Hertzberg / Stefan Olberg

Biofokus rapport 2024–046

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-357-2

Gaustadalléen 21

NO-0349 OSLO

Org.nr: 982 132 924

post@biofokus.no

www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag for Bymiljøetaten i Oslo kommune foretatt naturfaglige registreringer og gitt skjøtselsanbefalinger på Håøya i Frogn kommune. Bård Bredesen har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver og bistått med informasjon knyttet til nåværende og tidligere skjøtsel. Videre har vaktmester på Håøya, Tom Erik Nilsen, bistått med båtskyss og informasjon om tidligere utført skjøtselsarbeid på øya. Geitebonden på øya, Helge Haugen, har bistått med informasjon knyttet til beite. Maria K. Hertzberg har vært prosjektansvarlig. Maria og Stefan Olberg har gjennomført feltarbeidet og stått for utarbeiding av rapport. Stefan har også hatt ansvar for den entomologiske delen av prosjektet, med utsetting av insektfeller, ettersøk i felt og bestemmelse av insektmateriale. Kjell Magne Olsen og Ole Jørgen Lønnve har bistått med bestemmelse av insektmateriale fra innsamlingene. Vi takker for samarbeidet med Bymiljøetaten i Oslo kommune, geitebonde og forvalterne ute på Håøya.

Oslo, 31.10.2024

Maria K. Hertzberg

Til venstre i bildet ses Bjørnehue og til høyre ses den sørvendte enga i Bjørnhuebukta. Foto: Maria K. Hertzberg.

Sammendrag

Håøya er den største øya i indre Oslofjord (5,6 km²) og ligger rett nordvest for Oscarsborg. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier, og drifter midtre og nordre del av øya gjennom Bymiljøetaten. Øya er et populært friluftsområde, med overnattende skoleklasser, tre kystledhytter og mange mulige teltplasser. Søndre del av øya er fredet som naturreservat, midtre del av øya er leirsted med teltplasser og hytter til mange besøkende, og med mulighet for å legge til kai. Nordre del av øya består av et større barskogsområde, med innslag av engvegetasjon, edelløvkoger og rike blandingsskoger. Geiter har de siste 10 årene beitet på midtre og nordre del av øya fra mai til oktober.

Tidligere naturtypekartlegginger på Nordre Håøya er gamle og ufullstendige. Det var derfor behov for rekartlegging og revidering av gamle naturtypekartlegginger og nykartlegginger. I tillegg var det behov for egne entomologiske vurderinger av naturkvaliteter og skjøtselsanbefalinger, samt en egen entomologisk registrering rundt Mølla nord for Tåjebukta og på enga i Bjørnhuebukta. Som følge av at driftsenheten ute på Håøya har gjennomført en del tiltak de siste 10-15 årene, var det også et behov for å evaluere og vurdere videre skjøtsel, hvor målet er at skjøtselen i framtiden skal ha et større fokus på å ivareta og videreutvikle biologisk mangfold på Håøya.

Etter nykartlegging og sammenstilling i 2023 er det til sammen revidert eller nykartlagt 63 naturtypelokaliteter. Inkludert lokaliteter som ikke er revidert i denne omgang utgjør det totale antallet 66 lokaliteter. Ni lokaliteter har fått verdi svært viktig (A-verdi), 34 lokaliteter har fått verdi viktig (B-verdi) og 23 lokaliteter har fått verdi lokalt viktig (C-verdi). Det forekommer også utvalgte naturtyper på Håøya, hvorav 21 Hule eiker er avgrenset. De fleste Hule eiker befinner seg ved Mølla. I tillegg til utvalgte naturtyper er det større arealer med rødlistede naturtyper. I skog forekommer kalk- og lågurtfuruskog, lågurtedelløvkog og rike svartorsumpskoger som alle er rødlistet som sårbar (VU), og frisk rik edelløvkog som er nær truet (NT). I åpne urterike partier finnes semi-naturlig eng som er rødlistet som sårbar. Håøya innehar svært store naturverdier med flere viktige habitater, og plasseringen i indre Oslofjord gjør at det er et stort mangfold av kravfulle artene innenfor flere organismegrupper akkurat her.

Resultat fra feltbefaring og uttrekk fra Artskart viser at det er registrert 69 ulike rødlistede arter på nordre del av Håøya, hvorav 19 ulike arter av rødlistede karplanter, tre arter av rødlistede fugler, 22 arter av rødlistede biller, åtte rødlistede arter av andre insekter og 19 arter av rødlistede sopper i området. Ertevikke (EN) ble funnet på en ny lokalitet i Bjørnhuebukta i 2023. Fra tidligere var denne kun kjent fra ett sted utenfor naturreservatet. Det er også funnet en rekke kravfulle sopper knyttet til død ved av flere ulike treslag og rike skogtyper, hvorav flere arter ikke var funnet tidligere. Øya er forholdsvis mye undersøkt oppigjennom av folk med kompetanse på sopp, men 2023 var et godt soppår for jordboende sopper som medførte flere viktige funn. Grangråkjuke (NT) og blåveisstorpigg (VU) ble funnet i rik lågurtgranskog. Kjempeslørsopp (NT) og rødtuppsopp (NT) ble funnet i rik edelløvkog. Mosen stammesigd (VU) finnes flere steder innenfor naturreservatet, men fikk sitt første funn på en svært grov lind ved Mølla. Denne kan trolig finnes flere steder på Nordre Håøya da det er en del lindeskoger med til dels gammel lind.

Nærmere 1000 biller er samlet inn på prosjektet og artsbestemt. 29 ulike rødlistede insekter er så langt påvist rundt Mølla og i Bjørnhuebukta. I tillegg til biller er det bestemt opp og funnet en rekke rødlistede arter innenfor andre insektgrupper også. Av spesielle arter som kan nevnes er den fiol-levende snutebilleren *Orobatis cyaneus* (NT), snutebilleren *Orchestes betuleti* som kun er funnet på én annen lokalitet

i Norge, skyggebillen *Prionychus melanarius* (VU) som utvikles blant annet i hule trær, samt firflekkmaur *Dolichoderus quadripunctatus* (EN) som tidligere kun er kjent fra Horten og et par funn ved Risør. Det er også funnet en hel rekke andre svært interessante arter. Flere sterkt truede arter og flere arter nye for Akershus, tilsier at Håøya har et meget stort potensial for flere krevende insektarter. Ettersom hele Nordre Håøya innehar elementer som er viktig for ulike rødlistede insekter, og mange arealer kan sees på som svært viktige, bør Nordre Håøya samlet sees på som et «hot spot-område» for rødlistede insekter i Norge.

I tillegg til å kartlegge naturtyper og arter er eventuelle endringer i nåværende skjøtsel og framtidig skjøtselsbehov for Nordre Håøya vurdert. Det er behov for omlegging av deler av driften for å ivareta naturverdiene, hvor dette omfatter beite, hogst, håndtering av dødt trevirke, klipping og skjøtsel av engvegetasjon, samt tiltak mot fremmede arter, gravearbeider og massehåndtering. Videre har flere arealer tilnærmet samme framtidige skjøtselsbehov (eller ingen skjøtselsbehov), mens noen arealer krever spesiell behandling. Det er derfor forsøkt å dele opp øya etter ulike skjøtselsbehov og i til sammen syv skjøtselssoner. For spesifikke skjøtselsbehov knyttet til naturtypelokaliteter må man se til naturtypebeskrivelsene.

Under følger punktvis oppsummeringer av de viktigste framtidige skjøtselsbehov og hensyn for å ivareta og styrke naturkvalitetene på Håøya:

Oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn knyttet til urterike arealer:

- Urterike arealer, som i dag klippes som plen, klippes kun én gang årlig rundt slutten av august, og høyet fjernes etter at det har fått ligge et par dager
- Urterike arealer i skog klippes ikke i det hele tatt
- Hindre at veikanter m.m. blir spredningskorridorer for fremmede arter ved fjerne forekomster av fremmede arter
- Urterike arealer skjermes fra geitebeite minimum i perioden 1. juni til 1. august
- Fortrinnsvis slått rundt 15. august av åpne engarealer i Bjørnhuebukta, med fjerning av høyet etter ca. tre dager. Eventuelt etterbeite med geit
- Måltrettet fjerning av einstape i de åpne engarealene i Bjørnhuebukta helt fram til denne er forsvunnet helt. Dette bør også gjøres på enkelte andre engarealer der man ser at einstape er et problem
- La død ved som allerede er der bli liggende i de åpne engarealene i Bjørnhuebukta
- Åpne noe opp videre nordover fra Bjørnhuebukta mot Nordbukta. Fjerne gran og enkelte unge løvtrær. La eldre boreale løvtrær og edelløvtrær stå igjen som overstandere

Punktvis oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn knyttet til geitebeite:

- Det beste for naturverdiene ute på Nordre Håøya er at geitene kun brukes for å holde oppslag nede i områder som man fortsatt vil skal være ganske åpne
- Om det fortsatt skal være beitedyr på Håøya gjennom sommeren må urterike arealer skjermes, minimum i perioden 1. juni til 1. august.
- Det er svært skadelig for det biologiske mangfoldet å ha beitedyr i lokaliteter med edelløvskog og rik berglendt mark

- Antallet geiter må reduseres kraftig og bør bare omfatte noen få dyr på hele øya nord for naturreservatet

Oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn rundt Mølla og Tåjebukta:

- Fjerne alle flishauger på skog- og engarealer. Busker og grener bør som en regel ikke flises opp, eventuelt bør dette gjøres på «grønntippen». Kvisthaug i eng i Tåjebukta bør fjernes
- All hogst i skogarealene bør stoppes, med mindre de utgjør en stor sikkerhetsrisiko for bygninger eller der det ferdes mye mennesker. Eneste unntak er for gran der dette er anvist
- Alle tiltak på gamle trær bør vurderes av fagbiolog og arborist, der felling vurderes som siste alternativ
- Stammer som ligger langs veier og i kant av skogarealer etter hogst eller vindfall, bør få ligge der de ligger. Disse må ikke brukes som ved. Slike stammer må beveres i lange lengder (ikke oppdelt i mindre deler), og gjerne hele trestammer. Bare mindre greiner bør fjernes.
- Fremtidig lagring av trestammer bør skje på steder med god solinnstråling
- Øk mengden rik slåtteeng ved å begrense plenarealet med en del meter i området
- Gradvis overgang mot skog der det er tatt ut en del trær, hvor det bør få komme opp oppslag i overgangen mellom åpent areal og sluttet skog

Punktvis oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn knyttet til fremmede arter:

- Forvaltningen på Håøya skal ha stor bevissthet og kunnskap om håndteringen av fremmede arter og lovverk som regulerer dette (jf. forskrift om fremmede organismer)
- Fremmede arter skal bekjempes aktivt på Håøya. Alle arter bør bekjempes, men prioritere større forekomster av risikoarter med størst utbredelse først, f.eks. vinterkarse og storborre, samt de få enkeltforekomstene med arter som fagerfredløs, kanadagullris, hestehamp og gravmyrt, før disse problemartene får ordentlig feste på øya
- Større forekomster av problematiske fremmedarter bør ikke forekomme
- Forhindre spredning av fremmede arter i forbindelse med gravearbeider, flytting av masser og andre tiltak
- Systematisk bekjempe fremmede risikoarter før og etter at det gjennomføres gravearbeider, for å forhindre etablering på blottlagt mark

Andre nødvendige tiltak vil være uttak av ung gran i løvskoger og hogst av tette granplantefelt. Ved grøfting av veikanter skal alltid kompetent fagpersonell rådføres i forkant, og det skal ikke grøftes tett opptil store gamle trær uten at man først har vurdert hvorvidt viktige røtter kan bli berørt.

Det er svært viktig at man i forvaltningen av Håøya er bevisste naturverdiene, og gjør eventuelle tiltak uten å fjerne eller forringe disse. Det ble i løpet av befaringsene i 2023 sett en del eksempler på at naturverdier ikke blir tatt hensyn til, og som har medført at disse har blitt forringet eller ødelagt. Vi så også spor etter tidligere gjennomførte tiltak som har forringet eller ødelagt naturverdier. Naturverdiene på Håøya er allerede under press som følge av økt bruk, tilrettelegging og beitedyr, og det er svært viktig at forvaltningen på Håøya ikke bidrar til at naturverdiene i enda større grad blir forringet eller ødelagt. Det er også utført en rekke gode naturfremmende tiltak på Håøya de siste årene. Det er blitt åpnet opp gjengrodde enger, fristilt viktige trær som har hatt behov for det, fjernet einstape fra enga i

Bjørnhuebukta, tatt ut gran i granplantefelt i naturreservatet m.m. Og beitedyra har vært positive for å få ned krattet i en periode.

Videre har tilretteleggingen av Håøya for allmenheten sannsynligvis vært negativt for arts mangfoldet, og vi putter de svært store naturverdiene i potten når vi setter i gang med såpass store endringer som er foretatt de siste tiårene. All videre tilrettelegging for økt bruk av arealene på Håøya er derfor uønsket sett med biomangfold-øyne.

Innhold

1	Innledning	9
1.1	Bakgrunn	9
1.2	Oppdrag og undersøkelsesområde.....	9
1.3	Naturgrunnlag og historikk	12
1.4	Tidligere registreringer	12
2	Metode	15
2.1	Datainnsamling.....	15
2.2	Metode for naturtypekartlegging	15
2.3	Artskartlegging med fokus på insekter	16
2.4	Behandling av data og prosjektets produkter.....	19
3	Resultater naturtypekartlegging	20
3.1	Beskrivelse av undersøkelsesområdet	20
3.2	Naturtyper etter DN-håndbok 13	20
4	Resultater artskartlegging	24
4.1	Artsmangfold – generell del	24
4.2	Insektkartlegging – Bjørnhuebukta og Mølla.....	30
4.3	Fremmede arter.....	36
5	Skjøtsel	40
5.1	Urterike arealer.....	40
5.2	Geitebeite	47
5.3	Store gamle trær og edelløvskogen ved Mølla	50
5.4	Grov lind i Dragsundet.....	56
5.5	Fremmede arter.....	57
5.6	Granplantefelt og uttak av gran i løvskog	63
5.7	Skjøtselssoner	64
6	Hensyn	69
6.1	Gravearbeider og blottlegging av jord	69
6.2	Friluftsliv	70
7	Oppsummering og konklusjoner	73
8	Referanser	75
	Vedlegg 1. Detaljerte naturtypekart	77
	Vedlegg 2. Naturtypebeskrivelser	84

Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter	132
Vedlegg 3. Kategorier for fremmede arter	134

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Håøya er den største øya i indre Oslofjord (5,6 km²) og ligger rett nordvest for Oscarsborg (Figur 1). Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter av midtre og nordre del av øya gjennom Bymiljøetaten. Øya er et populært friluftsområde, med overnattende skoleklasser, tre kystledhytter og mange mulige teltplasser. Søndre del av øya er fredet som naturreservat, midtre del av øya er leirsted med teltplasser og hytter til mange besøkende, og med mulighet for å legge til kai. Nordre del av øya består av et større barskogsområde, med innslag av engvegetasjon, edelløvskoger og rike blandingsskoger. Geiter beiter på midtre og nordre del av øya fra mai til oktober.

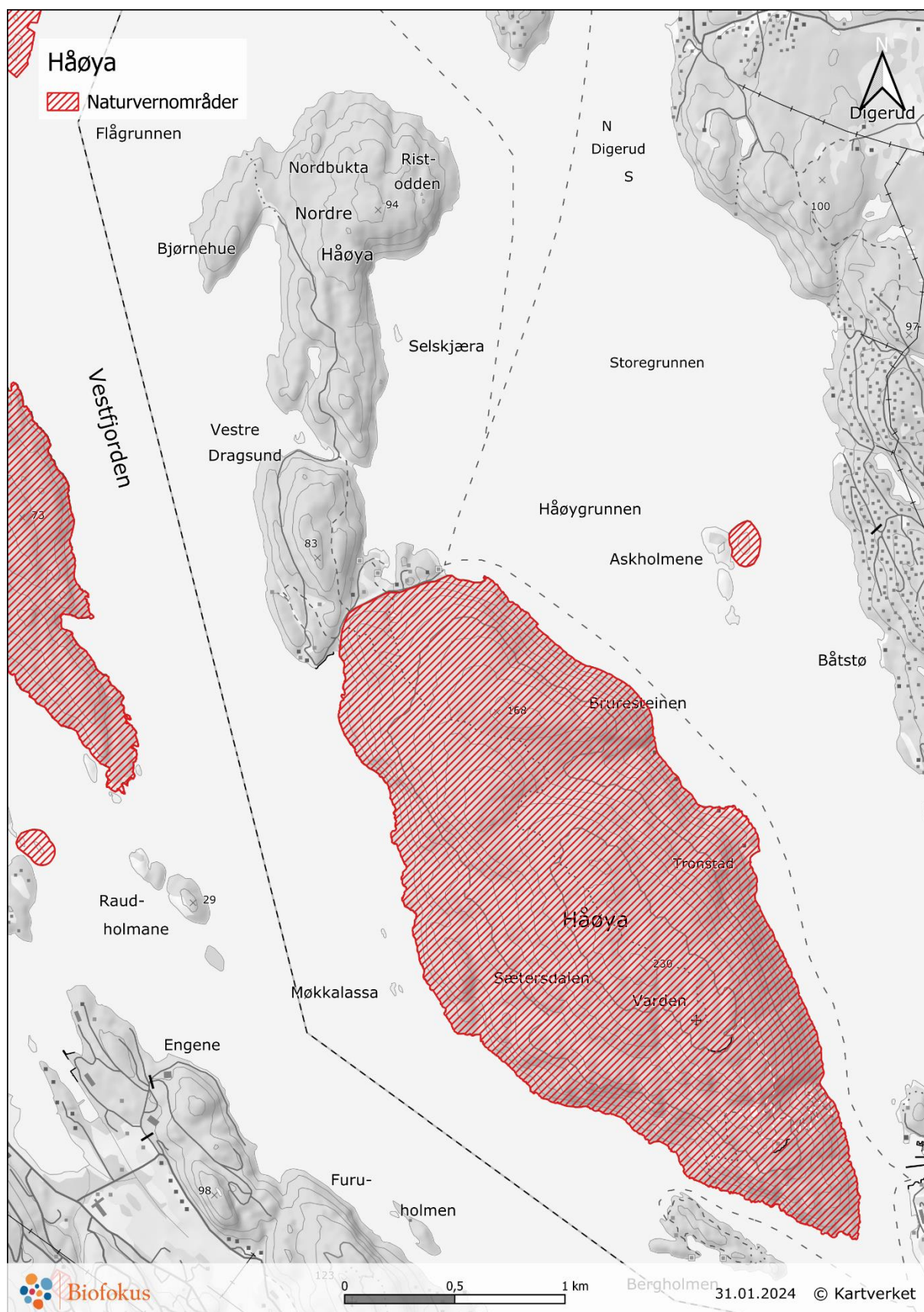
Tidligere naturtypekartlegginger på Nordre Håøya er gamle og ufullstendige. Det var derfor et behov for rekartlegging og revidering av gamle naturtypekartlegginger og nykartlegginger. I tillegg var det behov for egne entomologiske vurderinger av naturkvaliteter og skjøtselsanbefalinger, samt en egen entomologisk registrering rundt Mølla nord for Tåjebukta og på enga i Bjørnhuebukta. Som følge av at driftsenheten ute på Håøya har gjennomført en del tiltak de siste 10-15 årene, var det også et behov for å evaluere og vurdere videre skjøtsel, hvor målet er at skjøtselen i framtiden skal ha et større fokus på å ivareta og videreutvikle biologisk mangfold på Håøya.

1.2 Oppdrag og undersøkelsesområde

Følgende er hentet fra oppdragsbeskrivelsen laget av Bymiljøetaten, Oslo kommune:

Det skal i løpet av sommeren og høsten 2023 gjennomføres oppdatert kartlegging av naturtypelokaliteter på Håøya nord for naturreservatet. Rødlistede arter, fremmede arter og andre spesielt forvaltningsrelevante arter skal kartlegges som en del av naturtypekartleggingen. Entomologiske kvaliteter skal ha særskilt fokus under kartleggingene. Det skal gjennomføres en egen kartlegging av insektlivet i edelløvskog nord for Tåjebukta og engvegetasjon i Bjørnhuebukta, først og fremst ved analyser av insektfeller som settes opp i disse to områdene. Insektfellene må merkes godt med kontaktdata og informasjon om undersøkelsen som gjennomføres. Tidligere gjennomførte kartlegginger og funn av forvaltningsrelevante arter skal innarbeides. Gjennom kontakt med forvaltningen på øya og geitebonde skal det innhentes informasjon om gjennomførte skjøtselstiltak på øya (geitebeite, skjøtsel av engvegetasjon i Bjørnhuebukta, skjøtsel av hul eik, plenklipping med mer.), som skal evalueres, og det skal gis anbefalinger om justeringer av disse skjøtselstiltakene der det er ønskelig ut ifra biologiske forhold. I den sammenheng skal det bla. gjøres vurderinger av beitetrykk og tidspunkter for beiting, eventuelt behov for skjerming av ytterligere arealer ut over område for stavklokke og ertevikke. Det skal både utarbeides råd om skjøtsel og hensyn for hele nordre Håøya og for de enkelte naturtypelokalitetene. I tilknytning til veier og bygninger der det planlegges anleggelse av vann- og kloakledninger og strømlenninger (jf. vedlagte kart, utenom inntegnet trase til Dragsund) skal det gjennomføres detaljkartlegging av naturkvaliteter, rødlistede arter og fremmede plantearter.

En egen rapport har omfattet detaljkartleggingen langs veier og bygninger der det planlegges anleggelse av vann og kloakkledninger og strømledninger. Se Hertzberg (2023).

Figur 1. Alt areal som ikke er en del av naturvernrområdet var en del av undersøkelsesområdet, fra Tåjubukta i sør til Nordbukta i nord.

1.3 Naturgrunnlag og historikk

Nordre og Midtre Håøya har en variert topografi og består av flere høye åser som skråner bratt ned i fjorden både mot øst, vest og nord. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men i bunnen av de mange mindre sprekkedaler og forsenkninger, samt i partier nede langs fjorden, slakere partier og terrasser, er det rike marine sedimenter som gir grunnlag for en markant rikere vegetasjon enn det som er forventet (Størmer, 1938). Stedvis er også berggrunnen oppsprukket og gir tilgang til mineraler. Øyas beliggenhet i indre Oslofjord i boreonemoral sone og med et sommervarmt klima gir grunnlag for varmekjære arter, og stedvis har vegetasjonen også et nemoralt preg. I følge Høiland (1990) er Håøyas flora ganske spesiell i den forstand at man her både får inn det vestlige, oseaniske kystelementet og det sørøstlige, kontinentale elementet, og det er *få steder på Østlandet hvor dette møtet er så markant*. Det er flere kulturminner i området, fra steinalderen og fram til nyere tid (Miljødirektoratet, 2024). Videre lesning om geologi og generelle naturforhold, samt historikk, finnes i Høiland (1990) og Korsmo & Svalastog (1993).

1.4 Tidligere registreringer

Det er gjort en del undersøkelser av mangfoldet av arter og naturtyper på Håøya oppigjennom. Høiland (1990) skrev i 1990 om de botaniske forholdene på Håøya i forbindelse med vurdering av ny veiforbindelse over Oslofjorden, i stor grad basert på Størmer (1938). Kvam (1990) gjorde de zoologiske vurderingene i forbindelse med planene, og NINA gjennomførte kartlegginger på hele øya i 1989 (Korsmo & Svalastog, 1993). I 2013 kartla og vurderte NINA potensiale for klippeblåvinge (CR) på Håøya og kom med en vurdering av effektene av skjøtselstiltak som ble gjort i Bjørnhuebukta med tanke på å tilrettelegge for klippeblåvinge (Endrestøl, 2013). Før 2013 har blant annet Endrestøl hatt mange besøk til Håøya for å lete etter klippeblåvinge, da arten ble funnet der ved flere anledninger på 1960-tallet. I 1990 ble det laget en skjøtelsesplan for de delene av øya som er utenfor naturreservatet (Oslo kommune, 1990).

Videre ble det gjennomført naturtypekartlegginger og gjennomgang av naturtyper etter DN-Håndbok 13 på Håøya i 2004, 2005, 2009, 2014 og 2015 (Blindheim & Lønnve, 2009; Heggland & Blindheim, 2004; Jansson, 2018). Se også naturbase (Miljødirektoratet, 2024). En god del av disse naturtypekartleggingene er gamle og ufullstendige. Under følger kart og tabell med oppsummering av tidligere registrerte naturtypelokaliteter (Figur 2 og Tabell 1). Det er også tidligere utført MiS-kartlegginger innenfor undersøkelsesområdet. Disse overlapper helt eller delvis med naturtypelokaliteter etter DN-Håndbok 13.

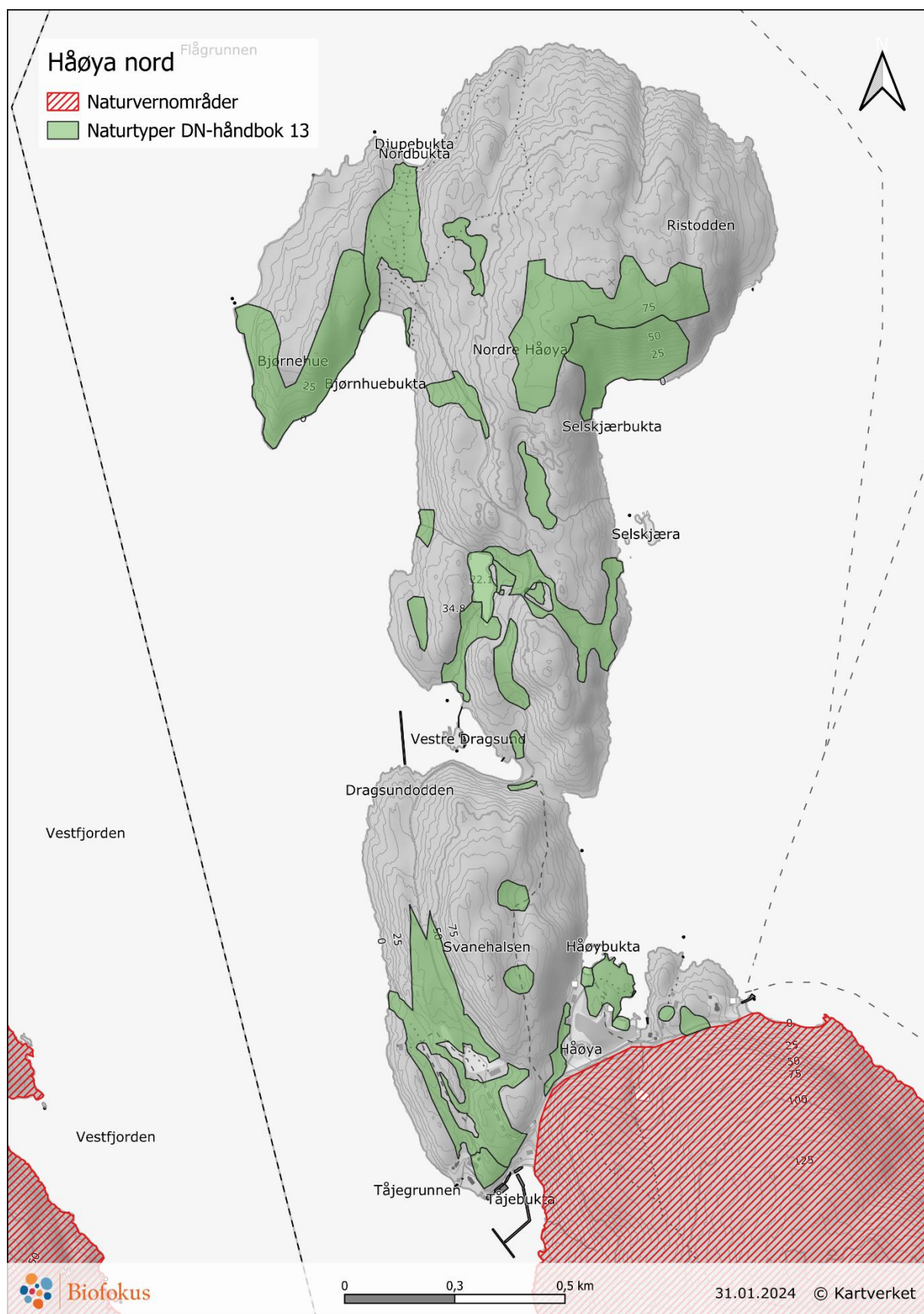
I tillegg til tidligere registrerte naturtyper er det en del artsfunn i området (Artsdatabanken og GBIF Norge, 2023). Det er gjort flest funn av karplanter. Rundt halvparten av registreringene er karplanter, hvorav flere rødlistede. Marianøkleblom (VU) er i partier vanlig i de halvåpne skogene og langs grusveien, og det er også en god del forekomster av knollmjøddurt (VU) og åkermåne (NT). Etter karplanter har biller flest registreringer, hvorav flere rødlistede arter, deretter er det en del registreringer av fugler, sopp og sommerfugler.

Videre gjør topografien og utilgjengeligheten at de gamle furuskogene er attraktive hekkeplasser for rovfugl og andre typiske skogsarter av fugl. På nordre Håøya har fiskeørn (VU) hekket i flere år (Bård Bredesen pers. medd.) og innenfor naturreservatet hekker havørn og trolig også fiskeørn. Håøya

generelt har et riktig fugleliv og naturreservatet har trolig en av de største forekomstene av nattravn i Oslo og Akershus (Bård Brede pers. medd.). Flaggermus er foreløpig dårlig undersøkt.

Tabell 1. Tidligere registrerte naturtyper innenfor undersøkelsesområdet. Naturtypene er de samme som i Figur 2.

BN-nummer	Områdenavn	Naturtype	Verdi	Kartlagt
BN00050315	Bjørnebukta N	Hagemark	Viktig	2005
BN00050318	Bjørnebukta NØ	Gammel boreal lauvskog	Lokalt viktig	2005
BN00050325	Dragsunddammen	Dam	Viktig	2006
BN00050327	Dragsundet NØ	Naturbeitemark	Viktig	2006
BN00050332	Tåjeodden	Rikt strandberg	Viktig	2004
BN00050334	Svanehalen II	Rik sump- og kildeskog	Lokalt viktig	2005
BN00050319	Bjørnebukta NØ	Gammel sumpskog	Viktig	2015
BN00050320	Selskjærbukta N	Hagemark	Viktig	2005
BN00050321	Selskjærbukta V	Rik sump- og kildeskog	Lokalt viktig	2015
BN00050322	Bjørnebukta S	Rik sump- og kildeskog	Viktig	2005
BN00050323	Dragsundet NV	Rik sump- og kildeskog	Lokalt viktig	2014
BN00050336	Håøybukta	Rikt strandberg	Viktig	2004
BN00050337	Dragsunddammen Ø I	Rik sump- og kildeskog	Viktig	2005
BN00050338	Dragsunddammen Ø IV	Store gamle trær	Viktig	2005
BN00050036	Håøybukta V	Strandeng og strandsump	Lokalt viktig	2004
BN00050050	Ruin	Rik sump- og kildeskog	Lokalt viktig	2009
BN00050199	Ruin, øst	Rik sump- og kildeskog	Lokalt viktig	2009
BN00050314	Bjørnebukta V	Kalkskog	Viktig	2005
BN00050316	Bjørnebukta I	Rikt strandberg	Lokalt viktig	2005
BN00050324	Dragsunddammen S	Rik edellauvskog	Viktig	2005
BN00050326	Dragsunddammen Ø II	Gammel sumpskog	Viktig	2015
BN00050333	Mølla	Rik edellauvskog	Svært viktig	2005
BN00050335	Håøybukta indre	Strandeng og strandsump	Lokalt viktig	2005
BN00050312	Mølla Ø	Rik edellauvskog	Viktig	2005
BN00050313	Selskjærbukta	Rik edellauvskog	Svært viktig	2005
BN00050328	Dragsunddammen Ø III	Gammel boreal lauvskog	Viktig	2005
BN00050329	Dragsundet SØ	Rik edellauvskog	Viktig	2005
BN00050330	Dragsundet Ø	Rik sump- og kildeskog	Lokalt viktig	2005
BN00050331	Svanehalen I	Rik sump- og kildeskog	Lokalt viktig	2005

Figur 2. Tidligere naturtyperegistreringer på Håøya nord gjort i perioden 1990-2015.

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Kartleggingstema

Arbeidet har omfattet kartlegging av:

- Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (viktige naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning, 2007) med tilhørende oppdaterte faktaark (Miljødirektoratet, 2015).
- Utvalgte naturtyper i henhold til [Naturmangfoldloven](#) og [Forskrift om utvalgte naturtyper](#).
- Levesteder for rødlistearter. Rødlistekategorier følger gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken, 2021). Se vedlegg 2 for forklaring av kategorier.
- Forekomster av fremmede arter iht. Fremmedartslista 2023 (Artsdatabanken, 2023). Se vedlegg 3 for forklaring av kategorier.
- Kartlegging av insekter med ulike typer feller og inventeringer.
- Sommeren 2024 ble det i tillegg gjennomført kartlegging av ertevikke.

Viktige datakilder

Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området, bl.a. Naturbase og Artskart, gamle rapporter.

Feltkartlegging

Hoveddelen av feltkartleggingen i området ble utført av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg vår, sommer og høst 2023. I tillegg ble det gjennomført noen kartlegginger sommer 2024 ifm. kartlegging av ertevikke. Øya ble befart til litt ulike tidspunkter for å kunne fange opp en større del av mangfoldet og innenfor flere artsgrupper. Dette ble også gjort for å kunne se utviklingen i vegetasjonen i løpet av sesongen og får å lettere kunne vurdere effektene av dagens skjøtsel.

2.2 Metode for naturtypekartlegging

Kartlegging etter DN-håndbok 13

Metoden for naturtypekartlegging følger DN-håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning, 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 2 - 6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem. I forbindelse med revidering av DN-håndboka er det utarbeidet utkast til nye faktaark for alle terrestre naturtyper (Biofokus, 2014; Miljødirektoratet, 2015), og disse er brukt som grunnlag for verdisetting.

Følgende kriterier er viktige ved utvelgelse av viktige naturtyper:

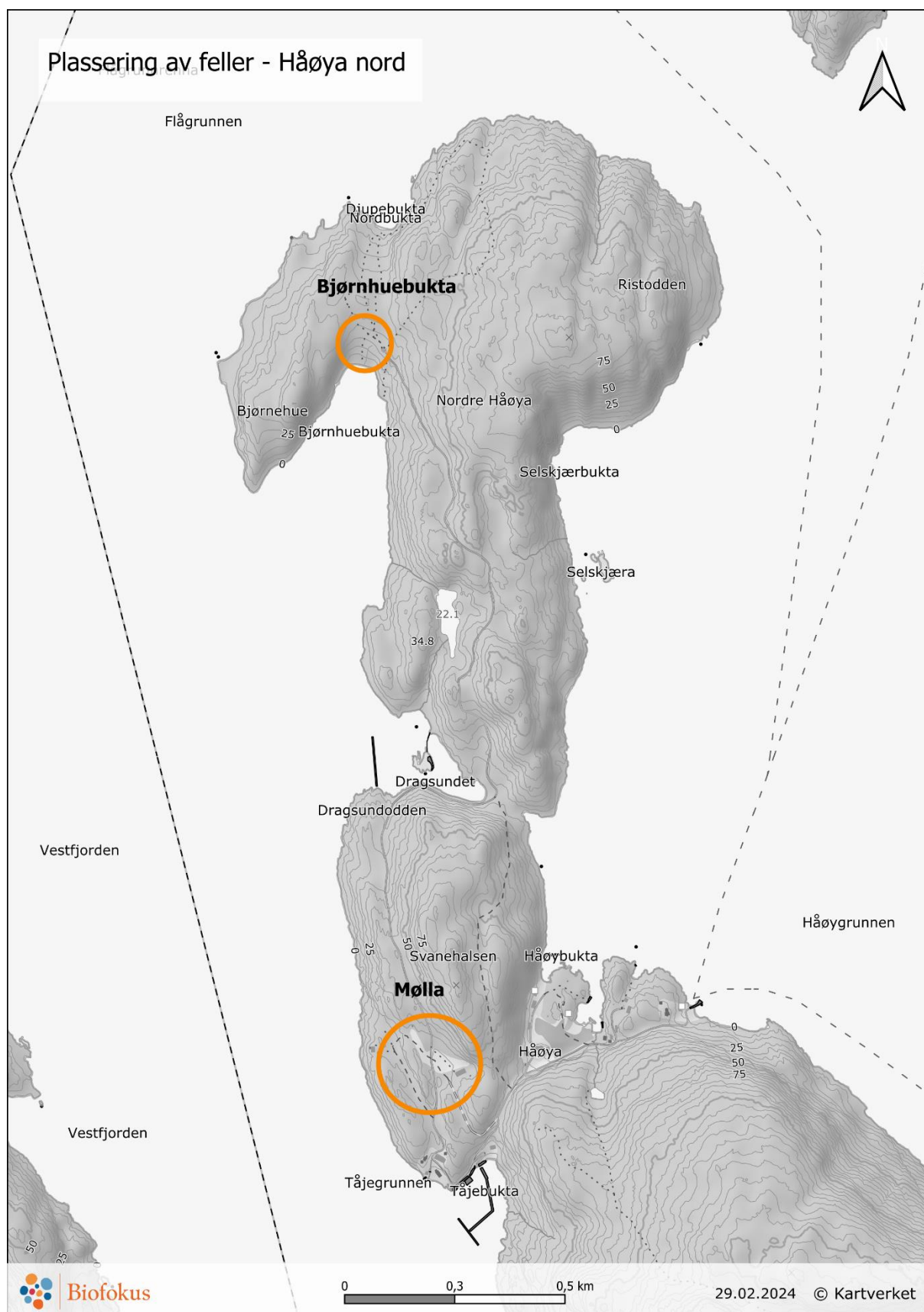
- Naturtypers sjeldenhet nasjonalt og lokalt
- Forekomst av viktige nøkkelementer
- Viktige forekomster av signalarter eller rødlistede arter.
- Områdets topografiske og geografiske plassering.
- Områdets evne til å fylle en funksjon for bevaring av biologisk mangfold.

Systemet for verdisetting av kartlagte naturtypelokaliteter har tre verdikategorier: Svært viktig – A, Viktig – B, Lokalt viktig – C. Metoden gir følgende kriterier for rangering av lokaliteter innen en naturtype:

- Størrelse og velutviklethet
- Grad av tekniske inngrep
- Forekomst av rødlistearter
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt).

2.3 Artskartlegging med fokus på insekter

Det var fra oppdragsgivers side et ønske om å foreta en kartlegging av insektmangfoldet knyttet til gamle trær og engarealer ved Mølla, samt engarealet i Bjørnhuebukta (Figur 3). Håøya har et stort potensial for interessante insektarter knyttet til død ved på varme lokaliteter, samt et generelt svært godt potensial for arter knyttet til en del andre habitater som blant annet tørre og rike engarealer. På begge de to lokalitetene ble det satt opp ett malaisetelt (Figur 4). Ved Mølla ble det i tillegg hengt opp fem vindusfeller (på to hule eiker, én død eik, én hul spisslønn og én hul selje) (Figur 5), samt at det ble gravd ned en fallfelle i mulden inne i en hul eik (Figur 5). Fellene ble plassert ut 25. mai 2023, ble tømt med ujevne mellomrom gjennom sommeren, og ble tatt ned 11. august 2023. De to lokalitetene ble ved hvert besøk undersøkt ved bruk av slagghåv og andre manuelle metoder, og observerte insekter ble notert ned eller tatt med for en bestemmelse på laboratoriet.

Figur 3. Nordre Håøya med anvisning av de to insektundersøkelsesområdene ved Mølla og i Bjørnhuebukta.

Figur 4. Malaiseteltet ved Mølla. Foto: Stefan Olberg.

Figur 5. Vindusfelle på hul spisslønn (venstre) og fallfelle i muld inne i en hul eik. Foto: Stefan Olberg.

2.4 Behandling av data og prosjektets produkter

All innleggelse av nye naturtypelokaliteter og redigering av gamle har blitt gjort i Oslo kommune sin naturdatabase Natur2000 og data herfra har blitt sendt til Statsforvalteren i Oslo og Viken for innleggelse i Naturbase hvor alle eksisterende naturtypedata finnes (www.naturbase.no). Alle artsfunn har blitt lagt inn i Biofokus Artsfunnbase med overføring daglig til Artskart. Ipad med Arcgis Collector med digitale kart har blitt brukt for å avgrense lokaliteter i felt for å sikre god presisjon. Rapporten vil bli offentlig tilgjengelig på Biofokus sine hjemmesider.

3 Resultater naturtypekartlegging

3.1 Beskrivelse av undersøkelsesområdet

Furuskoger og barblandingsskoger er de dominerende skogtypene på Nordre Håøya og dekker større arealer der det er skrint og lite jordsmonn. Disse skogene er ofte eldre og med spredte gamle trær og elementer av død ved. Reine granskoger er mindre vanlig, men forekommer på bedre jordsmonn, enten flersjiktete og iblandet flere andre treslag eller som tette granplantefelt. Flere av de bedre sjiktete granskogene er i tillegg rike lågurtgranskoger. Blandingsskoger forekommer også spredt, med furu, gran, eik og osp som vanligste innslag. Disse skogene har nøkkelementer av alle treslag. Innimellom på bedre og dypere jordsmonn kommer det inn et større løvinnslag, og Nordre Håøya har flere utforminger av løvskoger. Stedvis er det reinbestand med bjørk eller osp, som følge av gjengroing etter at området var mer åpent, men det er også større arealer med ulike typer løvblandingsskoger enten med kun boreale løvtrær eller iblandet edelløvtrær. I sør- og vestvendte partier forekommer også mindre partier med reine edelløvskoger, både alm-lindeskoger og lågurteikeskoger med innslag av store gamle trær, hule trær og død ved. I forsengkninger i terrenget og der det er stagnere grunnvann kommer det inn svartorsumpskoger.

Håøya har en langvarig historie med kulturpåvirkning og det er arealer med åpne og gjengrodde enger på øya. I Bjørnhuebukta finnes en større åpen eng med urterik vegetasjon, som følge av at det her finnes større arealer med gammel kulturmark. Og her og der ellers forekommer urterik åpen skjøtselsbetinget vegetasjon, både langs grusveier og på tun, samt i Håøyabukta og Tåjebukta. Skogen bærer også i partier preg av å være kulturpåvirket, hvor den er forholdsvis lysåpen og med et gras- og urterikt feltsjikt, men hvor grana har begynt å vokse inn og skape mer skygge.

3.2 Naturtyper etter DN-håndbok 13

Etter nykartlegging og sammenstilling i 2023 og 2024 er det til sammen revidert eller nykartlagt 63 naturtypelokaliteter. Inkludert lokaliteter som ikke er revidert i denne omgang utgjør det totale antallet 67 lokaliteter (Tabell 2 og Figur 6). Åtte lokaliteter har fått verdi svært viktig (A-verdi), 32 lokaliteter har fått verdi viktig (B-verdi) og 27 lokaliteter har fått verdi lokalt viktig (C-verdi). Naturtypebeskrivelsene finnes i Vedlegg 2. Det forekommer også utvalgte naturtyper på Håøya, hvorav 21 hule eiker er avgrenset, og de fleste av disse befinner seg rundt Mølla. I tillegg til utvalgte naturtyper er det større arealer med rødlistede naturtyper. I skog forekommer kalk- og lågurtfuruskog, lågurtedelløvskog og rike svartorsumpskoger som alle er rødlistet som sårbar (VU), og frisk rik edelløvskog som er nær truet (NT) (Artsdatabanken, 2018). Det er også store naturverdier knyttet til naturskogslokaliteter dominert av furu, og som ikke er rødlistet. I åpne urterike partier finnes semi-naturlig eng som er rødlistet som sårbar. Håøya innehar svært store naturverdier med flere viktige habitater og plasseringen i indre Oslofjord gjør at en svært stor andel av kravfulle arter innenfor flere organismegrupper finnes akkurat her.

Tabell 2. Oversikt over naturtypelokaliteter i undersøkelsesområdet etter oppdatert kartlegging i 2023/2024. Beskrivelser finnes i Vedlegg 2.

ID-lokal	Områdenavn	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal (daa)
----------	------------	-----------	-----------	-------	-------------

021510175	Ruin	Rik sump- og kildeskog	Rik løvsumpskog	Lokalt viktig	0,98
021510973	Tåjeodden	Rik berglendt mark	Rik grunnlendt mark	Viktig	3,63
021510766	Mølla	Rik edellauvskog		Svært viktig	88,16
021510176	Ruin, øst	Rik sump- og kildeskog	Rik løvsumpskog	Lokalt viktig	2,09
021510767	Mølla Ø	Rik edellauvskog		Viktig	6,39
021510974	Håøybukta V	Rik sump- og kildeskog	Rikere strandskog	Lokalt viktig	1,01
021510961	Svanehalen II	Rik sump- og kildeskog	Rik løvsumpskog	Lokalt viktig	1,74
021510975	Håøybukta	Rik berglendt mark	Rik grunnlendt mark	Viktig	5,17
021510983	Tåjebukta	Engpreget erstatningsbiotop		Lokalt viktig	2,78
021510978	Stallen	Engpreget erstatningsbiotop		Lokalt viktig	1,89
021510979	Eldhuset	Rik berglendt mark	Rik grunnlendt mark	Viktig	0,35
021510980	Svanehalen Sør	Gammel granskog	Gammel lavlandsgranskog	Viktig	40,17
021510960	Svanehalen I	Rik sump- og kildeskog	Rik løvsumpskog	Lokalt viktig	1,96
021510981	Svanehalen NØ	Gammel granskog	Gammel lavlandsgranskog	Viktig	20,89
021510959	Dragsundet SØ	Rik edellauvskog		Viktig	3,92
021510982	Dragsundet SØ II	Naturbeitemark	Rik beiteeng	Viktig	1,28
021510951	Dragsundet Ø	Rik sump- og kildeskog	Rikere løvsumpskog	Lokalt viktig	2,69
021510793	Dragsunddammen Ø II	Gammel sumpskog	Gammel gransumpskog	Viktig	1,26
021510794	Dragsunddammen Ø III	Gammel boreal lauvskog	Gammel løvblandingsskog	Viktig	36,64
021510952	Bjørnebukta S	Rik barskog	Lågurtfuruskog	Lokalt viktig	13,89
021510984	Bjørnehuebukta II	Rik barskog	Lågurtfuruskog	Viktig	19,28
021510954	Bjørnebukta I	Rik berglendt mark	Rik grunnlendt mark	Viktig	1,47
021510985	Bjørnehuebukta III	Store gamle trær	Ask	Viktig	0,52
021510986	Bjørnehuebukta IV	Store gamle trær	Ask	Viktig	0,21
021510987	Bjørnehuebukta V	Store gamle trær	Ask	Viktig	0,24
021510798	Bjørnebukta N	Hagemark	Rik hagemark med boreale løvtrær	Viktig	16,93
021510989	Bjørnehuebukta VI	Slåttemark	Rik slåtteeng	Svært viktig	8,03
021510990	Bjørnehuebukta VII	Rik edellauvskog		Svært viktig	5,76
021510991	Mølla II	Andre viktige kulturmarkstyper		Lokalt viktig	7,25
021510953	Bjørnebukta V	Rik barskog	Lågurtfuruskog	Viktig	65,71
021510796	Bjørnebukta NØ	Rik boreal løvskog		Lokalt viktig	7,8

021510797	Bjørnebukta NØ	Gammel sump- og kildeskog		Lokalt viktig	6,35
021510799	Dragsundet NØ	Hagemark	Rik hagemark med edelløvtrær	Lokalt viktig	7,8
021510950	Dragsundet NV	Rik sump- og kildeskog	Rik løvsumpskog	Lokalt viktig	3,59
021510962	Selskjærbukta V	Rik sump- og kildeskog		Lokalt viktig	7,49
021510994	Mølla NV	Store gamle trær	Lind	Viktig	0,73
021510988	Mølla, eik II	Store gamle trær	Eik	Svært viktig	0,44
021510977	Mølla, eik I	Store gamle trær	Eik	Svært viktig	1,16
021510976	Dragsund, eik	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,2
021510993	Selskjærbukta S	Rik edelløvskog	Lågurt-eikeskog	Viktig	2,81
021510792	Dragsunddammen Ø I	Rik sumpskog		Viktig	1,42
021510995	Mølla S	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,34
021510996	Mølla S I	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,76
021510997	Mølla S II	Store gamle trær	Eik	Svært viktig	0,77
021510998	Mølla S III	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,94
021510999	Mølla S IV	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,72
021511000	Mølla vest	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,68
021511001	Mølla nord	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,36
021511002	Mølla NV	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,6
021511003	Mølla NV I	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,22
021511004	Mølla NV II	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,75
021511005	Mølla NV III	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,67
021511006	Mølla NV IV	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,73
021511007	Mølla NV V	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,69
021511008	Mølla NV VI	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,68
021511009	Mølla NV VII	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,65
021511010	Mølla V	Store gamle trær	Eik	Svært viktig	0,65
021511011	Mølla V I	Store gamle trær	Eik	Lokalt viktig	0,52
021511012	Tåjebukta NV	Store gamle trær	Ask	Lokalt viktig	0,69
021511013	Tåjebukta NV I	Store gamle trær	Lind	Viktig	0,69
021510768	Dragsunddammen S	Rik edelløvskog	Alm-lindeskog	Viktig	10,14
021510769	Dragsunddammen	Dam		Viktig	6,75
021510795	Dragsunddammen Ø IV	Store gamle trær	Eik	Viktig	0,1
021510956	Selskjærbukta	Rik edelløvskog		Svært viktig	27,48
021510992	Selskjærbukta vest til nord	Gammel furuskog	Gammel solvarm bergfuruskog	Viktig	71,85
021510957	Selskjærbukta N	Hagemark	Rik hagemark med edelløvtrær	Viktig	52,72

Figur 6. Naturtyper på Nordre Håøya etter oppdatert kartlegging i 2023/2024. Detaljerte kart finnes i Vedlegg 1.

4 Resultater artskartlegging

4.1 Artsmangfold – generell del

Resultat fra feltbefaring og uttrekk fra Artskart (29.02.2024) viser at det er registrert 69 ulike rødlistede arter på nordre del av Håøya, hvorav 19 ulike arter av rødlistede karplanter, tre arter av rødlistede fugler, 22 arter av rødlistede biller, syv rødlistede arter av andre insekter og 19 arter av rødlistede sopper i området (Tabell 3). Det er ikke gjort grundige undersøkelser av mangfoldet av alle artsgrupper og man må regne med at finnes mange flere rødlistearter av for eksempel ulike insekter, moser, lav og sopp i området. Det gjenstår også noe insektmateriale å bestemme og det vil med stor sannsynlighet dukke opp flere rødlistede arter her.

Figur 7. Ny lokalitet med ertevikke (EN) ved Bjørnhuebukta helt nord på Håøya. Foto: Maria K. Hertzberg.

Karplanter

Ertevikke (EN) ble funnet på en ny lokalitet i 2023, i den steinete og berglendte lille edelløvskogskanten rett vest for enga i Bjørnhuebukta (Figur 7 og Figur 8). Voksestedet virker å være ganske typisk. Området ble undersøkt forholdsvis nøye, men det ble kun funnet to skudd i 2023. Størmer (1938) nevner at det finnes noen lokaliteter med ertevikke langs transektet mellom Bjørnhuebukta og Ristodden, men det virker ikke som det var snakk om denne lokaliteten. Individene var kun små skudd som enda ikke hadde blomstret i starten av september, muligens kan dette skyldes beiting, men dette er noe usikkert. Se mer om ertevikke lenger ned.

Figur 8. Ertevikke ble funnet i edelløvskogen som ligger i kanten av enga i Bjørnhuebukta. Foto: Maria K. Hertzberg.

Også flere andre kravfulle karplanter har tilholdssted på Håøya. Det er store forekomster av marianøkleblom (VU) på Håøya, både langs veier, i urterik skog og i enger. Solblom (EN) har en registrering fra 1991 på Svane Halsen, åsen mellom Tåjebukta og Dragsund. Denne lokaliteten har trolig utgått da skogen her er forholdsvis sluttet. Kyståkermåne (VU) og ullurt (NT) ble registrert ved Tåjebukta i 1998. Ullurt ble ikke sett i 2023, men ble gjenfunnet av Bård Bredesen i 2024, og en kan ikke utelukke at kyståkermåne finnes fortsatt. Åkermåne (NT) er registrert flere steder i nyere tid. Svartmispel (NT) ble registrert ute på Bjørnehue nord på Håøya i 2015, denne lokaliteten ble ikke sett, men det er usikkerhet knyttet til om den er oversett eller om den er blitt beitet ned.

Frøplanter av lind (NT) ble observert flere steder på Håøya i løpet av feltbefaringene i 2023 (Figur 9). I følge Artsdatabanken har *Tilia cordata* svært dårlig frøformering i Norge og at det så å si ikke er sett frøplanter i Norge (Solstad et al., 2021a). Frøplanter av de ulike linde-artene kan være vanskelig å skille fra hverandre, men da frøplantene på Håøya ble sett i skog dominert av *T. cordata*, og observasjonen ble gjort såpass langt unna andre linde-arter, er det med stor sannsynlighet snakk om *T. cordata*. Lind (*T. cordata*) har stort sett vegetativ foryngelse i Norge, da frøforyngelse begrenses av lave temperaturer (Mong, 2005). Trolig kan varme somre de siste årene være en årsak til at lind i større grad enn før foryrer med frø og at dette ble observert på Håøya.

Figur 9. Bilde av frøplanter av lind (*Tilia cordata*) fra edelløvskogen rundt Mølla sommer 2023. Foto: Maria K. Hertzberg.

Som følge av funnet med ertevikke i 2023 ble det gjennomført ekstra kartlegginger av ertevikke i 2024, henholdsvis i slutten av juni og begynnelsen av september. Det ble satt opp et gjerde rundt den nye lokaliteten med ertevikke i Bjørnhuebukta, for å se om det ville komme opp flere ertevikkeplanter dersom arealet ble skjermet mot beiting. Et større område ble gjerdet inne den 11. juli (Figur 10). I tillegg til å telle antall skudd innenfor inngjerdingen, ble det lett etter ertevikke andre aktuelle plasser på Håøya. Utvelgelse av hvilke arealer som ble oppsøkt var basert på Størmer (1938) sine gamle funn, samt andre steder hvor det trolig kunne være potensielle på Nordre Håøya. Det ble også tatt noen stikkprøver på midtre Håøya. De aktuelle plassene bestod av litt skinn og steinete edelløvskog som ikke var for tett og som hadde forholdsvis god solinnstråling. Det ble lett ganske grundig i eikehagen og skogen i lia opp fra Selskjærbukta. Og det ble lett i andre edelløvskogslommer spredt på øya.

Det ble observert 6 ertevikkeskudd innenfor inngjerdingen i Bjørnhuebukta, både i juni og i september. Skuddene var fortsatt små i september så det var ingen blomstring i lokaliteten i 2024 heller. Lokaliteten bør oppsøkes på ny til neste år for å se om inngjerdingen hjelper på veksten. Det ble ikke funnet noen nye forekomster med ertevikke på andre aktuelle plasser i 2024, tross mye leting.

Figur 10. Inngjerdingen av ertevikkelokaliteten i Bjørnhuebukta i september 2024. Foto: Maria K. Hertzberg

Sopp

Det er funnet en rekke kravfulle sopper knyttet til død ved av flere ulike treslag og rike skogtyper. Flere arter var ikke funnet tidligere. Øya er forholdsvis mye undersøkt oppigjennom av folk med kompetanse på sopp, men 2023 var et godt soppår for jordboende sopper, som gjorde at forholdene lå bedre til rette for nye funn. Grangråkjuke (NT) og blåveisstorpigg (VU) ble funnet i rik lågurtgranskog. Kjempeslørsopp (NT) (Figur 11) og rødtuppsopp (NT) ble funnet i rik edelløvskog. Det er med stor sannsynlig mulig å finne flere interessante sopper på Håøya, både av vedboende og jordboende sopp.

Figur 11. Kjempestløssropp (NT) i edelløvskogen opp fra Selskjærbukta. Foto: Maria K. Hertzberg

Moser

Mosen stammesigd (VU) finnes flere steder innenfor naturreservatet, men fikk sitt første funn på en svært grov lind ved Mølla. Denne kan trolig finnes flere steder på Nordre Håøya da det er en del lindeskoger med til dels gammel lind. Området er dårlig undersøkt for moser.

Mosefloraen på Håøya ble grundig undersøkt av Per Størmer på 1930-tallet. Størmer var Norges ledende kapasitet på moser midt på 1900-tallet og undersøkte Håøya i forbindelse med sin avhandling om moser med sørøstlig utbredelse i Norge. Senere er mosefloraen undersøkt på frivillig basis av Siri Lie Olsen og Torbjørn Høitomt i 2013. Begge disse kartleggingene konsentrerer seg om arealene som i dag er naturreservat. På nordre del av Håøya finnes noen få tilfeldige funn, blant annet av den nevnte stammesigd.

Potensialet for funn av flere forvaltningsrelevante moser på nordre Håøya vurderes som stort. Beiteregimet i området gjenskaper mikrohabitatene som ellers knapt forekommer langs Oslofjorden. Dette skaper et potensiale for varmekjære pionerarter knyttet til leirholdige og andre moderat rike jordsmonn. Videre bør gamle edelløvtrær undersøkes for arter i bustehetteslekta *Ortotrichum* spp. Man kan også forvente å finne kravfulle, særlige arter på rike berg i området. Broddskeimose og bergmoldmose, som begge er funnet i reservatet og også utmerket godt forekomme utenfor reservatet. Vår vurdering er at det, i tillegg til stammesigd, er potensiale for et sted i mellom 6-12 rødlistede arter moser på Nordre Håøya. Potensialet inkluderer arter i alle rødlistekategorier (Torbjørn Høitomt pers. medd.).

Lav

Det er gjort en del registreringer av lav på nordre del av Håøya, for det meste trivielle arter, og kun én rødlisteart er foreløpig påvist. Trollringlav (VU) ble registrert på osp ved Selskjærbukta av Jon Klepsland i 2015. Trolig ble det den gang lett en god del etter andre kravfulle arter også. Det ble lett en del etter kravfulle lav på blant annet grov eik og osp ved feltarbeid i 2023, men det ble ikke gjort noen nye rødlistefunn. Det kan likevel tenkes at det er potensiale for funn av flere rødlistede laver, særlig knyttet til grove trær.

Videre er det gjort en god del insektfunn i 2023, og disse kommenteres i eget underkapittel.

Tabell 3. Rødlisterarter registrert på Håøya (utenfor verneområdet). For fugler er det kun rødlistede arter som er tilknyttet naturmiljøene på Håøya og som er registrert med reproduksjon/mulig reproduksjon/stasjonære som er tatt med. Uttrekk fra Artskart (29.02.2024).

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Siste funn
Karplanter	<i>Agrimonia eupatoria</i>	åkermåne	Nær truet (NT)	2023
	<i>Agrimonia procera</i>	kyståkermåne	Sårbar (VU)	1998
	<i>Arnica montana</i>	solblom	Sterkt truet (EN)	1991
	<i>Cotoneaster niger</i>	svartmispel	Nær truet (NT)	2015
	<i>Filago arvensis</i>	ullurt	Nær truet (NT)	1998
	<i>Filipendula vulgaris</i>	knollmjørdurt	Sårbar (VU)	2023
	<i>Fragaria viridis</i>	nakkebær	Nær truet (NT)	2023
	<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	Sterkt truet (EN)	2023
	<i>Goodyera repens</i>	knerot	Nær truet (NT)	2020
	<i>Hypochaeris maculata</i>	flekkgrisøre	Nær truet (NT)	2023
	<i>Malus sylvestris</i>	villeple	Sårbar (VU)	2023
	<i>Monotropa hypopitys</i>	vaniljerot	Nær truet (NT)	2023
	<i>Primula veris</i>	marianøkleblom	Sårbar (VU)	2023
	<i>Saxifraga granulata</i>	nyresildre	Nær truet (NT)	2015
	<i>Swida sanguinea</i>	villkornell	Nær truet (NT)	1991
	<i>Taxus baccata</i>	barlind	Sårbar (VU)	2023
	<i>Tilia cordata</i>	lind	Nær truet (NT)	2023
	<i>Ulmus glabra</i>	alm	Sterkt truet (EN)	2023
	<i>Vicia pisiformis</i>	ertevikke	Sterkt truet (EN)	2023
Lav	<i>Rinodina sheardii</i>	trollringlav	Sårbar (VU)	2015
Moser	<i>Dicranum viride</i>	stammesigd	Sårbar (VU)	2024
Nebbmunner	<i>Ledra aurita</i>	øresikade	Nær truet (NT)	2021
	<i>Ribautiana ulmi</i>	(en sikadeart)	Nær truet (NT)	2023
Sommerfugler	<i>Scolitantides orion</i>	klippeblåvinge	Kritisk truet (CR)	ca.1960
Tovinger	<i>Brachyopa obscura</i>	lys sevjeblomsterflue	Nær truet (NT)	2023
	<i>Trichomyia urbica</i>	(en sommerfuglmygg)	Sårbar (VU)	2023
Veps	<i>Arachnospila minutula</i>	bakkeveiveps	Sårbar (VU)	2023
	<i>Dolichoderus quadripunctatus</i>	firflekksmaur	Sterkt truet (EN)	2023
	<i>Macrophya blanda</i>	(en plantevepsart)	Sårbar (VU)	2023
	<i>Macrophya punctumalbum</i>	(en plantevepsart)	Nær truet (NT)	2023

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Siste funn
	<i>Temnothorax nylanderi</i>	skogdvergmaur	Nær truet (NT)	2023
Biller	<i>Acalles misellus</i>	(en snutebilleart)	Sårbar (VU)	2023
	<i>Ampedus nigroflavus</i>	ospeblodsmeller	Nær truet (NT)	2023
	<i>Aphodius sticticus</i>	markgjødselbille	Sterkt truet (EN)	2023
	<i>Ceutorhynchus unguicularis</i>	(en snutebilleart)	Nær truet (NT)	2023
	<i>Choragus sheppardi</i>	(en soppsnutebilleart)	Nær truet (NT)	2023
	<i>Cryptarcha strigata</i>	(en glansbilleart)	Nær truet (NT)	2023
	<i>Cryptarcha undata</i>	(en glansbilleart)	Sårbar (VU)	2023
	<i>Cryptocephalus coryli</i>	hasselhettebladbill	Sårbar (VU)	2023
	<i>Cryptolestes corticinus</i>	(en kjøflatbilleart)	Nær truet (NT)	2023
	<i>Drilus concolor</i>	(en sneglerovbilleart)	Nær truet (NT)	2023
	<i>Hylis procerulus</i>	granråtevedbille	Nær truet (NT)	2023
	<i>Ischnomera caerulea</i>	(en blomsterbløtbokkart)	Sårbar (VU)	2023
	<i>Margarinotus purpurascens</i>	(en stumpbilleart)	Sårbar (VU)	2023
	<i>Mesosa curculionoides</i>	(en trebukkart)	Sterkt truet (EN)	2023
	<i>Mycetochara axillaris</i>	(en skyggebilleart)	Sterkt truet (EN)	2023
	<i>Mycetochara humeralis</i>	(en skyggebilleart)	Sårbar (VU)	2023
	<i>Mycetophagus piceus</i>	eikevedsoppbille	Nær truet (NT)	2023
	<i>Nothorhina muricata</i>	«reliktbukk»	Nær truet (NT)	2023
	<i>Orchestes betuleti</i>	(en snutebilleart)	Ikke vurdert (NE)	2023
	<i>Orobitis cyanea</i>	(en snutebilleart)	Nær truet (NT)	2023
	<i>Prionocyphon serricornis</i>	(en hårbilleart)	Nær truet (NT)	2023
	<i>Prionychus melanarius</i>	(en skyggebilleart)	Sårbar (VU)	2023
	<i>Scaptia testacea</i>	(en blomsterbilleart)	Nær truet (NT)	2023
Sopp	<i>Antrodia pulvinascens</i>	ospehvitkjuke	Nær truet (NT)	2023
	<i>Antrodiella citrinella</i>	gul snyltekjuke	Nær truet (NT)	2015
	<i>Boletopsis leucomelaena</i>	grangråkjuke	Nær truet (NT)	2023
	<i>Cortinarius praestans</i>	kjempestlørsopp	Nær truet (NT)	2023
	<i>Haploporus tuberculosus</i>	eikegreinkjuke	Nær truet (NT)	2023
	<i>Hydnellum glaucopus</i>	blåveisstorpigg	Sårbar (VU)	2023
	<i>Hygrophorus glutinifer</i>	eikevokssopp	Nær truet (NT)	1998
	<i>Hygrophorus russula</i>	kremlevokssopp	Nær truet (NT)	2005
	<i>Irpicondon pendulus</i>	furupiggmusling	Nær truet (NT)	2015
	<i>Lycoperdon mammiforme</i>	flassrøysopp	Sterkt truet (EN)	1998
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	svartsonekjuke	Nær truet (NT)	2023

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Siste funn
	<i>Phellinus pini</i>	furustokkjuke	Nær truet (NT)	2015
	<i>Phellinus robustus</i>	eikeildkjuke	Nær truet (NT)	2023
	<i>Polyporus badius</i>	kastanjestilkjuke	Sårbar (VU)	2023
	<i>Polyporus tuberaster</i>	knollstilkjuke	Nær truet (NT)	1974
	<i>Radulodon erikssonii</i>	ospepiggsinn	Sårbar (VU)	2014
	<i>Ramaria botrytis</i> agg.	rødtuppsopper	Nær truet (NT)	2023
	<i>Ramariopsis kunzei</i>	hvit småfingersopp	Nær truet (NT)	1998
	<i>Sistotrema raduloides</i>	kronepiggsinn	Nær truet (NT)	2023
Fugler	<i>Cuculus canorus</i>	gjøk	Nær truet (NT)	2019
	<i>Pandion haliaetus</i>	fiskeørn	Sårbar (VU)	2022
	<i>Pernis apivorus</i>	vepsevåk	Nær truet (NT)	2022

4.2 Insektkartlegging – Bjørnhuebukta og Mølla

Feltarbeidet gikk som planlagt og insektfellene fikk være i fred, med unntak av at én vindusfelle blåste ned før første tømning, samt at malaiseteltet i Bjørnhuebukta var delvis kollapset før første tømning, som følge av nysgjerrige geiter – uten at det påvirket fangsten i nevneverdig grad. Begge fellene ble satt opp igjen.

Alle de nærmere 1000 innsamlede/registrerte billene på prosjektet er artsbestemt, og 238 ulike billearter ble påvist. For andre insektgrupper er det så langt bestemt opp 345 ulike arter, samt noen arter tilhørende andre artsgrupper. Artsgruppene med flest registrerte arter var veps med 154 arter og tovinger med 96 arter. Totalt er det påvist 28 forskjellige rødlistede insektarter i Bjørnhuebukta og ved Mølla (se Tabell 3), og disse artene er enten knyttet til død ved og/eller til engarealer. Det vil sannsynligvis tilkomme Artskart ytterligere funn fra prosjektet i nærmeste fremtid. De mest interessante artsfunnene er kommentert nedenfor.

Figur 12. Malaiseteltet på engarealet i Bjørnhuebukta. Foto: Stefan Olberg.

Bjørnhuebukta

Slaghåving på engarealet i Bjørnhuebukta gav et par funn av den fiol-levende snutebillen *Orobitis cyanea* (NT) (Figur 13). Snutebillen *Ceutorhynchus unguicularis* (NT) lever på bergskrinneblom på tørre, varme lokaliteter, og tre eksemplarer ble håvet på engarealet. Plantevepsen *Macrophya punctumalbum* (NT) ble også håvet på engarealet, og arten er i første rekke knyttet til ask, men kan også finnes på enkelte andre trær og busker. Malaiseteltet (Figur 12) fanget mye insekter, og av rødlistede biller ble de trelevende artene granråtevedbille (*Hylis procerulus*) (NT), soppsnutebillen *Choragus sheppardi* (NT) og skyggebillen *Prionychus melanarius* (VU) (Figur 14) påvist. Sistnevnte er knyttet til muld i hule edelløvtrær og grov, solbelyst dødved, og er også påvist ved basis av stående, døde furutrær på meget varme lokaliteter. Arten er ny for Akershus, og ble også påvist ved Mølla. Granråtevedbille lever i grov, rødmorken ved av ulike slag, og er en typisk «indre Oslofjord-art» med begrenset utbredelse i Norge. *Choragus sheppardi* er knyttet til kjernesopper på stammer og greiner av løvtrær, og er en varmekjær art med en relativt begrenset utbredelse. Ett eksemplar ble fanget i malaiseteltet. Sneglerovbillen *Drilus concolor* (NT) er knyttet til landlevende skallsnegler på varme, kalkrike lokaliteter, og ett eksemplar ble fanget i malaiseteltet. Et meget interessant funn i malaiseteltet var ett eksemplar av den almelevende snutebillen *Orchestes betuleti* (Figur 14), som ble påvist ny for Norge i 2022. Arten er foreløpig ikke rødlistevurdert i Norge, men vil trolig bli relativt høyt rødlistet. Arten er vurdert som nær truet (NT) i Sverige. Almebladsikade (*Ribautiana ulmi*) (NT) ble også påvist i malaiseteltet, og viser at det er et interessant insektmangfold knyttet til almeblader i området..

Figur 13. Den fiol-levende snutebillen *Orobatis cyaneus* (NT) ble påvist i Bjørnhuebukta. Foto: Stefan Olberg.

Figur 14. Snutebillen *Orchestes betuleti* (vestre) er kun funnet på én annen lokalitet i Norge. Skyggebillen *Prionychus melanarius* (VU) (høyre) utvikles blant annet i hule trær. Foto: Stefan Olberg.

Mølla

Lokaliteten «Mølla» inkluderer engarealene og de gamle edelløvtrærne som står rundt bebyggelse, veier og gressplener ved Mølla (Figur 6). Det manuelle ettersøket gav et funn av hasselhettembladbillen (*Cryptocephalus coryli*) (VU) sittende på noen unge løvtrær. Arten er knyttet til unge løvtrær som voksen, mens larvene trolig utvikler seg i jorda på varme lokaliteter. Arten er i nyere tid kun funnet i Oslo, Råde og i Kongsvinger, mens gamle funn finnes spredt rundt i landet. Eikesmalpraktbille (*Agrilus sulcicollis*) ble håvet i området, og arten er ikke tidligere kjent fra Akershus/Oslo. Noen eksemplarer av skogdvergmaur (*Temnothorax nylanderi*) (NT) ble påvist ved manuelt ettersøk ved Mølla. Arten er knyttet til død ved. I malaiseteltet ble et par eksemplarer av hårbillen *Prionocyphon serricornis* (NT) påvist, og denne arten har larvestadiet i vannansamlinger i hule trær. Et par eksemplarer av firflekkmaur (*Dolichoderus quadripunctatus*) (EN) (Figur 15) ble noe overraskende påvist i malaiseteltet. Arten er trelevende og knyttet til tørre deler av levende trær. Koloniene er plassert inne i veden eller under barken på tørre greiner eller stammer som står soleksponert. Arten kan utnytte flere ulike treslag, men er i Norge kun kjent fra lind og ask stående på varme lokaliteter. Arten er fra før av kun kjent fra noen få lokaliteter i Horten og et par lokaliteter noe lengre sør i landet, og er således ny for Akershus. Granråtevedbille (*Hylis procerulus*) (NT) ble påvist i et par eksemplarer i malaiseteltet, og arten er også omtalt under Bjørnhuebukta. Plantevepsen *Macrophya blanda* (VU) ble påvist i malaiseteltet. Denne arten har et ukjent levevis, men larvene kan være knyttet til bringebær og bjørnebær, helst der det er lind i nærheten. Sommerfuglmyggen *Trichomyia urbica* (VU) har larver som utvikler seg i død ved, og ser i Norge særlig ut til å være knyttet til alm. Arten ble påvist i malaiseteltet. Også lys sevjebloomsterflue (*Brachyopa obscura*) (NT) ble fanget i malaiseteltet.

Figur 15. Firflekkmaur (*Dolichoderus quadripunctatus*) ble påvist ved Mølla. Foto: Stefan Olberg.

Figur 16. *Mesosa curculionoides*. Foto: Stefan Olberg.

I vindusfellene ved Mølla ble det gjort funn av flere rødlistede biller knyttet til hulheter og død edelløvtreved. Den staselige trebukken *Mesosa curculionoides* (EN) (Figur 16) ble påvist i to eksemplarer i vindusfellene. Arten er knyttet til løvtrær, gjerne lind og rogn, der den utvikles i dødved liggende på varme og tørre lokaliteter. Arten har sin hovedforekomst på Rauer i Fredrikstad, og er ellers kun kjent fra Mølen i Hurum, Tasken i Råde og Håøya. Eikevedsoppbille (*Mycetophagus piceus*) (NT) ble påvist for første gang i Akershus, og arten er knyttet til vedsopp på eik. *Ischnomera caerulea* (VU) er en bløtbukk som er knyttet til hvitråtted edelløvtreved, ofte i hule trær som står på varme lokaliteter. De voksne billene er blomsterbesøkende, og kun noen få funn er gjort i Norge av denne krevende arten. De to

skyggebillene *Mycetochara axillaris* (EN) og *M. humeralis* (VU) er begge knyttet til hvitråteved i gamle edelløvtrær, og begge har en begrenset utbredelse til varme kystlokaliteter på Sør- og Østlandet. Blomsterbilleren *Scaptia testacea* (NT) utvikler seg i soppinfisert ved, og arten er i all hovedsak fanget i insektfeller på svært gamle edelløvtrær. Et par eksemplarer ble påvist i vindusfellene. De to glansbillene *Cryptacha undata* (VU) (Figur 17) og *C. strigata* (NT) er begge knyttet til gamle, gjerne hule, eiketrær, der larvene utvikles i bløt ved i tilknytning til sevjentflod. Noen eksemplarer av disse to artene ble påvist i vindusfellene. Skyggebilleren *Prionychus melanarius* (VU) ble også påvist i noen eksemplarer, og arten er omtalt under Bjørnhuebukta. Ospeblodsmeller (*Ampedus nigroflavus*) (NT) lever av rov i dødved på ulike løvtrær. Ett eksemplar ble påvist i en vindusfelle. Kjølflatbilleren *Cryptolestes corticinus* (NT) lever i barkbilleganger hos barkbiller på løv- og bartrær. Ett eksemplar ble påvist i en vindusfelle. Stumpbilleren *Margarinotus purpurascens* (VU) er særlig knyttet til tørre beitemarker, og er i dag kjent fra spredte lokaliteter i Oslofjord-området, samt fra Gudbrandsdalen og Indre Sogn. Ett eksemplar ble påvist i en vindusfelle. Markgjødsebbille (*Aphodius sticticus*) (EN) (Figur 17) lever i dyremøkk og prefererer skogsmiljøer, men er utpreget varmekjær, og kun påvist på noen få lokaliteter i Østfold og én lokalitet i Vestfold. Ett eksemplar ble påvist i en vindusfelle, og arten er således ny for Akershus. Bakkeveiveps (*Arachnospila minutula*) (VU) ble også påvist i en av vindusfellene, og arten knyttet til tørre lokaliteter.

Mange rødlistearter og andre interessante arter har blitt påvist på de to lokalitetene gjennom en relativt beskjeden undersøkelse. Flere sterkt truede arter og flere arter nye for Akershus, tilsier at Håøya er viktig for rødlistede og krevende insektarter. Beliggenheten er antagelig tilnærmet optimal, med sommervarmen og et relativt stabilt klima fra Indre Oslofjord, og mye edelløvskog som er vanligere noe lengre sørover langs kysten. Skogtilstanden på Nordre Håøya er også generelt god til meget god, hvor skogtilstanden er god også utenom de mange naturtypelokalitetene, samt at det finnes godt hevdete og rike engarealer og kantarealer innenfor undersøkelsesområdene. Håøya er derfor et møtepunkt for de viktigste elementene som trengs for at et område skal kunne huse mange rødlistede insektarter. Det er derfor sannsynlig at de to undersøkte lokalitetene innehar langt flere rødlistearter enn de som er påvist på dette prosjektet. Ettersom hele Nordre Håøya innehar mange ulike elementer som mange ulike

rødlistede insekter trenger, og mange arealer kan sees på som svært viktige, bør Nordre Håøya samlet sees på som et «hotspot-område» for rødlistede insekter i Norge.

Det betyr også at det sannsynligvis forekommer rødlistearter nesten over alt og på svært mange lokaliteter. Mengden egnet areal, variasjon i type natur og kvalitet, og at dette forekommer på samme sted, er i så måte en viktig faktor i seg selv som forklaring på hvorfor Håøya er så interessant for insektmangfoldet. En annen faktor som også er svært viktig, nemlig liten grad av menneskelig påvirkning (som nå dessverre er i ferd med å endres). Det er en grunn for at tidligere militære øyer med begrenset tilgang for folk flest innehar et så stort mangfold av truede insekter.

Figur 17. Markgjødselbille (venstre) og *Cryptarcha undata* (høyre) ble begge påvist ved Mølla. Foto: Stefan Olberg.

Figur 18. Snutebillen *Acalles misellus* (VU) ble påvist i Selskjærbukta. Foto: Stefan Olberg.

4.3 Fremmede arter

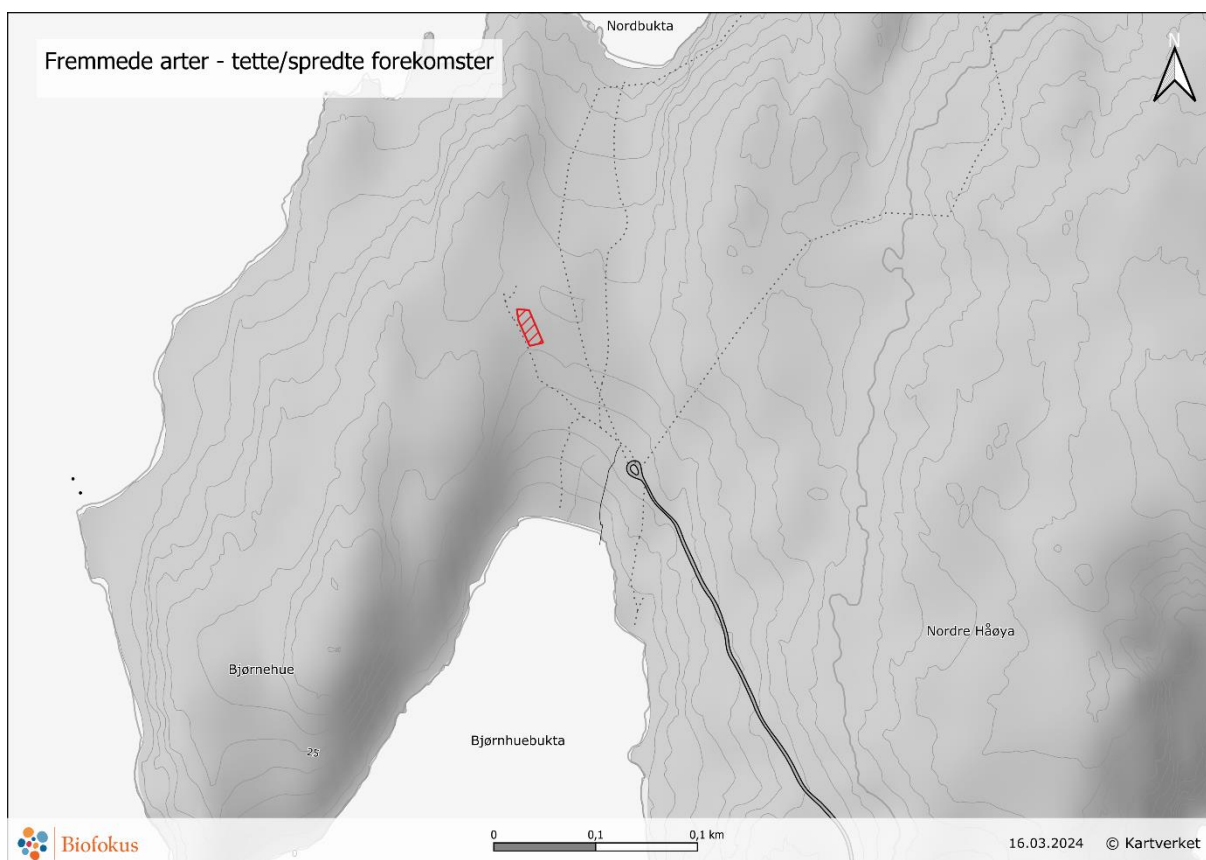
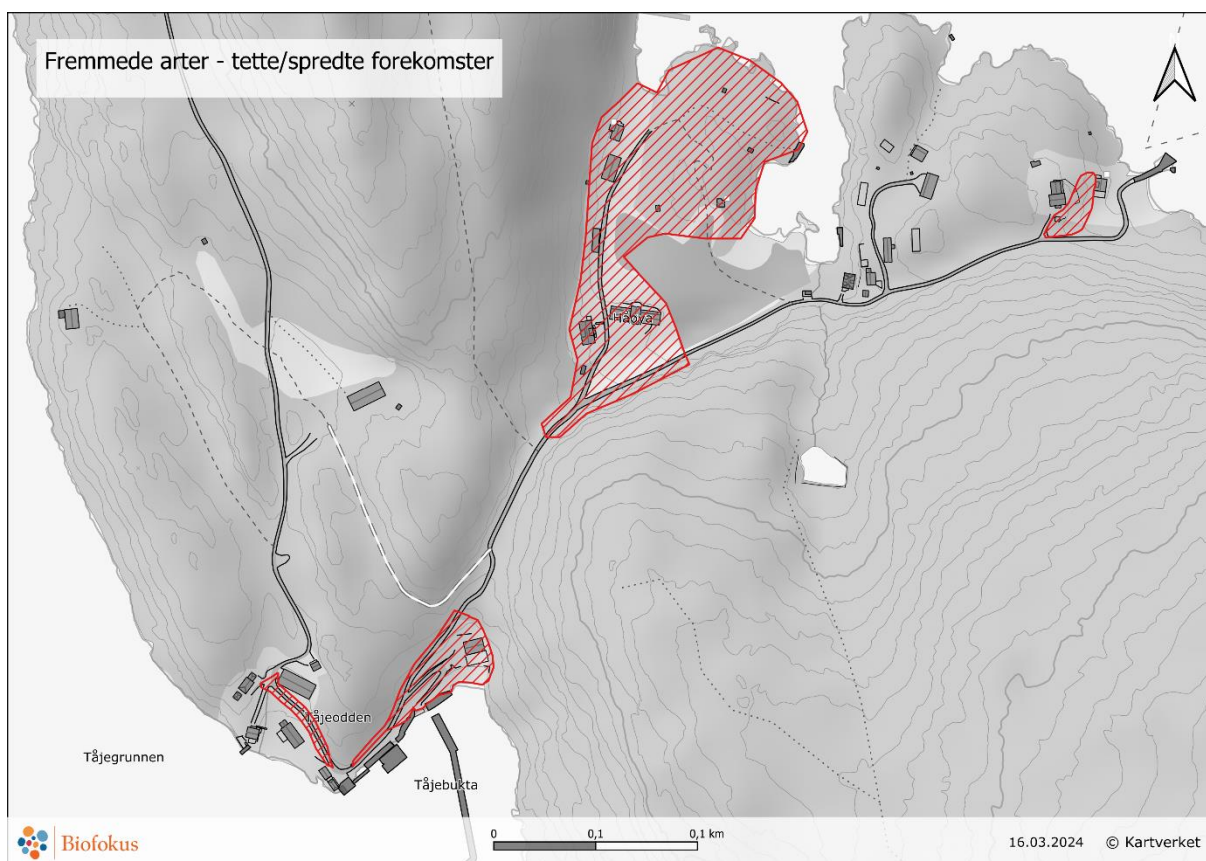
Resultat fra feltbefaring og uttrekk fra Artskart (29.02.2024) viser at det er registrert 29 ulike fremmede arter på nordre del av Håøya (Tabell 4). Det er foreløpig forholdsvis få fremmede arter, og fremmede arter finnes stort sett i tilknytning til bebyggelsen på øya og gjennomgående i beskjedent antall. Vinterkarse (SE) er den fremmede arten med flest registreringer og denne finnes som større forekomster i de åpne arealene ved Håøybukta. Vinterkarse ble på Fremmedartslista 2018 vurdert med svært høy risiko (SE). På den nye fremmedartslista for 2023 er vinterkarse fremdeles regnet som en fremmed art, men er tatt ut av fremmedartslista fordi den regnes som etablert i norsk flora før 1800. Vinterkarse er like økologisk problematisk som tidligere selv om den er fjernet fra fremmedartslista. Det er mye vinterkarse rundt Messa og Gamlegården, og ellers spredt langs veiene. Storborre er også en problemart som er vanlig forekommende langs traséene sør i undersøkelsesområdet (Tåjebukta, Mølla og Håøybukta) og finnes spredt langs veier og på enkelte andre lysåpne arealer her. I likhet med vinterkarse ble denne introdusert i norsk flora før 1800, men er likefult økologisk problematisk. Gravmyrt (SE) er funnet flere steder og brer seg utover, blant annet ved Feriehjemmet og nord for Messa. Ellers er det en del fremmede arter ved bebyggelsen i Tåjebukta, særlig i tilknytning til de åpne arealene og langs veiene. Der det er gravd forholdsvis nylig på enga i Bjørnhuebukta ble det også observert vinterkarse, og denne har trolig kommet inn her i forbindelse med forurenset graveutstyr. Generelt ble det observert en del fremmede arter alle steder det er gravd nylig, så her må rutiner forbedres. Se videre i kapittel 5.5, med anbefalinger om skjøtsel i forhold til fremmede arter og kap. 6.1 om hensyn i forhold til gravearbeider (ikke bare langs veikanter). Andre fremmede arter som forekommer, men med foreløpig små og spredte forekomster er: prydbetonie (HI), kanadagullris (SE), fagerfredløs (SE), høstberberis

(SE), gravbergknapp (SE), hestehamp (PH), krukkeperleblom (PH), stikkelsbær (PH), filterve (SE), fremmede mispler m.m. Ved butikken i Tåjebukta er det et område med mye fremmede mispler og høstberberis. Det er flest forekomster med fremmede arter i Tåjebukta, samt ved Messa, Eldhuset og Gamlegården i Håøybukta. Kart med større forekomster av fremmede arter finnes i Hertzberg (2023) og i Figur 19.

Tabell 4. Fremmede arter registrert på nordre del av Håøya.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Siste funn
Karplanter	<i>Arabidopsis arenosa</i>	sandskrinneblom	Potensiell høy risiko (PH)	2015
	<i>Barbarea vulgaris</i>	vinterkarse	Ikke vurdert (NR)	2023
	<i>Berberis thunbergii</i>	høstberberis	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Bergenia crassifolia</i>	spadebergblom	Høy risiko (HI)	2020
	<i>Berteroa incana</i>	hvitdodre	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Betonica macrantha</i>	prydbetonie	Høy risiko (HI)	2023
	<i>Cerastium tomentosum</i>	filterve	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Conyza canadensis</i>	hestehamp	Potensiell høy risiko (PH)	2022
	<i>Cotoneaster bullatus</i>	bulkemispel	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Cotoneaster divaricatus</i>	sprikemispel	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Cotoneaster horizontalis</i>	krypmispel	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Cotoneaster lucidus</i>	blankmispel	Svært høy risiko (SE)	2022
	<i>Galium mollugo</i>	veistormaure	Lav risiko (LO)	2015
	<i>Lysimachia punctata</i>	fagerfredløs	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Muscari armeniacum</i>	krukkeperleblom	Potensiell høy risiko (PH)	2023
	<i>Narcissus pseudonarcissus</i>	påskelilje	Potensiell høy risiko (PH)	2023
	<i>Noccaea caerulea</i>	vårpengeurt	Potensiell høy risiko (PH)	2023
	<i>Phedimus spurius</i>	gravbergknapp	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Picea sitchensis</i>	sitkagran	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Ribes uva-crispa</i>	stikkelsbær	Potensiell høy risiko (PH)	2023
	<i>Rosa rugosa</i>	rynkerose	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Scandosorbus intermedia</i>	svensk asal	Potensiell høy risiko (PH)	2015
	<i>Solidago canadensis</i>	kanadagullris	Svært høy risiko (SE)	2023
	<i>Spiraea japonica</i>	japanspirea	Potensiell høy risiko (PH)	2023
	<i>Vinca minor</i>	gravmyrt	Svært høy risiko (SE)	2023
Nebbmunner	<i>Deraeocoris lutescens</i>	(en tegeart)	Høy risiko (HI)	2023
Biller	<i>Cartodere constricta</i>	(en muggbilleart)	Lav risiko (LO)	2023

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Siste funn
Fugler	<i>Branta canadensis</i>	kanadagås	Høy risiko (HI)	2018
Pattedyr	<i>Neovison vison</i>	mink	Svært høy risiko (SE)	2017

Figur 19. Større tett/spredte forekomster med fremmede arter (rødskravert areal) finnes i hovedsak i tilknytning til bebyggelsen ved Tåjebukta og Håøybukta, men det er også noe i enga i Bjørnhuebukta. For enkeltforekomster, se til Artsdatabankens Artskart.

5 Skjøtsel

Hele nordre del av Håøya er kartlagt med tanke på naturtyper og arter. I tillegg er endringer i nåværende skjøtsel og framtidig skjøtelsbehov for å ivareta og styrke disse vurdert. Flere arealer har tilnærmet samme framtidige skjøtelsbehov (eller ingen skjøtelsbehov), mens noen arealer krever spesiell behandling. Det er derfor forsøkt å dele opp enkelte arealer etter ulike skjøtelsbehov i til sammen syv skjøtselssoner. I underkapitlene under gis det først en innføring i problemstillinger knyttet til ulike arealer med skjøtselbehov, deretter kommer en kort punktliste med skjøtelsbehov og eventuelle hensyn. For kart med skjøtselssoner kommer det til slutt i dette kapittelet sammen med en forklarende tabell (Figur 43 til Figur 46 og Tabell 5). For spesifikke skjøtelsbehov knyttet til naturtypelokaliteter må man se i naturtypebeskrivelsene i Vedlegg 1.

5.1 Urterike arealer

Det er flere arealer med kvaliteter knyttet til engflora på Håøya. Både større sammenhengende arealer med engvegetasjon og mer fragmentariske engarealer langs veier og i kanter av plen og skog, men som likevel bidrar til å øke sammenhengen mellom engarealer. Disse engarealene har en artsrik flora med både rødlistede og/eller kravfulle lågurtarter slik som marianøkleblom (VU), knollmjørdurt (VU) og åkermåne (NT), stavklokke, fagerklokke, gulmaure, gjeldkarve, hvitmaure, bergmynte, kransmynte, tiriltunge, smalkjempe, enknoppurt, knollerteknapp m.m. I mer grunnlendte partier langs kysten og i åpne områder i skogsarealene er det også rik åpen grunnlendt mark med mye blodstorkenebb og knollmjørdurt m.m.

Arealer med potensiell engvegetasjon eller som bør skjøttes som eng er avgrenset enten som naturtyper, hensynsområder/restaureringsområder eller områder for engskjøtsel. Kart med avgrensinger finnes i Figur 43 til Figur 46. For naturtypelokaliteter står det under «skjøtsel» beskrevet i detalj hva som gjelder for den lokaliteten.

Veikanter og plenarealer

Flere av veikantene og deler av plenarealet på Midtre Håøya har engkvaliteter og disse bør skjøttes på en måte som fremmer biologisk mangfold (se kart i kap. 5.7, Figur 45 og Figur 46). Per 2023 og 2024 blir en god del av disse arealene med engkvaliteter klippet som plen regelmessig i løpet av sommersesongen, og floraen her får ikke mulighet til å utvikle seg. Det gjelder særlig regelmessig klipping av turveikanter og klipping av brede soner langs stier som går gjennom verdifull engvegetasjon, samt klipping helt inntil skogkanter med verdifull engvegetasjon nord for Tåjeodden og regelmessig klipping inntil og innenfor skrinne områder med artsrik vegetasjon som delvis har berg i dagen i Kjøkkenbukta. I partier klippes også naturlig urterik skogsvegetasjon som plen. Det er bør være mulig å begrense dette i mye større grad uten at dette går på bekostning av tilretteleggingen for besøkende.

Det er for det meste snakk om fragmentariske og noen ganger små arealer, men som følge av at de ligger forholdsvis tett og i tilknytning til andre viktige miljøer (gammel edelløvskog og gamle trær), er de viktige bidrag i livssyklusen til en del insekter som er avhengig av et godt nektartilbud i kombinasjon med gammel edelløvskog. At de ligger forholdsvis tett i landskapet bidrar også til at de får en korridorfunksjon til større sammenhengende engarealer på Midtre Håøya. Alle arealer som skjøttes som plen i dag, men som har engkvaliteter, samt veikanter, bør kun klippes maksimum én gang per sesong

og etter at de fleste urter har avblomstret og satt frø – det vil si at veikantene og deler av plenarealet kan klippes rundt slutten av august, men det er også arealer som trolig kun trenger å slås annethvert år. Unntak er der det forekommer mye fremmede planter med høy økologisk risiko som ikke lar seg fjerne kun ved lusing/graving, som for eksempel storborre (se neste avsnitt). For urterike arealer i skog er det ikke nødvendig med klipping i det hele tatt, da skogvegetasjonen ikke naturlig trenger klipping.

Det vil være viktig å også skjøtte veikantene og andre arealer med mye fremmede plantearter slik at disse ikke fungerer som spredningskorridorer for fremmede invasive arter. Dette gjelder spesielt for de mange veikantene med vinterkarse og storborre. Disse har blant annet etablert seg alle steder der det nylig er gravd, og artene bør i første rekke fjernes ved lusing/oppgraving. Arealer uten store naturverdier og hvor det forekommer mye av disse artene, kan de klippes som del av bekjempelsen, og må i så fall klippes flere ganger i løpet av sesongen og klippingen bør skje på en slik måte at de fremmede artene ikke får blomstret og satt frø. Der det er naturverdier eller kun mindre forekomster av fremmede arter, vil det være klart best å luke, og dette bør skje i mai for vinterkarse og ved gjentatt besøk utover sommeren for storborre og flere andre fremmede planter (se videre under kap. 5.5 om fremmede arter).

Figur 20. Øvre: Urterike arealer i skråning rundt Mølla som slås som plen. Urterik vegetasjon strekker seg fra benken og opp til kanten hvor man ikke har klippet med gressklipper. Arealene fra benken og opp bør kun klippes ned én gang årlig rundt slutten av august. Foto: Maria K. Hertzberg. Nedre: Et godt eksempel på hvordan skjøtselen av urterike arealer i Kjøkkenbukta bør foregå. Den urterike vegetasjonen rundt og på bergene får stå og blomstre.

Mer grunnlendte enger

Det forekommer enkelte engpartier som er såpass tørre og grunnlendte at de kun trenger slått annethvert år, samt rydding av oppslag ved behov. Dette gjelder for eksempel grunnlendte engpartier i kanten mot edelløvkogen ved Mølla, samt engvegetasjon sørøst for Håøyabukta (se kart i kap. 5.7, Figur 45 og Figur 46). Disse arealene kan slås sent, rundt midten av august-september. Dette er områder som foreløpig er uten noe særlig fremmedarter.

Bjørnhuebukta og Nordbukta

Enga i Bjørnhuebukta er den største sammenhengende og intakte enga på hele Håøya (inkludert naturreservatet på søndre del) (se kart i kap. 5.7, Figur 44). Enga var svært gjengrodd før man påbegynte ryddearbeider for å gjenåpne enga i 2010. I 2013 ble det satt inn 44 geiter på Nordre Håøya for å fjerne oppslag m.m. Den gangen ble et større område på Nordre Håøya gjerdet inn, og dette inkluderte også enga i Bjørnhuebukta. Siden 2013 har geiter beitet både her og på resten av Nordre Håøya, men antall beitedyr har økt en del siden den gang. I dag fremstår enga i Bjørnhuebukta som åpen og intakt, men som følge av at problemarten einstape dekker et forholdsvis stort område og er i spredning bør det trolig gjøres noen aktive grep på enga. Det er også noe usikkerhet knyttet til om det beste for den særegne engfloraen er beite gjennom hele sesongen. Geiter har en tendens til å plukke ut de urtene de liker (Norderhaug et al., 1999) og på den måten beiter de mer selektivt og bidrar til å bestemme hvilke urter som dominerer eller ikke. Det ble for eksempel ikke observert flekkgrisøre i blomst og alle blomsterstengler som ble sett var tydelig bitt av. For knollmjørdurt ble kun noen få individer sett i blomst og det var dominans av bladrosetter. Det er mulig at rådyr også spiller en rolle her og at det ikke nødvendigvis bare er geitene som plukker urter på denne måten. Videre beiter ikke nødvendigvis geiter så godt ned urter og gras, og det ble observert en del daugras i enga i partier.

Figur 21. Einstape sprer seg utover i enga i Bjørnhuebukta. Foto: Maria K. Hertzberg.

Da geiter ikke beiter på einstape, er det behov for manuell skjøtsel for å fjerne denne. Førsteprioritet i enga i Bjørnhuebukta bør derfor være å bekjempe einstape, og dette må gjøres årlig og uten opphold til einstape har forsvunnet helt. Om tiltak gjennomføres årlig er det større sannsynlighet for å lykkes. Einstape sprer seg både ved sporer og gjennom jordstengler. Arealene med einstape bør slås to ganger årlig. Slåttetidspunktet er viktig; man må slå en gang tidlig på sommeren (midten av juni) og en gang

seint i juli/begynnelsen av august (ca. 6 uker etter første slått), for å fjerne mest mulig av opplagsnæringen. Da forhindrer man også sporeutvikling. Det må brukes høyt skjær for kun å få med (de innrulla) bladene til einstape, og ikke øvrig vegetasjon. Avfallet rakes og fjernes rett etter slått. Avfallet kan enten transporteres til driftsstasjonen i Tåjebukta for destruering eller så kan det legges i en samlet haug i skogen nord for enga og utenfor arealer merket av som naturtypelokalitet. Etter 3 år med to slåtter årlig, kan man vurdere å slå kun én gang i året, men dette avhenger av om forekomsten har blitt betraktelig redusert eller ei. Dersom det kun utføres én slått av einstape årlig bør dette gjøres i juli.

Hele det åpne engarealet, samt åpen grunnlendt rik mark og edelløvskog på kantene, bør skjermes fra beiting i perioden rundt 1. juni til 1. august. Det ble observert slitasje og kraftig nedbeiting av åpen rik grunnlendt mark og urterik furuskog på vestsiden av Bjørnhuebukta. I enga ble det observert tendenser til «plukking» av enkeltplanter av geitene, og som tidligere omtalt er geiter selektive i beitereregimet. Geiter beiter annerledes enn andre beitedyr. Beste skjøtsel av enga vil trolig være slått og ev. påfølgende etterbeite. Slått gjennomføres da seint, helst rundt 1.-15. august, eller i hvert fall etter at de fleste urter har avblomstra og dannet frø. Etter slått bør graset ligge rundt 3 dager før det rakes sammen og fjernes fra enga. Man bør i så fall ikke starte med slått før i august. Etterbeite etter slått vil være positivt, da tråkk hjelper frø fra engplanter å få kontakt med jord. Høstbeiting kan gjennomføres så lenge som mulig utover høsten (Svalheim et al., 2018).

Av hensyn til insektene bør noen deler av enga spares hvert år og ikke slås (Elven & Bjureke, 2018). Områder som ikke slås bør rullere, det vil si at et område som ikke slås det ene året, slås påfølgende år. Ved å spare noen arealer som ikke slås hvert år vil insekter ha tilgang til mat lengre utover sesongen, og dette vil også bevare habitat for insektarter som utvikler seg og overvintrer i blomsterhoder og stengler. Seint slått rundt 15. august av resterende arealer er også gunstig for insektene, da de har behov for urterike arealer med god tilgang på pollen og nektar gjennom hele sesongen. Da forsvinner heller ikke matfatet deres altfor tidlig.

Å fortsette med kun beiting vil trolig ikke være et godt alternativ til slått, dersom man vil videreutvikle og øke biologisk mangfold i enga. Beiting gir på sikt færre arter i enga enn slått, både av planter og insekter (Elven & Bjureke, 2018). Videre beiter potensielt ikke geitene vegetasjonen godt nok ned i utgangspunktet, og dersom de skal holdes borte fra enga fram til 1. august for deretter å settes på beite der vil man trolig ikke få den effekten man ønsker. Geiter beiter for det meste urter og gras kun på vår og forsommer (Helge Haugen pers. medd), og også da beiter de selektivt. Generelt foretrekker geiter busker og oppslag framfor gress og urter (Norderhaug et al., 1999). Med geiter vil man derfor trolig ikke få en god nedbeiting og at daugras vil hope seg opp.

Det er fortsatt gjengrodde arealer som med fordel kan ryddes i Bjørnhuebukta og videre nordover mot Nordbukta. Øst for Bjørnhuebukta og på innsiden av åpen grunnlendt mark er det yngre løvskog som kan ryddes bort. Videre nordover mot Nordbukta har det grodd til med skog og her kan man fjerne all gran og også en del bjørk. Men alle gamle overstandere av bjørk, samt noen enkelttrær av unge bjørketrær, bør få stå igjen. Dette arealet kan ha spredte trær med hagemarkspreg med ikke mer enn 75 % dekning av trær. Det anbefales at disse arealene først beites tidligst etter 1. august, dvs. samtidig som den åpne enga etterbeites etter slått. I stedet for å ta ut trær til ved i edelløvskogene rundt Mølla, kan for eksempel dette området benyttes. Det er viktig at liggende stokker ikke tas ut, kun levende trær

skal felles og brukes til ved. Da vil man både få tak i en nødvendig ressurs på Håøya og samtidig få ryddet et område som er i ferd med å gro igjen.

Det ligger ganske mye til dels grov dødved på vestsiden av enga og inne i edelløvslogen i Bjørnhuebukta (Figur 22). Stammene har ligget her i en 10-års tid, og disse utgjør en viktig ressurs for varmekrevende insekter og sopp. Slike dødvedforekomster som ligger så solfylt plassert midt i matfatet til mange vedlevende, blomsterbesøkende insekter, er uvanlig og veldig verdifullt. Det er også noen døde stående trær i overgangen mot edelløvslogen, og også disse tilbyr et rikt utvalg av leveområder for diverse krevende insekter. Å bevare slike dødved-elementer for insektene påpekes blant annet i Elven & Bjureke (2018). Stokkene og de døde trærne må derfor få lov til å bli liggende/stående der de er. Død ved i enga gjør det vanskeligere å gjennomføre slått akkurat her. Disse arealene bør derfor ryddes for oppslag jevnlig, og så godt det lar seg gjøre bør man slå, f.eks. med kantklipper med skjæreblass, inn mot stammene (må i så fall her også passe på å slå med grasen med en gang). Rydningsrøyser i enga og i kanten av enga bør også bevares, da disse er potensielle tilholdssteder for en rekke insekter.

Figur 22. Dødved i overgangen mellom skog og eng i Bjørnhuebukta. Foto: Stefan Olberg.

Det er også noe fremmedartsproblematikk knyttet til enga etter nylige gravearbeider eller roting i jorden (Figur 23). Vinterkarse ble i 2023 observert på toppen av enga (se Figur 19 i kap. 4.3). Forekomster med fremmede arter i Bjørnhuebukta må fjernes før de brer seg videre utover. Denne må man begynne å luke allerede våren 2024 slik at den ikke sprer seg videre utover i enga. Vinterkarse blomstrer fra mai, og aktiv lusing i denne perioden vil være mest effektivt. Det er lite fremmede arter på denne delen av

øya og man må forhindre at de får etablert seg. For videre detaljer knyttet til lusing se under Kap. 5.5 Fremmede arter.

Figur 23. Vinterkarse (SE) i et parti hvor jorden har blitt blottlagt. Se Figur 19 for plassering av forekomst. Foto: Maria K. Hertzberg.

Dragsundet

Øst for Dragsundet og rett nord for gjerdet er det et mindre engparti med en artsrik flora av markjordbær, rødknapp, ryllik, gulmaure, firkantperikum, hårsveve, legeveronika, smalkjempe, knollmjørdurt (VU) m.m (se kap. 5.7, Figur 43). Området beites av geitene. Dette arealet bør gjerdes ute, gjerne ved å flytte eksisterende gjerde. Området bør ikke beites før etter at urtene har avblomstret og satt frø, rundt 15. august.

Rik berglendt mark

Rik berglendt mark finnes flere steder langs strandsonen på Nordre Håøya. Der det er rike løsmasser i sprekker i berggrunnen er det kravfull og varmekjær flora med blant annet blodstorkenebb, bergmynte, gulmaure, kransmynte, engknoppurt, åkermåne (NT) og stedvis også knollmjørdurt (VU). Der det var mer slitasje og/eller en del geitemøkk var det imidlertid dominans av stemorsblomst, småsyre og/eller gras, stedvis også med høye næringskrevende vekster. Småsyre og stemorsblomst er også typiske arter som kommer inn i litt fattigere åpen grunnlendt mark, men kan om mulig ha blitt vanligere som følge av markslitasje pga. mye tråkk, erosjon, roting i bakken, bålrensing eller liknende. Både stemorsblomst og småsyre kan være raskt koloniserende pionerarter som lett blir ganske dominerende.

Strandsonen er attraktive plasser å være både for besøkende og for geitene. Dette gjør at rik berglendt mark er utsatt for en del slitasje fra mennesker og geiter, samt gjødsling av geiter. Siden vi ikke kan sammenligne hvordan disse områdene var før geiter ble innført med dagens tilstand, er det vanskelig å si noe om årsaken til at vegetasjonen er som den er i dag. Men man kan med ganske stor sikkerhet fastslå at slitasje, geitebeite og gjødsling med geitemøkk gjennom hele sesongen, ikke er positivt for denne naturtypen.

I likhet med de andre urterike arealene vil det derfor være nødvendig med en hvileperiode, minimum fra 1. juni til 1. august. Siden dette er arealer som geiter liker å oppholde seg en del i, burde rik berglendt mark ideelt sett skjermes helt gjennom hele året. Se videre under Kap. 5.2 som omhandler geitebeite.

Figur 24. Åpen grunnlendt mark som i 2023 var dominert av stemorsblomst og småsyre, samt i partier høyvokste mer næringskrevende urter. Kun i enkelte partier er det blodstorkenebb, gulmaure, bergmynte m.m. Foto: Maria K. Hertzberg.

Punktvis oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn knyttet til urterike arealer

- Urterike arealer, som i dag klippes som plen, klippes kun én gang årlig rundt slutten av august, og høyet fjernes etter at det har fått ligge et par dager
- Urterike arealer i skog klippes ikke i det hele tatt
- Hindre at veikanter m.m. blir spredningskorridorer for fremmede arter ved fjerne forekomster av fremmede arter
- Urterike arealer skjermes fra geitebeite minimum i perioden 1. juni til 1. august
- Fortrinnsvis slått rundt 15. august av åpne engarealer i Bjørnhuebukta, med fjerning av høyet etter ca. tre dager. Eventuelt etterbeite med geit
- Målrettet fjerning av einstape i de åpne engarealene i Bjørnhuebukta helt fram til denne er forsvunnet helt. Dette bør også gjøres på enkelte andre engarealer der man ser at einstape er et problem
- La død ved som allerede er der bli liggende i de åpne engarealene i Bjørnhuebukta
- Åpne noe opp videre nordover fra Bjørnhuebukta mot Nordbukta. Fjerne gran og enkelte unge løvtrær. La eldre boreale løvtrær og edelløvtrær stå igjen som overstandere

5.2 Geitebeite

Geitebeite på Håøya startet som et prøveprosjekt allerede i 2011. Da ble 40 geiter gjerdet inne på Bjørnehue og i Bjørnhuebukta, hvor et gjerde gikk fra Bjørnhuebukta og nord til Nordbukta. Dette skjedde samtidig som gjenåpningen av engarealene i Bjørnhuebukta. Gjerdet i Bjørnhuebukta var der kun én sesong. Fra 2012 gikk geitene på hele nordre Håøya, minus Dragsund, som da var gjerdet ute med et gjerde som gikk fra Dragsund langs veien nordover, over isdammen og ned til sjøen nord for dammen. Gjerdet ble satt opp for å skjerme en større og særlig verdifull forekomst med lakrismjelt på nordsiden av Dragsund. I 2018 ble dette gjerdet fjernet og det ble satt opp et gjerde og en port på det smaleste partiet med Dragsund i stedet (Helge Haugen pers. medd.). I dag er denne lakrismjeltforekomsten borte, eller i hvert fall kraftig redusert som følge av beite.

Fra 2012 og fram til 2016 var det en gradvis opptrapping av antall geiter nord for Dragsund, hvor det gikk fra rundt 80 dyr i 2012 til rundt 200 dyr på det meste i 2016. Når antall dyr var på det meste 2016 og førtilgangen for geitene begynte å bli dårligere, startet man en gradvis nedtrapping av antall dyr. De siste årene og i 2023 har det vært rundt 80 geiter nord for Dragsund i perioden mai til oktober. I 2024 har det vært færre dyr nord for Dragsund, i hvert fall frem til juli, noe som har medført bedre blomstring der (Bård Bredesen pers. medd.). Seterdriften ble startet opp i 2014 og i forbindelse med denne har det vært rundt 20-40 geiter som har beitet sør for Dragsund (på Midtøya) i perioden 15. juni til 15. september (Helge Haugen pers. medd.).

Geitebeite er effektivt og bra å bruke til restaurering av arealer man ønsker at skal være mer åpne. Geiter beiter effektivt oppslag og annet kratt og bidrar i så måte til å åpne opp gjengrodde arealer, og er derfor veldig nyttig i en restaureringsfase. Geiter er derimot mindre positivt for biologisk mangfold når restaureringsfasen er over og det heller vil være behov for målrettet manuelt skjøtselsarbeid. Kontinuerlig beite gjennom hele sesongen er heller ikke det beste for biologisk mangfold. Det ble i partier observert betydelig slitasje og/eller negativ påvirkning på vegetasjonen som følge av geitebeite.

Dette var tydeligst i grunnlendte og knause partier i strandsonen. Dette er også typiske tilholdssteder for geiter, som liker det varmt og tørt og litt ulendt, og disse arealene er trolig attraktive plasser for geitene å oppholde seg. Enkelte av de rike grunnlendte markene har blitt negativt påvirket av tilstedeværelsen til geitene, hvor det i partier i 2023 var mye geitemøkk og dominans av nitrofile arter og/eller mye slitasje. De stedene med rik åpen grunnlendt mark hvor geitene ikke har oppholdt seg like mye, og som har en slags referansetilstand, var det dominans av blodstorkenebb, gulmaure, bergmynte og innslag av knollmjørdurt, åkermåne m.m. Problemene knyttet til for høyt beitetrykk fra geiter i strandsonen på Håøya ble påpekt av Endrestøl i NINA allerede i 2013 (Endrestøl, 2013).

I åpne engarealer ble det så seint som i august observert kun noe blomstring i partier. Vårbeite kan være årsaken til at urter ikke hadde kommet i blomst, med en forskyving av blomstringstiden, men det kan også være at en del urter ikke får blomster i det hele tatt. Dette gjelder også annen urterik vegetasjon på Håøya, blant annet i rike edelløvskoger m.m.

Videre kan geitebeite medføre uheldige effekter mot enkelte rødlistede og kravstore enkeltarter – dette gjelder blant annet store forekomster av lakrismjelt som er viktige for å ivareta insekter knyttet til denne planten, stavklokke, ertevikke (EN), knollmjørdurt (VU), flekkgrisøre (NT) m.fl. Beiting av enkelte rødlistede og kravfulle arter er påpekt tidligere og ble også observert i løpet av befaringene i 2023 (Figur

25). Ertevikke ble funnet med en ny lokalitet i Bjørnhuebukta i 2023. Denne forekomsten blir trolig påvirket av geitebeite, ved at den ikke får blomstret og økt i utbredelse. Det samme gjelder trolig for forekomsten i buret ved Mølla, men det ble observert noen få individer utenfor buret i 2023 (Bård Bredesen pers. medd). Knollmjørdurt vokser flere steder i de tørre kalkrike engene og i åpen grunnlendt mark, men det ble observert svært få blomstrende individer i løpet av befaringsperioden.

Figur 25. Flekkgrisøre (NT) ble observert med avspist blomsterstengel og blader som var spist på. Foto: Maria K. Hertzberg.

I følge Bratli et al. (2012) trives mange engarter best ved et moderat beitetrykk, og det ideelle er hvileperioder uten beiting hvor plantene får blomstre og sette frø. Helsesongbeite eller kontinuerlig nedbeiting uten at engvegetasjon får hvile, virker å være svært uheldig for mange urter. Effekten avhenger imidlertid av dyretetthet og størrelsen på beiteområdene. Geiter beiter som kjent oftest i flokk, noe som gjør at de stedene de oppholder seg til enhver tid blir beitet en del ned. At geiter går i flokk kan både føre til at områder får for lite beitetrykk, mens andre blir beitet ned for mye og får for mye slitasje.

Det må tas en beslutning på om det skal være geiter på Håøya eller ikke, om det bare skal være geiter der enkelte år, om det bare skal være geiter der en kortere periode hvert år, eller om enkelte arealer bare skal skjermes helt fra beiting. Uansett er det behov for å gjøre endringer i beiteregimet for å ivareta og bedre naturkvalitetene på Nordre Håøya. Det kan trolig være noen geiter som beiter på Håøya i en avgrenset periode for å forhindre potensiell gjengroing i urterike arealer. Men de fleste urterike arealer er nå inne i en fase hvor det er lite oppslag og hvor manuelt skjøtselsarbeid vil være det beste for vegetasjonen, og det er mindre behov for restaurering av urterike arealer vha. geiter på nåværende tidspunkt.

Videre ser vi ikke at det er noe behov for beiting i skogarealene. Skogsbeite fører til at visse urter spises opp, samt at løvtrær får en dårligere rekruttering ved at unge trær beites ned. Beiting i særlig rik edelløvskog vil derfor være negativt for det biologiske mangfoldet.

Om det er et sterkt ønske å ha geiter på Håøya hele sommeren, kan en oppdeling i ulike beitesoner ved hjelp av nofence være en mulig løsning, hvor geitene beiter til litt ulik tid ulike steder samt at noen områder ikke beites i det hele tatt. Et annet alternativ, vil være at geitene er et annet sted, f.eks. på en annen øy i en lengre periode på sommeren, og først kommer til Håøya på sensommeren/høsten. På den måten vil vegetasjonen på Håøya skjermes helt deler av vekstsesongen. Hvis dette alternativet velges, bør fortsatt noen områder skjermes helt. Dette gjelder edelløvskog og rik berglendt mark. Eventuelt kan geitene være på Håøya kun i kortere perioder enkelte år, og kun for å beite ned eventuelt oppslag m.m. i områder man vil at skal være åpne. Geitene bør i så fall ikke gå i edelløvskogene. Dette alternativet vil trolig være det beste for det biologiske mangfoldet.

Geitene bør uansett brukes mer målrettet de plassene det er behov for rydding av kratt, og i mindre grad slik det er i dag hvor de beiter overalt og effekten av geitebeite blir mer tilfeldig, uoversiktlig og lite målrettet. Noen arealer bør også skjermes hele sesongen, slik som de åpne grunnlendte markene i strandsonen og de rike edelløvskogene. Det beste er å bare bruke geitene der det faktisk er et behov. Problemet med geitebeite er at man ikke kan styre hva som skjer hvor, hvis ikke beitebruken styres aktivt. Å bruke geiter er en veldig lettvinnt måte å holde arealer åpne på, men det er ikke nødvendigvis den beste løsningen for det biologiske mangfoldet.

Figur 26. Betydelig slitasje på vegetasjonen i skrentene på vestsiden av Bjørnhuebukta, som følge av geitebeite. Foto: Maria K. Hertzberg.

Punktvis oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn knyttet til geitebeite

- Det beste for naturverdiene ute på Nordre Håøya er at geitene kun brukes for å holde oppslag nede i områder som man fortsatt vil skal være ganske åpne
- Om det fortsatt skal være beitedyr på Håøya gjennom sommeren må urterike arealer skjermes, minimum i perioden 1. juni til 1. august.
- Det er svært skadelig for det biologiske mangfoldet å ha beitedyr i lokaliteter med edelløvskog og rik berglendt mark
- Antallet geiter må reduseres kraftig og bør bare omfatte noen få dyr på hele øya nord for naturreservatet

5.3 Store gamle trær og edelløvkogen ved Mølla

Området rundt Mølla er kanskje det området på Nordre Håøya som har størst naturverdier og som samtidig blir utsatt for mest menneskelig press gjennom stadig økt aktivitet og tilrettelegging. Naturverdiene er knyttet til skjøtselsavhengige naturtyper – som slåtteenger; naturtyper som i utgangspunktet trenger lite skjøtsel – som store gamle trær; naturtyper som ikke bør skjøttes – som rik edelløvkog. Området innehar noen få bygninger, gruslagte veier og velbrukte stier, sitteplasser og noen relativt store arealer med gressplen. Det er også et par arealer med nylig påførte løsmasser. Området rundt Mølla er det som i størst grad brukes av besøkende i sommerhalvåret, og plenarealene brukes som teltplasser og leke- og oppholdsarealer. Her er det en opplagt konflikt mellom naturverdiene og ulike tiltak for tilrettelegging for brukerne av området.

De siste ti årene har flere tidligere skogdekte arealer rundt plen- og engarealene blitt åpnet opp gjennom hogst av trær og busker og rydding av død ved. Dette er særlig utført der det er noe tykkere jordsmonn og hvor det er et stort potensial for en rik engflora, men også inn i den mer steinete og skrinne lindeskogen er det hogd mange trær. Flere av de største trærne er satt igjen, men flere store og gamle trær er også felt i denne skogen (Figur 27). De fleste felte trærne er fjernet fra området og brukt til ved eller lagt på «grønntippen» nord for Mølla. I den skinnere lindedominerte skogen er det svært uheldig for mangfoldet og naturverdiene at det foretas hogst av løvtrær og rydding av død ved. Dette har ført til at den rike edelløvkogen som omkranser de åpne arealene er snevret inn, og da særlig nordøst i området. Problemet med dette er at den rike edelløvkogen har store naturverdier og bør derfor ikke snevres inn eller skjøttes gjennom uttak av edelløvtrær. Eneste akseptable uttak i denne edelløvkogen er felling av gran, som ikke bør få etablere seg her. Når skogen først er åpnet opp, fører det til at det må tas et valg: Enten la det gro til igjen med skog; holde det åpent slik det fremstår i dag; eller en mellomting – der arealene nærmest skogen gror igjen, mens arealene nærmest eng- og plenarealene holdes åpent. Vi mener at det siste alternativet er det som er mest aktuelt med tanke på brukerinteresser og naturverdier, og som antagelig også er det beste for naturverdiene, gitt dagens utgangspunkt. Fordelen med å holde området delvis åpent er at de gjenstående gamle trærne får mer sol og plass. Engarealene rundt trærne nærmest plenarealene vil også være verdifulle i seg selv, med mange krevende arter som kan leve på eller bruke arealene. Men dette forutsetter at engvegetasjonen mellom trærne skjøttes på en for artsmangfoldet god måte.

Etter vår mening er det ingen tegn på at noen av de gamle trærne rundt Mølla har behov for en ytterligere fristilling. Det bør derfor ikke igangsettes fristilling av ytterligere trær, og behovet vil kun være aktuelt i fremtiden for noen av trærne som allerede er fristilt og som står på plen- og engarealer.

Figur 27. Nylig hogd lind i naturtypelokaliteten med rik edelløvskog ved Mølla som burde vært unngått. Den ene delstammen står fortsatt igjen. Foto: Maria K. Hertzberg.

Figur 28. Mange av de hogde trærne ved Mølla er brukt til ved, og enkelte var også hule. Slike stammer bør ligge igjen i skogen og ikke brukes til ved.

Ved felling av trær og busker, er greiner og tynne stammer flere steder flist opp. Denne flisen er henlagt på stedet, enten i hauger eller spredd utover skogbunnen (Figur 29). Dette er svært uheldig for den stedegne vegetasjonen som, på grunn av næringstilførselen fra flisen, vil endre seg fra en næringsfattig og kalkkrevende lågurtflora til en vesentlig mer nitrogenkrevende flora bestående av arter som brennesle, bringebær og ulike fremmedarter. All utlagt flis i skogarealer og på engarealer rundt Mølla (og de fleste andre steder på Håøya) er det derfor viktig å fjerne så godt det lar seg gjøre. Ved fremtidige ryddinger av kratt bør man forhindre oppflising, eventuelt at oppflisingen foregår på dertil egnede plasser, som den store masselagringsplassen langs veien nord for Mølla («grønntippen») (Figur 30).

På «grønntippen» er det samlet opp en god del død ved, lange stammer og kapp etter hogster m.m. i området. Disse er blitt dekket til med jord av overskuddsmasser fra andre steder på øya. Jorda bør flyttes bort fra stammene og legges på annen plass på «grønntippen», slik at den døde veden ikke er helt tildekket. Slik det er nå har ikke den døde veden noen funksjon for insekter, sopp og annet artsmangfold knyttet til død ved. Ideelt sett burde den døde veden også vært lagret på mer egnede plasser, og ikke i en skyggefull dump som den på «grønntippen». Den burde heller blitt liggende igjen i skogen eller plassert ut som dødved-deponier på mer solbelyste steder. Det er også en del av problemarten storborre som vokser på «grønntippen», som det er viktig at bekjempes systematisk.

Figur 29. Flere steder langs grusveien og rundt Mølla ligger det flishauger. Dette er svært uheldig for naturverdiene. Foto: Stefan Olberg.

Figur 30. Deler av «Grønntippen», beliggende nord for Mølla, med mye død ved dekket av jordmasser. Foto: Stefan Olberg

I området rundt Mølla og ned mot Tåjubukta ligger det flere hauger og enkeltforekomster med grove stokker og stammer fra ulike treslag (Figur 28 og Figur 30). Det er viktig at stokkene ikke flyttes for mye rundt og at de ikke kuttes opp i biter. Det er derfor en fordel at stokkene i så stor grad som mulig blir liggende der de ligger. Grove og hule stammer, samt grove, døde grener fra felte edelløvtrær på Håøya bør absolutt ikke brukes til ved eller andre formål. Det er påvist en lang rekke dødvedlevende rødlistearter rundt Mølla, og stokkene er derfor svært verdifulle for arts mangfoldet. Fremtidige felte/nedblåste trær bør derfor lagres enkeltvis eller i hauger (dødved-deponi), og det er en fordel om dødved-deponiet ligger tørt og med god solinnstråling – som på østsiden av det store plenarealet ved Mølla. Her vil veden brytes sakte ned, og varmekrevende arter kan bedre nyttiggjøre seg veden enn når den ligger fuktig og skyggefullt. Stammer og greiner som skal ivaretas for det biologiske mangfoldet bør ikke deles opp mer enn strengt nødvendig (Figur 31).

Som en generell regel viktig at alle påtenkte tiltak som involverer felling eller beskjæring av gamle trær på Håøya avklares med fagbiolog og arborist. I utgangspunktet skal det være unødvendig å felle gamle trær, med mindre det vurderes (av trepleier) at et tre utgjør en stor risiko for allmenheten eller bygninger. I tilfeller der det er behov for å ivareta sikkerheten bør også alternativer til felling vurderes. Sikring av treet, beskjæring, eller i nødsfall toppkapping eller gjensetting av høystubbe, vil være tiltak som ivaretar mye av de naturverdiene som er knyttet til treet, og vil være langt bedre enn en felling. Beskjæring av døde grener på de samme trærne må også unngås. For eik er det slik at døde grener ikke er noe mer «farlige» enn levende, da de normalt smuldrer sakte opp utenifra og bevarer en hard kjerneved. Døde grener er i tillegg viktig levested for mange truede arter, og må derfor få lov til å bli sittende på treet. Ved tvil rundt sikkerheten på enkelte grener (levende som døde) kan det hives et tau over grenen å dras i tauet for å sjekke om grenen sitter godt. Slike tiltak bør kun utføres på trær som står der hvor folk oppholder seg og som vil kunne være en reell fare. Alle andre gamle trær må overlates til fri utvikling.

Figur 31. Øvre: Unødvendig hogst i den svært verdifulle edelløvskogen ved Mølla. Flere små og store trær er tatt både nylig og tidligere, også lindetrær. Slike hogster forminsker naturtypen. Foto: Maria K. Hertzberg. Venstre: Død ved som legges igjen kappes ofte i mindre deler, noe som reduserer den biologiske verdien og gjør at de brytes raskere ned. Stokkene bør henlegges så hele som mulig.

Figur 32. Det er flere eksempler på at svært verdifulle hule trær er blitt tatt ut de siste årene. Både verdifull edelløvtrær og boreale løvtrær. Her representert ved grov hul osp (venstre) og edelløvtre (høyre).

Punktvis oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn rundt Mølla

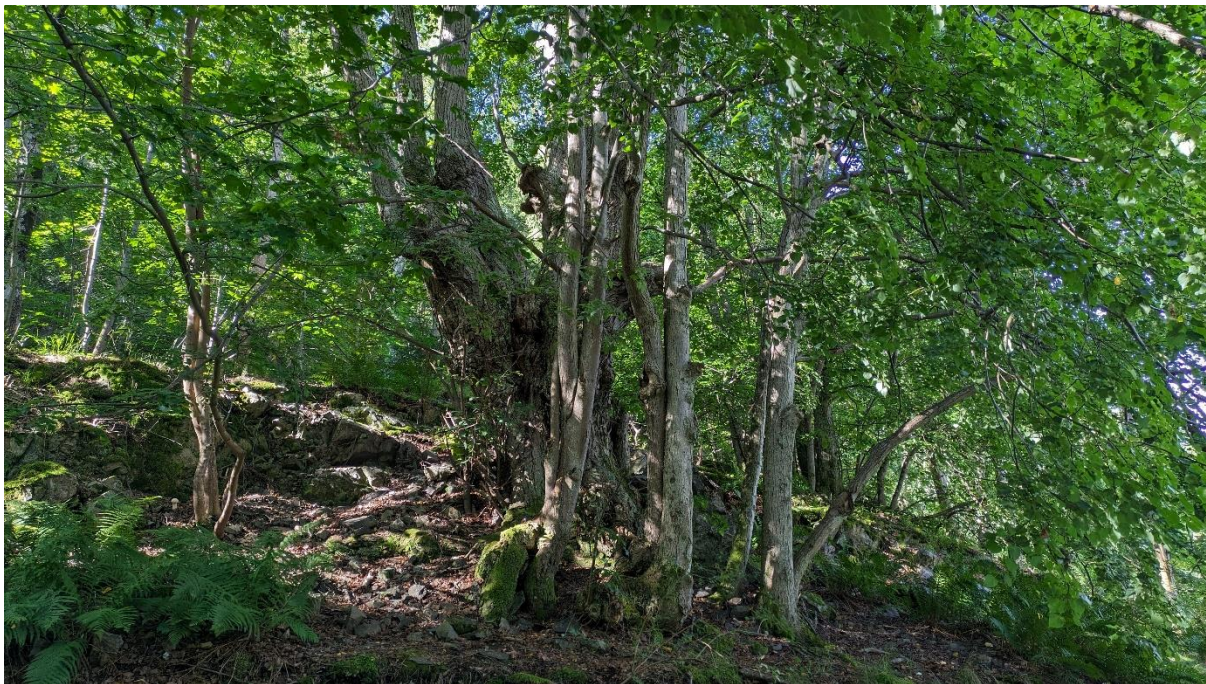
- Fjerne alle flishauger på skog- og engarealer. Busker og grener bør som en regel ikke flises opp, eventuelt bør dette gjøres på «grønntippen». Kvisthaug i eng i Tåjebukta bør fjernes
- All hogst i skogarealene bør stoppes, med mindre de utgjør en stor sikkerhetsrisiko for bygninger eller der det ferdes mye mennesker. Eneste unntak er for gran der dette er anvist
- Alle tiltak på gamle trær bør vurderes av fagbiolog og arborist, der felling vurderes som siste alternativ
- Stammer som ligger langs veier og i kant av skogarealer etter hogst eller vindfall, bør få ligge der de ligger. Disse må ikke brukes som ved. Slike stammer må beveres i lange lengder (ikke oppdelt i mindre deler), og gjerne hele trestammer. Bare mindre greiner bør fjernes.
- Fremtidig lagring av trestammer bør skje på steder med god solinnstråling
- Øk mengden rik slåtteeng ved å begrense plenarealet med en del meter i området (Figur 43 soner)
- Gradvis overgang mot skog der det er tatt ut en del trær, hvor det bør få komme opp oppslag i overgangen mellom åpent areal og sluttet skog (Figur 45)

Figur 33. Svært grov stamme av edelløvtré med stor verdi for en rekke arter. Skal denne bli til ved eller benker? Slike stammer bør legges hele på solbelyste plasser. Foto: Maria K. Hertzberg.

5.4 Grov lind i Dragsundet

Oppdragsgiver lurte på om det trengs fristilling eller annen skjøtsel eller spesielle hensyn rundt en svært grov og gammel lind som står plassert på sørsiden innerst i Dragsundet (Figur 34). Treet står noen meter inn i skogen sør for grusveien, og er omkranset av rik edelløvskog med blant annet en del lind. Vi anser treet som en naturlig del av skogarealet, og således bør det i teorien ikke være behov for noen tiltak. Det er likevel en del ungt løvoppslag nær veien og noen ikke fullt så gamle lindeskudd står rundt treet på nord- og vestsiden. Dette fører nok til noe mer skygge på basis av hovedstammen, uten at det nødvendigvis utgjør noe stort problem for treet og artsmangfoldet knyttet til treet. Rydding av trær og annen vegetasjon en del meter nord for treet (langs veien) har ført til at ungt løvoppslag kommer opp langs veien. Noe av dette løvoppslaget kan nok med fordel fjernes, men igangsetting av et slik tiltak fører til nye oppslag, og prosessen må gjentas med en 4-7 års mellomrom. Igangsetting av fjerning av lindestammene nær det grove lindetreet vil kunne føre til at feil trær fjernes, at det fjernes for mye, at dødved som ligger på bakken eller finnes på lindetreet ryddes vekk/kuttes ned samtidig, eller at nedkuttet oppslag flises opp på stedet. I alle disse tilfellene er det langt bedre at treet og vegetasjonen rundt får stå i fred. En fjerning av disse lindetrærne vil nok heller ikke ha gitt mye mer lys på hovedstammen, da lindetrærne står på nordsiden av den gamle linden. En fordel med lindestammene og krattet langs veien kan være at det skjermer treet fra økt negativ påvirkning og slitasje påført av nysgjerrige turgåere. Vår anbefaling er derfor at det ikke bør tas bort lindetrær i front av det gamle lindetreet, men at løvoppslag langs veien fortsatt kan kuttes ned med en god del års mellomrom, som en del av den normale driften av veikanten.

Figur 34. Det grove og hule lindetreet i Dragsundet, med yngre lindestammer i front av treet. Foto: Stefan Olberg.

5.5 Fremmede arter

Fremmede arter har blitt et økende problem på Håøya, for det meste i åpne arealer, og bekjempelse vil være svært viktig for å ivareta åpen urterik vegetasjon på øya. Det er avmerket i kart (Figur 19) større sammenhengende arealer med fremmede arter rundt bebyggelsen på Midtre Håøya. Vinterkarse og storborre er de fremmede artene med størst utbredelse, og som finnes som større forekomster i de åpne arealene ved Håøybukta, Tåjebukta, ved Mølla, langs veier og de fleste steder der det er nylig gravd på Midtre Håøya. Disse har gode muligheter for stor spredning, og det er viktig å sette inn aktive tiltak. Storborre er den klart mest problematiske fremmede arten og vanskeligst å bekjempe. Ulike strategier for bekjempelse av vinterkarse og storborre vil være nødvendig uti fra voksested.

De fleste steder (både veikanter og andre åpne arealer) forekommer vinterkarse og storborre i begrensede mengder og blant mye annen verdifull vegetasjon som ikke bør klippes flere ganger i sesongen (se under kap. 5.1). Derfor bør hovedstrategien for disse to artene være målrettet bekjempelse (luking) i blomstringstiden.

I tillegg er det i partier en del mispler, høstberberis, gravmyrt m.m., samt enkeltforekomster med fremmede arter som potensielt kan bre seg utover og bli et stort fremtidig problem, som kanadagullris og fagerfredløs. For disse vil manuell luking og eventuelt oppgraving med oppstart allerede i 2024 for å hindre videre spredning være det mest hensiktsmessige.

Også der det ikke er fremmede arter i dag må en være oppmerksom på at all blottlegging av jord, samt at bruk av maskiner som kan ha vært i kontakt med jord som kan være «forurensset» av fremmede planter, medføre en fare for spredning av fremmede arter. Etter tiltak bør det derfor alltid overvåkes for om fremmede arter etablerer seg på blottlagt jord eller sprer seg til nye steder, og igangsette nødvendige tiltak. Dette er et problem flere steder hvor det er gravd nylig på Håøya, hvor særlig vinterkarse

forekommer på samtlige steder hvor det er gravd. Mye blottlagt mark som følge av slitasje fra de mange geiter som bruker øya bidrar sannsynligvis også til etablering av fremmede arter på flere steder. Også av den grunn bør antallet geiter reduseres.

Figur 35. Øvre: Opppharving av engvegetasjon rett sør for verkstedhangar, som har ført til at halvparten av arealet mellom bygget og turveien ble åpen mark. Her spirer det nå mye vinterkarse og åkerugress, som må lukes. Nedre: utfylling av store hauger med masser i verdifull edelløvskog inntil turvei. Her spirer det mye vinterkarse og annet "ugress" nå som kan bli et fremtidig problem. Her er også et godt eksempel på hvor fremmede arter må lukes.

Flytting av masser rundt på øya er også uheldig, da slike masser gjerne inneholder fremmede arter som dermed spres. Grøftegravingen langs veiene har sannsynligvis vært en vesentlig årsak til spredningen av vinterkarse og storborre på Midtre Håøya. Masselagring bør derfor foregå på «grønntippen» på en forsvarlig måte. Dette gjelder også midlertidige lagringer av masser. Det er også stor risiko for spredning av fremmede plantearter fra fastlandet til øya ved transport av masser til øya. Den største risikoen her er at grus og andre masser som benyttes på veiene er forurensset med frø av fremmede arter. Det bør derfor kontrolleres at det ikke er slike mulige problemer i de anleggene som grusen hentes fra.

For videre informasjon knyttet til håndtering av fremmede arter og infiserte masser kan en se til Misfjord & Angell-Petersen (2018). Større bevissthet og kunnskap rundt fremmede arter i forvaltningen ute på øya er viktig for å ivareta de høye naturverdiene.

Informasjonen knyttet til bekjempelse i avsnittene under er basert på rapportene Blaaid et al. (2017) og Hoell (2015). For mer inngående detaljer knyttet til bekjempelse av fremmede arter anbefales det derfor å se til disse rapportene. Bymiljøetaten i Oslo kommune har også en omfattende erfaring og kunnskap knyttet til bekjempelse av fremmede arter som bør benyttes på Håøya.

Vinterkarse

Vinterkarse har vist seg å gå meget kraftig tilbake ved lusing, trolig i mindre grad med slått. Videre går det raskt å luke store arealer med vinterkarse (Bård Bredesen pers. medd). Derfor bør lusing være det som gjøres på mesteparten av arealene hvor denne vokser. Dette vil være aktuelt for middels store forekomster, større forekomster som ikke er så tette og mindre forekomster. Lusing må gjennomføres flere ganger i vekstsesongen, med 2-3 ukers mellomrom, hvor første gangs lusing gjennomføres tidlig i blomstringsperioden, normalt rundt midten av mai. Det er lurt å luke like etter regnvær, da det er lettere å få opp hele røtter og blomsterosetter.

For større sammenhengende arealer med vinterkarse kan slått gjentatte ganger i løpet av sesongen være et godt alternativ. Slått bør starte i mai, før plantene blomstrer (for å hindre frøspredning) eller tidlig i vekstsesongen, for å utarme forekomstene. For at det skal ha noen effekt må slått gjentas to til tre ganger per sesong med to ukers mellomrom. Forekomstene må slås så nærme bakken som mulig slik at man også får slått unge og mer lavvokste individer og samtidig begrenset gjenveksten. Det er svært viktig at slått gjennomføres flere år på rad slik at man gradvis får utarmet forekomstene, og bør ikke avsluttes før alle planter er fjernet. Slått bør ikke gjennomføres der det er annen verdifull vegetasjon.

Dersom plantene har utviklet frø eller er i ferd med å utvikle frø skal disse legges i en tett sekk og leveres til forbrenning eller kompostering på fastlandet. For å hindre spredning av vinterkarse bør alt av plantemateriale fra bekjempelse samles sammen i sekker. Unngå å kaste blomstene i komposten på Håøya. Utstyr brukt til bekjempelse bør rengjøres etter bruk for å hindre spredning. For videre veiledning knyttet til bekjempelse av vinterkarse henvises det til Hoell (2015).

Figur 36. Store mengder vinterkarse ved Messa og på vei inn mot Gamlegården.

Storborre

Storborre er en fremmed art, men da den ble innført før år 1800, er den ikke risikovurdert på fremmedartslista til Artsdatabanken, men heller vurdert på rødlista (Solstad et al., 2021b). Like fullt er storborre en av de mest problematiske fremmede artene på Håøya og en av de artene det er viktig å ha hovedfokus på. Lite bevissthet knyttet til massehåndtering og grøftegraving har bidratt til å spre arten på store deler av Midtre Håøya. Storborre sprer seg også effektivt til nye arealer og potensielt over store avstander, da borrene med frø setter seg fast i pelsen på dyr og i klær.

Der storborre vokser i plenarealer anbefales det at arealer med arten klippes hyppig som plen. Dette vil bidra til å holde den i sjakk, og den vil heller ikke få mulighet til å produsere borrene. Der storborre ikke vokser på sletter som klippes som plen, og der det er annen verdifull vegetasjon, må forekomstene graves opp. Røttene går svært dypt og man må passe på å få med alt. Områder der det er utført bekjempelsestiltak må sjekkes jevnlig for å se om tiltakene har den effekten man ønsker.

Figur 37. Den fremmede problempanten storborre har spredd seg til store deler av Midtre Håøya. Høyre bilde viser et tydelig eksempel på hvordan gravearbeider har bidratt til spredning av storborre, her på sletta ved Mølla hvor det ble gravd ned en vannledning forholdsvis nylig.

Gravmyrt

Gravmyrt (SE) er funnet flere steder og brer seg utover, blant annet ved Feriehjemmet og Messa. For å bekjempe disse forekomstene må hovedplanten først graves opp, deretter må man grave opp alle småplantene som er knyttet til alle skuddene som går ut fra hovedplanten. Greip bør brukes for å løsne røtter over hele området, deretter må lukegaffel brukes for å fjerne planter en for en. Småplanter som ikke har blitt fjernet lukes etter hvert som de dukker opp (Hoell, 2015). Dette er problematisk og vanskelig

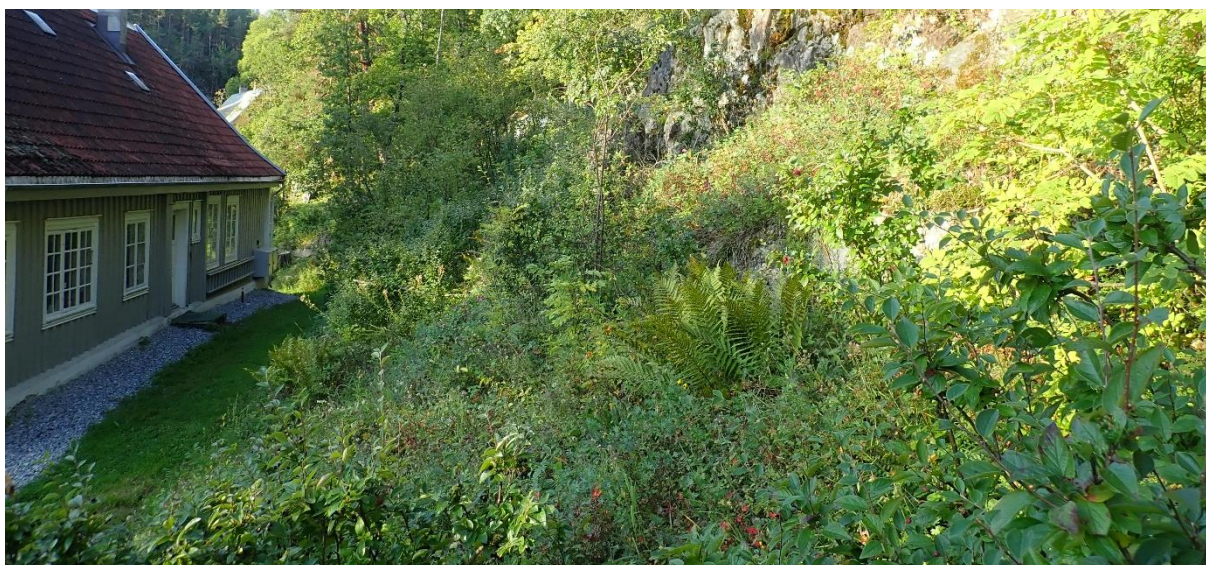
å gjennomføre i praksis. Der det ikke forekommer spesielt verdifull vegetasjon i tilknytning til gravmyrtforekomsten, er det enklest og mest effektivt å dekke til forekomsten med presenning over et par år, for på denne måten å ta livet av planten (Bård Bredesen pers. medd).

Figur 38. Gravmyrt i Håøyabukta. Denne brer seg utover. Foto: Maria K. Hertzberg.

Mispler

Det er enkelte forekomster med fremmede mispler på Midtre Håøya, noen også i viktige naturtyper. For forekomster i viktige naturtypelokaliteter vil det være viktig å vise forsiktighet ved bekjempelse. Innenfor naturtypelokaliteter bør bekjempelse utføres mekanisk ved å grave opp eller dra opp røtter (Bård Bredesen pers. medd). Ved oppgraving må man passe på å ikke skade viktige arter i nærheten. De fremmede mispelartene produserer rikelig med frukt som spres av fugler, og viktig spredningshindrende tiltak både for lokal og spredning over større avstander vil være å fjerne plantene før det kommer bær på høsten. Frøbanken overlever i 5 år, så kontinuerlig bekjempelse vil være nødvendig (Blaalid et al., 2017; Hoell, 2015). I Tåjebukta og ved kystledhyttene er det et område med mye fremmede mispler. Forekomstene bak Eldhuset og ved Badstua og som vokser i viktige naturtyper bør prioriteres først.

Figur 39. Større forekomster med fremmede mispler i naturtype bak Eldhuset og Gamlegården. Foto: Maria K. Hertzberg.

Berberisarter

Fremmede berberisarter forekommer, og til dels dominerer, innenfor viktige naturtypelokaliteter på midtre Håøya, og særlig i bakkene opp fra Tåjebukta er det mye høstberberis. Bekjempelse av berberisarter er gjennomført på flere ulike måter med varierende grad av suksess. En metode som har vist seg å fungere bra er å ringbarke kvister og skudd om vinteren. Ellers er det også brukt samme metode som for fremmede mispler, hvor busker kuttes ned og røtter deretter fjernes. Berberisartene vokser gjerne der det er annen viktig vegetasjon, slik at man må være varsom ved oppgraving av røtter. I likhet med misplene produserer også berberisartene frukter som er attraktive for fugler og frø kan spres over store avstander. Det er usikkerhet knyttet til hvor lenge frøbanken overlever, slik at jevnlig kontroll av områder med utførte bekjempelsestiltak vil være nødvendig (Blaalid et al., 2017).

Figur 40. Høstberberis i Tåjebukta. Foto: Maria K. Hertzberg.

Andre fremmede arter

Andre fremmede arter som forekommer, men med foreløpig spredte enkeltforekomster er: prydbetonie (HI), kanadagullris (SE), fagerfredløs (SE), rynkerose (SE), gravbergknapp (SE), hestehamp (PH), krukkeperleblom (PH), stikkelsbær (PH), filterve (SE) m.m. (se kap. 4.3). For anbefalinger knyttet til bekjempelsesmetodikk bør man se til tidligere henvist litteratur, men Bymiljøetaten i Oslo kommune har omfattende erfaring knyttet til bekjempelse som vil være verdifullt i denne sammenheng. Det vil være svært viktig å legge ned innsats på bekjempelse av enkeltforekomster, slik at forekomstene ikke får mulighet til å bli større og med det bli vanskeligere og mer ressurskrevende å bekjempe.

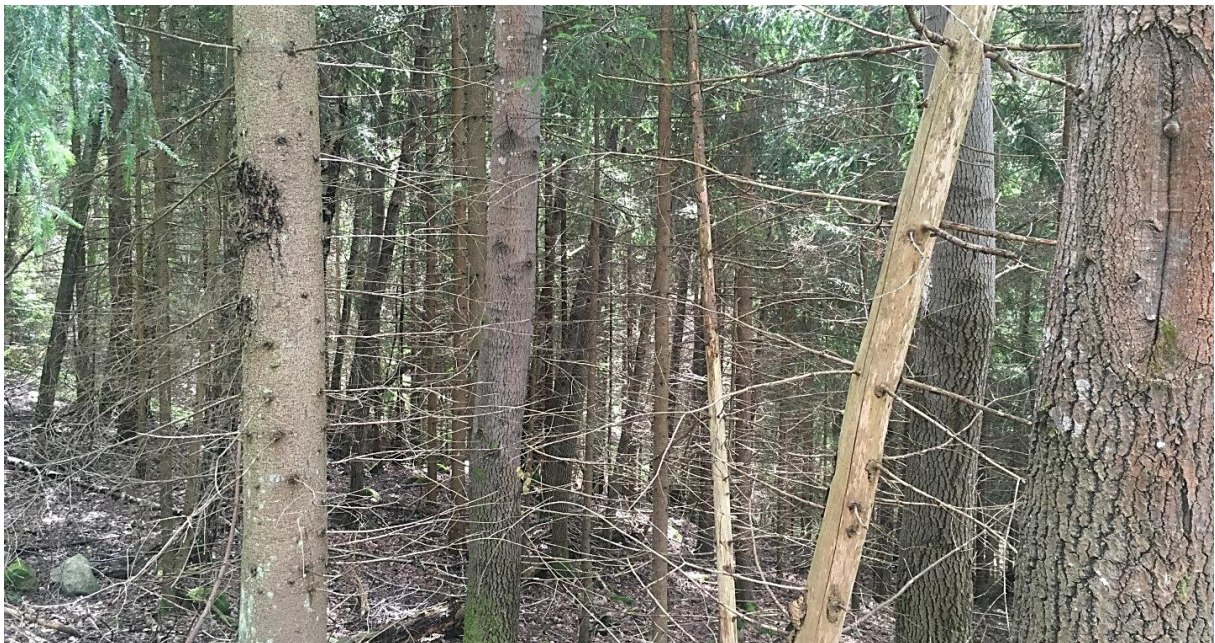
Det er også satt ut noen kuber for honningbier de siste årene, som potensielt kan konkurrere med og overføre sykdommer til ville bier. Så lenge det ikke settes ut flere bikuber er det trolig ikke noe problem, men antall bikuber bør begrenses og ikke settes ut i Håøybukta, Bjørnhuebukta eller andre steder som er viktige for ville bier.

Punktvis oppsummering av anbefalte tiltak/hensyn knyttet til fremmede arter

- Forvaltningen på Håøya skal ha stor bevissthet og kunnskap om håndteringen av fremmede arter og lovverk som regulerer dette (jf. forskrift om fremmede organismer)

- Fremmede arter skal bekjempes aktivt på Håøya. Alle arter bør bekjempes, men prioritere større forekomster av risikoarter med størst utbredelse først, f.eks. vinterkarse og storborre, samt de få enkeltforekomstene med arter som fagerfredløs, kanadagullris, hestehamp og gravmyrt, før disse problemartene får ordentlig feste på øya
- Større forekomster av problematiske fremmedarter bør ikke forekomme
- Forhindre spredning av fremmede arter i forbindelse med gravearbeider, flytting av masser og andre tiltak
- Systematisk bekjempe fremmede risikoarter før og etter at det gjennomføres gravearbeider, for å forhindre etablering på blottlagt mark

5.6 Granplantefelt og uttak av gran i løvskog

Figur 41. Parti med tett granplantefelt, men også boreale løvtrær. Grana bør tas ut og løvtrær spares. Foto: Maria K. Hertzberg.

Det er flere tette og ensjktede granplantefelt på Nordre Håøya. Disse er tidligere plantet og står på godt jordsmonn. Bestandsalder varierer mellom 50-80 år, enkelte granplantefelt er også eldre. Der det er tette og ensjktede granplantefelt bør grana avvirkes ved flatehogst, eventuelt tynnes kraftig og gradvis tas ut over noen få tiår. Ved flatehogst bør det hogges småflater, som minsker risikoen for etablering av uønsket vegetasjon, inkludert fremmede arter. Der det også vokser edelløvtrær og boreale løvtrær i den tette granskogen, bør kun grana tas ut og løvtrærne stå igjen. På den måten vil man kunne fremelske løvskogene på Håøya og samtidig fjerne tette granplantefelt. Enkelte steder har granplantefeltene fått tid til å utvikle seg til eldre skog med begynnende naturkvaliteter. Da bør det i stedet vurderes en målrettet skjøtsel. For granbestand som har en god skogstruktur skal det ikke gjennomføres hogster.

I flere av løvskogene, både boreale løvskoger og edelløvskoger, samt blandingsløvskoger, er grana på vei til å ta over. I disse skogene bør man aktivt ta ut grantrær og gran som kommer opp i undervegetasjonen. Grantrær som opplagt er gamle bør imidlertid få stå. Gran skygger ut løvtrær, og skogen vil etter hvert kunne gå over til en granskog. For eksempel er grana i ferd med å øke i utbredelse i løvskog/hagemark ved Bjørnhuebukta og nord for Selskjærbukta. Nord for Selskjærbukta er det

eksempler på eiker som blir skygget ut av gran og her vil det være nødvendig med aktive tiltak med uttak av gran. Rundt gamle løvtrær, både boreale og edelløvtrær, bør uttak skje gradvis slik at de fristilte trærne rekker å venne seg til mer lys. Jevnlig fjerning av gran som kommer opp i undervegetasjonen bør gjøres innenfor alle edelløvskogene, men med en prioritering innenfor naturtypelokalitene.

Behovet for ved til energiforbruk på Håøya gjør at man stadig må hogge til ved. Dette har ført til at løvtrær er blitt hogd til ved, også verdifulle løvtrær og løvtrær innenfor naturtyper. Man kunne i større grad hentet ved fra granplantefeltene som uansett trenger uttak av gran, ev. fra granplantefeltene som skjøttes i reservatet og som er i kort avstand til Tåjebukta. Dette vil nok være mye mer arbeidskrevende da stokkene i partier må bæres på sti, men noen av feltene ligger tett på vei.

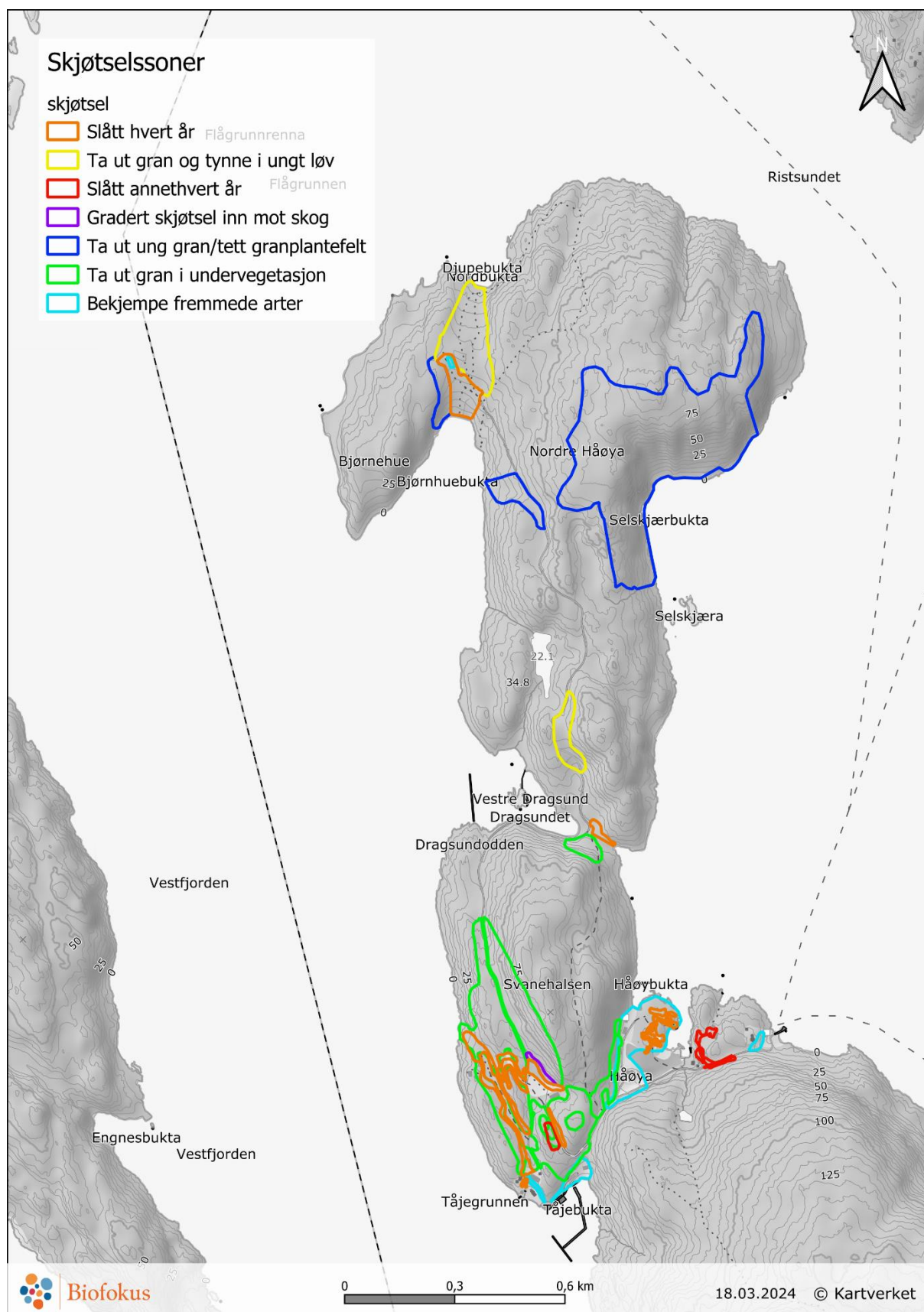
Figur 42. Gran kommer inn og fører til mer skygge, et kaldere mikroklima og på lang sikt en overgang til granskog. Her fra Selskjærbukta. Foto: Maria K. Hertzberg.

5.7 Skjøtselssoner

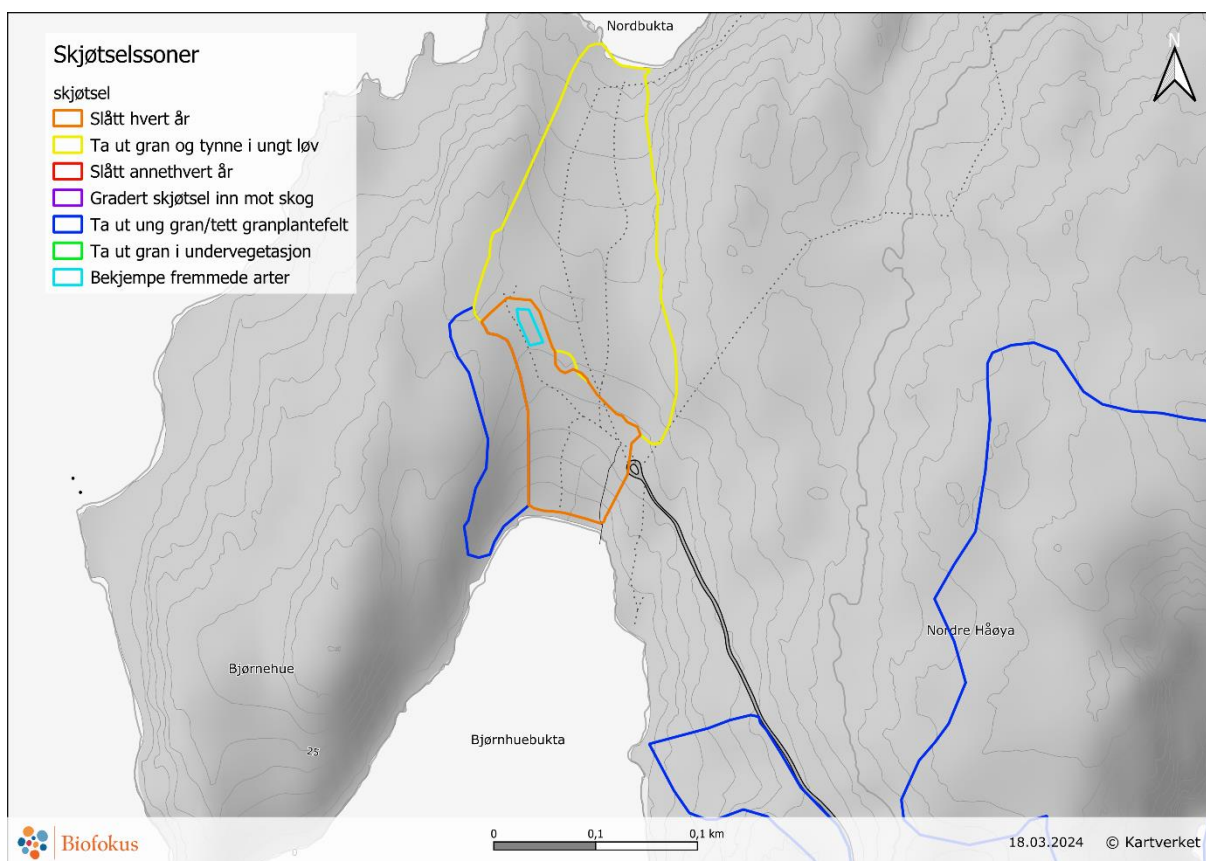
Under følger en enkel tabell og enkle kart med skjøtselssoner som veiledning for de som drifter ute på Håøya. Skjøtselssonene inneholder forslag til skjøtsel.

Tabell 5. Skjøtselssoner med forslag til skjøtsel som veiledning for de som drifter ute på Håøya. For kart med soner se Figur 43 til Figur 46.

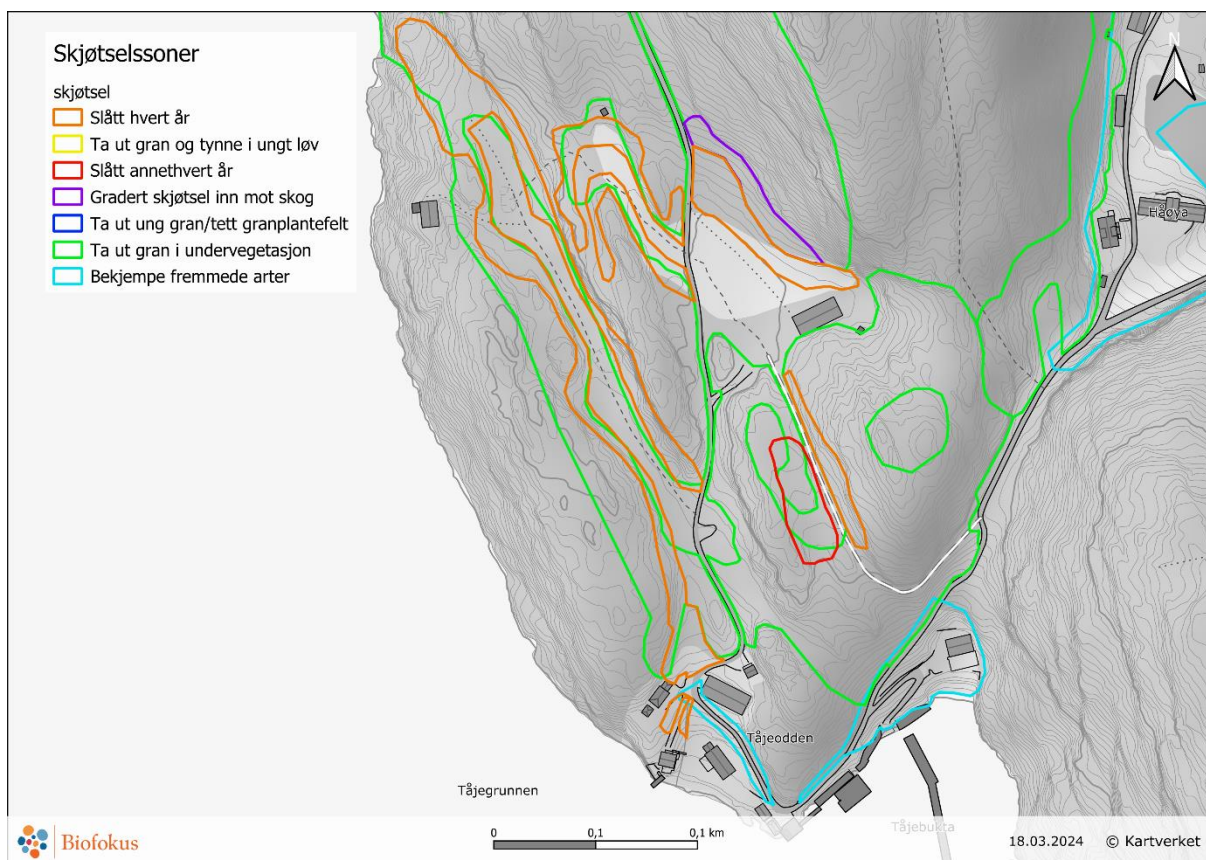
Sone	Kommentar til skjøtselssone
Slått hvert år	Urterik gressmark som kun trenger å slås én gang årlig. Dette bør skje etter at de fleste blomster har frødd seg, rundt midten av august. Graset bør ligge rundt tre dager etter slått, slik at frø løsner og faller til bakken. Rakes deretter sammen og fjernes. Fjerne fremmedarter og oppslag ved behov. I partier må man fjerne einstape.
Ta ut gran og tynne i ungt løv	Arealer hvor man kan ta ut gran og tynne i unge boreale løvtrær. Gamle løvtrær skal stå igjen, både boreale løvtrær og edelløvtrær, enkelte unge boreale løvtrær og edelløvtrær bør stå igjen. Dette arealet kan ha spredte trær med hagemarkspreg med ikke mer enn 75 % dekning av trær. Området kan beites etter 15. august.
Slått annethvert år	Grunnlendte partier med engvegetasjon, men som trenger noe rydding innimellom pga. oppslag. Arealene kan slås én gang annethvert år. Dette bør skje etter at de fleste blomster har frødd seg, rundt midten av august-september. Graset bør ligge rundt 3 dager etter slått, slik at frø løsner og faller til bakken. Rakes deretter sammen og fjernes. Fjerne fremmede arter og oppslag ved behov.
Gradert skjøtsel inn mot skog	Gradvis overgang mot skog gjelder i denne sonen. Arealer hvor det er tillatt med noe oppslag slik at man får en gradert sone fra plen, via åpen eng og åpen urterik skog, til sluttet edelløvskog. Disse arealene kan delvis få gro igjen, men for å få en gradert overgang mot skog fremelskes enkelte trær. Tynning innimellom slik at enkelte trær får vokse opp igjen. Denne sonen skal ikke bli sluttet skog, men halvåpen skog med spredte trær.
Ta ut ung gran/tett granplantefelt	Arealer med enten større områder med tette unge granplantefelt, eller hvor det er behov for tynning eller uttak av spredt forekommende gran. Der det er tett granplantefelt kan all gran fjernes, men gjerne over tid, og boreale lauvtrær og edelløvtrær settes igjen. Der det er mer spredt med gran, fjernes gran som vokser tett opptil edelløvtrær og store boreale løvtrær, og det er en fordel om ung gran som står spredt og i større grupper fjernes. Opplagt gammel gran skal ikke tas ut. For større plantefelt bør grana tas ut ifm. hogst. Der kun enkelttrær felles (og lengre fra vei), kan trærne bli liggende igjen. Som et alternativ kan man også ringbarke granene der kun enkelttrær tas ut. Smågraner som hogges bør tas ut av området.
Ta ut gran i undervegetasjon	I edelløvskoger bør man kontinuerlig ta ut gran som kommer opp i undervegetasjonen, og fjerne ung gran som er der i dag.
Bekjempe fremmede arter	Arealer med en del fremmede arter, enten spredt eller tett. Bør prioriteres for bekjempelse. Det er også enkeltforekomster spredt på hele Håøya som bør fjernes, men som ikke er avmerket på kartet (se artskart.no).

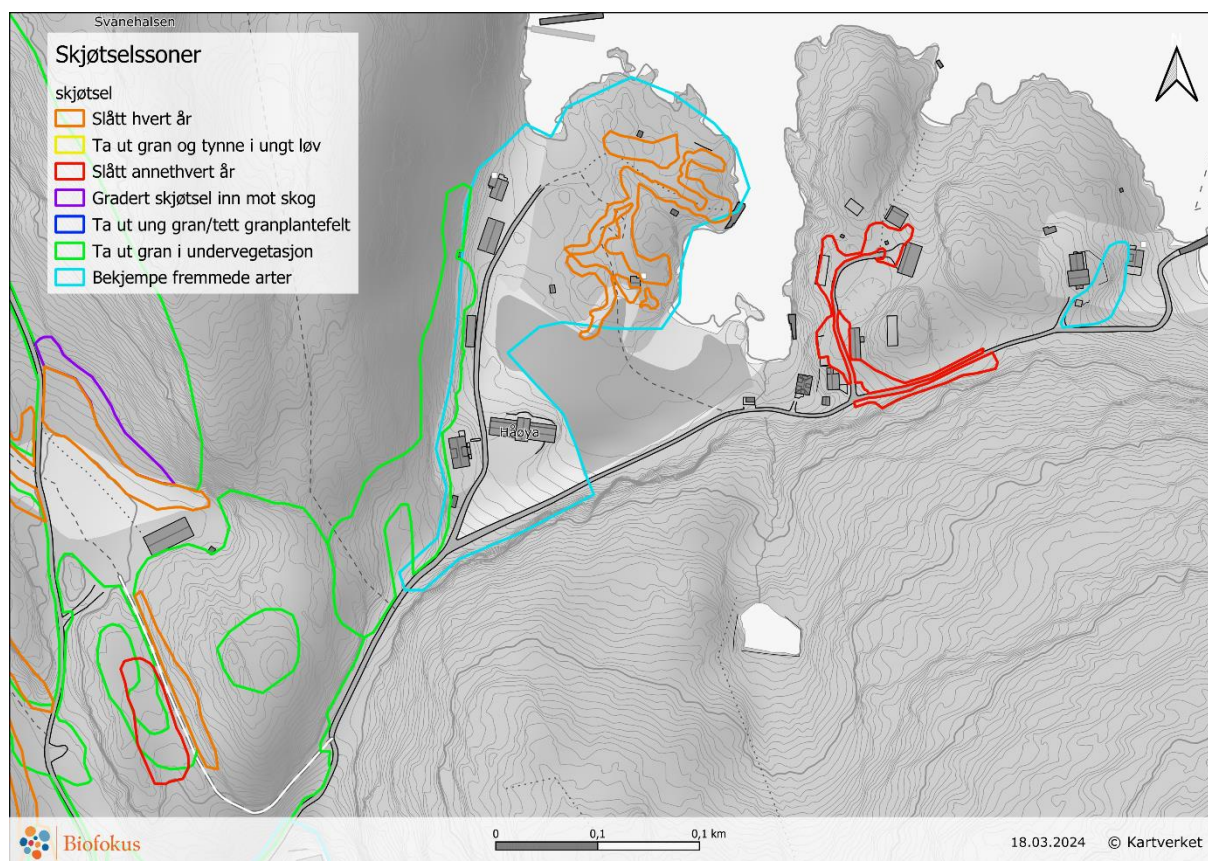
Figur 43. Skjøtselssoner med forslag til skjøtsel. For forklaring, se Tabell 5.

Figur 44. Skjøtselssoner med forslag til skjøtsel. For forklaring, se Tabell 5.

Figur 45. Skjøtselssoner med forslag til skjøtsel. For forklaring, se Tabell 5.

Figur 46. Skjøtselssoner med forslag til skjøtsel. For forklaring, se Tabell 5.

6 Hensyn

6.1 Gravearbeider og blottlegging av jord

Som tidligere omtalt under kapittelet om fremmede arter (kap. 5.5) bør det være større bevissthet knyttet til all graving og blottlegging av jord og risikoen for spredning og nyetablering av fremmede arter. Videre byr ukritisk graving også på andre problemstillinger, hvor viktige trær og vegetasjon kan bli rammet.

Det er flere steder gravd grøfter tett opptil store gamle trær. Dette er svært uheldig da det er stor sannsynlighet for at man ødelegger viktige røtter og på den måten svekker trærne. Ved graving i nærheten av store gamle trær er det viktig at fagfolk (trepleier/arborist) konsulteres i forkant. Det ble sett eksempler på at grøfting langs grusveier og i kanten av en av slettene nord for Tåjebukta har kuttet over røtter til store gamle trær (Figur 48). Flere steder er massene fra gravingen lagt innenfor veien (på stedet), der den kveler den naturlige og ofte verdifulle urtevegetasjonen (Figur 47). Dette har gått ut over sjeldne og kravstore arter som stavklokke og stortveblad. Det er også enkelte plasser lempet større mengder masser i rotsonen til viktige trær, noe som kan svekke trærne på sikt. Masser som er plassert langs veier og andre steder bør dumpes på egnet plass, fortrinnsvis «grønntippen», hvor det ikke er til skade for naturverdier.

Figur 48. Grøfting tett opptil store gamle trær er svært uheldig.

Figur 47. Flere steder var masser etter grøftegraving plassert langs veiene og dekket viktig vegetasjon. Dette har gått utover viktige karplanter som stavklokke og storvedblad, og det ble også funnet rødtuppsopp (VU) som lå nedgravd i masser langs veien.

I tillegg til at grøftingen er uheldig for store gamle trær, er det også ukritisk grøftet og ødelagt viktige naturtyper. Dette gjelder spesielt artsrike veikanter ved Tåjebukta og veikant med blant annet stavklokke i bakken nordvest for Mølla. Veikanter ved Tåjebukta var før graving svært urterike og med en kravfull flora med blant annet blodstorkenebb, engtjæreblom, åkermåne (NT), lakrismjelt og bergmynte. Disse artsrike veikantene er ødelagt og nå i stor grad erstattet med fremmedarten vinterkarse. Det beste for naturverdiene her vil være å forsøke å restaurere de artsrike veikantene der dette er mulig, og luke vinterkarse systematisk. For framtiden bør all graving som skjer innenfor naturtyper involvere biologisk fagpersonell i forkant.

Figur 49. Tidligere artsrik veikant i Tåjebukta som er ødelagt som følge av grøfting og opplegging av grov stein. Ganske artsrik veikantvegetasjon er her tapt. Endel av massene er lagt på sideterreng med tidligere fin engvegetasjon. Disse massene må fjernes.

6.2 Friluftsliv

De nordre delene av Håøya ble sikret som offentlig friområde i 1937. Da kjøpte Oslo kommune arealene av Håøya fabrikker som hadde drevet sprengstoffabrikk på Håøya siden 1915. Fra 1937 ble det utført en rekke tiltak for å tilrettelegge deler av øya for friluftslivsformål. Bymiljøetaten (tidligere park- og idrettsvesenet) i Oslo kommune har hatt ansvaret for dette arbeidet. Presset på Oslofjordområdet er økende blant annet på grunn av en sterk økning i småbåttrafikken. Dette presset har også Håøya fått

smake på. Allerede i 1990 ble det pekt på at enkelte partier i strandsonen var svært nedslitte og at en økning i antall besøkende ville føre til økt markslitasje (Oslo kommune, 1990). I 2015 ble det laget en forvaltningsplan for Håøya med sikte på å bedre tilretteleggingen for besøkende (Oslo kommune, Bymiljøetaten et al., 2015). I seinere år er det gjennomført flere tiltak og lagt til rette for økt friluftsliv på Håøya. Blant annet er det rehabilitert flere bygninger og tilrettelagt for friluftsliv, samt anlagt nye småbåthavner for båter i Tåjebukta og Dragsundet, og flere andre steder er det slått ned bolter til å fortøye båter. Øya var før dette allerede godt besøkt i sommermånedene.

Det planlegges også flere tiltak i fremtiden som vil føre til en direkte økt belastning på naturverdiene, samt en indirekte belastning som følge av økt bruk av øya. Dette gjelder blant annet graving av kabler for vann og kloakk, ombygginger og utvidelser av bygninger, flere båtplasser, samt mange andre tilretteleggingstiltak og utbedringstiltak som trolig vil komme (Bård Bredesen pers. medd). Tilretteleggingene som er utført de siste årene, og som er planlagt framover, har og vil føre til direkte påvirkning på naturverdiene, samt indirekte økt ferdsel og potensielt økt belastning på naturverdiene på hele øya.

Det meste av aktivitet finner sted i strandsonen og nærliggende skog, da dette ofte er de mest attraktive plassene for friluftsliv. Det ble ved befaringene sommeren 2023 observert menneskelig slitasje på urterike naturtyper i strandsonen som følge av omfattende telting og ferdsel. Urterike vegetasjonstyper har lav slitestyrke (Øian et al., 2015), og med mye ferdsel på disse arealene i sommermånedene vil dette følgelig føre til at vegetasjonen utsettes for sterk slitasje, og urterike miljøer sakte men sikkert forringes. I flere av de åpne og urterike arealene i strandsonen er det kravfull engflora, også med enkelte rødlistede arter. Det er også stor sannsynlighet for at trær og død ved i skog nær strandsonen blir brukt som bålved. Mindre bruk av Håøya til fritidsformål vil ikke være realistisk (og er heller ikke et ønske fra kommunen), så tilpasninger må til for å sikre naturverdiene. En utvidelse av urterikt areal og fortsatt kanalisering av ferdselen bort fra slike arealer vil kunne gjøre de urterike arealene mer robuste. For arealer som kun har kvaliteter knyttet til plen bør disse derfor fortsatt klippes jevnlig slik at de fremstår som attraktive for de besøkende. Imidlertid er det en del arealer som ikke trenger å klippes like ofte og som klippes ned i dag. Sjeldnere klipping vil være positivt for urterik vegetasjon og samtidig kan dette trolig føre til mindre ferdsel i disse arealene og mer ferdsel i arealer klippet som plen.

I Kvam (1990) blir det påpekt at den unike og artsrike insektfaunaen på Søndre Håøya skyldes at denne delen av Håøya har et uberørt preg som følge av militært ferdselsforbud. Ifølge ham er det langt flere arter her enn på fastlandet rundt Drøbaksundet. Det er også funnet svært mange kravfulle insekter på Nordre Håøya i denne undersøkelsen, noe som taler for at området fortsatt har et nokså uberørt preg. Det vil derfor være viktig å ikke tilrettelegge for økt bruk, da dette vil føre til forringelse av viktige habitater på Håøya.

Økt ferdsel fører også med seg andre behov, slik som sikring av potensielt «farlige» trær. Noen områder på Håøya har svært mange store gamle trær – dette gjelder spesielt for områdene rundt Mølla, Tåjebukta og Håøybukta. Disse områdene sammenfaller også med de mest brukte arealene på Håøya i sommermånedene, hvor det er lagt opp til telting m.m. Det kan derfor oppstå en konflikt mellom å bevare naturverdiene og et ønske om å «trygge» området. Det er svært viktig at ferdsel og bruk av området ikke går på bekostning av å bevare de svært høye naturverdiene knyttet til området. I stedet for å fjerne trær eller utføre overdreven beskjæring, bør alltid alternative tiltak vurderes først, jf. kap. 5.3.

Tilrettelegginger for friluftsliv påvirker trolig ikke bare arealene der folk oppholder seg mest. Også mer utilgjengelige skogområder på Håøya vil kunne bli påvirket av økt ferdsel. Økt tilrettelegging på midtre Håøya kan påvirke viktige naturverdier både utenfor og innenfor naturreservatet. I følge Miljødirektoratets egen veileder for *Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv* står det at «Ved tilrettelegging i randsoner til verneområder bør verneområdemyndigheten orienteres og tas med i planleggingen fordi tilrettelegging utenfor verneområdet kan bidra til kanalisering inn i verneområdet med påfølgende påvirkning på verneverdiene. Alle som planlegger tilrettelegging i randsonen til et verneområde eller i et verneområde, må derfor ta kontakt med verneområdeforvalter i startfasen av planleggingen for å samkjøre tiltak med besøksstrategien for området.» (Miljødirektoratet, 2019).

Håøya har trolig en av de største forekomstene av nattravn i Øst-Norge (Bård Bredesen pers. medd). Dette er en bakkehekkende fugl som vil forstyrres av økt aktivitet og dermed kunne få en negativ bestandsutvikling. Økt menneskelig aktivitet har vist seg å ha en negativ påvirkning på flere arter, deriblant for hekking av rovfugl (Multiconsult, 2018; Øian et al., 2015). Hele Håøya, inkludert arealer både innenfor og utenfor naturreservatet, har en topografi med knause gamle furuskoger og stedvis utilgjengelighet, som gjør området attraktivt for flere rovfugler. Det er foreløpig få stier og forholdsvis lite ferdsel i potensielle hekkeområder, noe som trolig er årsaken til at disse områdene benyttes til hekking av både fiskeørn og havørn (havørn kun innenfor reservatet). Økt tilrettelegging for friluftsliv og medfølgende potensiell økt ferdsel vår og sommer vil kunne påvirke øyas attraktivitet som hekkeplass for rovfugler. Dette gjelder også innenfor naturreservatet som også vil kunne oppleve økt ferdsel. Ro i hekkeområder i aktuelle tidsrom vil være viktig for å opprettholde området som attraktivt hekkeområde. Det er også en rekke andre skogsfugler som har tilholdssted på øya, hovedsakelig innenfor naturreservatet. Problemene knyttet til økt ferdsel ble også påpekt av Birdlife avdeling Oslo og Akershus (tidligere NOF avd. Oslo og Akershus) i forbindelse med et hørings svar vedrørende forvaltningsplan for Håøya nord (*Høringssvar vedrørende forvaltningsplan for Håøya N*, 2012).

Åpningen av Håøya for allmenheten har med all sannsynlighet vært negativ for artsmangfoldet, og vi putter de svært store naturverdiene i potten når vi setter i gang med såpass store endringer som er foretatt de siste tiårene. All videre tilrettelegging for økt bruk av arealene på Håøya er derfor uønsket sett med biomangfold-øyne.

7 Oppsummering og konklusjoner

Gjennom flere feltturer i 2023 og 2024 er det kartlagt og oppdatert en rekke naturtyper på Nordre Håøya og det er registrert en lang rekke arter, deriblant mange rødlistearter innenfor flere ulike artsgrupper. I løpet av feltturene er det også gjort observasjoner på tidligere utført skjøtsel og nåværende skjøtsel, og i hvilken grad dette bidrar til å bevare eller øke naturverdiene, eller forringe dem.

Det er utført flere positive tiltak de siste 10-15 årene, som å rydde fram gamle enger og tynne rundt store gamle trær som har hatt behov for det. Det er også utført tiltak som har vært nyttige for en periode, men som nå bør fases ut eller reduseres i omfang. Og det er også utført tiltak som ikke har vært til det beste for biologisk mangfold i det hele tatt, og som fortsatt er en trussel for naturverdiene på Håøya. Vi kommer med forslag til hva som bør være veien videre for en best mulig ivaretagelse av det biologiske mangfoldet – som anses å være av minimum nasjonal verdi på Nordre og Midtre Håøya.

Av tiltak som har vært svært nyttige for en periode, men som nå enten bør fases ut eller reduseres i omfang, er geitebeite. Geitene har bidratt positivt i en restaureringsfase av åpne urterike habitater på Håøya, men fortsatt geitebeite er trolig ikke det beste på nåværende tidspunkt for disse arealene. Nedbeiting av urterike arealer er ikke bare svært negativt for blomsterplantene, men i enda større grad for de mange insektene som er avhengige av dem. Beitedyr er det ikke mulig å styre (med mindre man aktivt bruker gjerder og nofence), og det er derfor alltid et sjansespill å bruke beitedyr i områder med høye naturverdier. Det er for eksempel ikke positivt at geitene beiter i edelløvskog eller oppholder seg mye i rik berglendt mark. Videre får man med beitedyr lite målrettet skjøtsel og ikke nødvendigvis dekket det skjøtelsbehovet som finnes. Manuelt arbeid er alltid best om man vil være sikker på at skjøtsel blir gjennomført slik man ønsker. Dersom geiter fortsatt skal være en del av Håøya bør det derfor gjøres endringer fra dagens skjøtsel, hvor geitene brukes mer målrettet der det er behov.

I den åpne enga i Bjørnhuebukta er det et stort behov for å få bukt med einstape. Denne finnes allerede som tette forekomster over større arealer og er også i ferd med å bre seg videre utover. I enga her bør man også innføre slått i stedet for kontinuerlig beite gjennom hele sesongen.

Videre er det gjennomført en rekke tiltak som har vært negative for biologisk mangfold. Det er derfor behov for omlegging av deler av driften for å ivareta øyas store biologiske kvaliteter. I viktige edelløvskoger og andre løvskoger bør det ikke tas ut trær med mindre det er strengt nødvendig. Dersom trær vurderes tatt ut av sikkerhetsmessige hensyn, er det viktig at behovet vurderes av fagperson (trepleier, arborist) og alle andre mulige tiltak skal alltid vurderes først. Sikring av treet, beskjæring, eller i nødsfall toppkapping/gjensetting av høystubbe, vil være tiltak som ivaretar mye av de naturverdiene som er knyttet til treet, og vil være langt bedre enn en felling. Beskjæring av døde grener på de samme trærne må også unngås, med mindre det er svært viktig av sikkerhetsmessige grunner.

En del urterike arealer både i skog og eng klippes i dag som plen. Dette er arealer som enten ikke trenger noen form for skjøtsel – dvs. der det er skog, eller arealer som kun trenger slått en gang årlig – dvs. i åpne og halvåpne arealer. Urterike arealer er viktige nektarkilder for insekter og ved å klippe disse jevnlig fjerner man matfatet og livsmiljøene til mange insekter.

Det er foreløpig relativt lite fremmede arter på Håøya, og disse bør bekjempes mens bestandene er små. Særlig vinterkarse og storborre som er de fremmede artene med størst utbredelse på Håøya, bør

det legges ned en innsats for å bekjempe, men det er også viktig å fjerne enkeltforekomster av andre svært problematiske fremmede arter (f.eks. kanadagullris og fagerfredløs). Om man lykkes med dette avhenger helt av at forvaltningen på Håøya er bevisst på hvilke hensyn som er nødvendige i forbindelse med gravearbeider og andre tiltak som utføres, samt generell bekjempelse av fremmede arter. Det ble observert spredning av fremmede arter samtlige steder det er gravd nylig – også i områder langt fra andre fremmedartsforekomster. Det er viktig å begrense flytting av masser og bekjempe fremmede planter i områdene før og etter gravearbeider, for å forebygge slik spredning og etablering.

Det er svært viktig at man i forvaltningen av Håøya er bevisste naturverdiene, og gjør eventuelle tiltak uten å fjerne eller forringe disse. Det ble i løpet av befaringene i 2023 og i 2024 sett en del eksempler på at naturverdier ikke blir tatt hensyn til, og som har medført at disse har blitt forringet eller ødelagt. Vi så også spor etter tidligere gjennomførte tiltak som har forringet eller ødelagt naturverdier. Naturverdiene på Håøya er allerede under press som følge av flere gjennomførte tiltak, økt bruk, tilrettelegging og beitedyr, og det er svært viktig at forvaltningen på Håøya ikke bidrar til at naturverdiene i enda større grad blir forringet eller ødelagt. Det er også utført en rekke gode naturfremmende tiltak på Håøya de siste årene som er viktig at videreføres.

Man har sett at presset på Oslofjordområdet er økende blant annet på grunn av en sterk økning i småbåttrafikken. På Håøya er det tilrettelagt for at båter kan legge til land og det er også fergeforbindelser fra Oslo og Drøbak til øya om sommeren. Ferdsel og menneskelig bruk går på bekostning av naturverdiene flere steder på Håøya, både direkte og indirekte. Særlig er det strandsonen og skogene i nærheten av strandsonen som blir påvirket, hvor slitasje er et problem. Det er de siste årene tilrettelagt for flere besøkende og med det må en forvente økt bruk og press på naturverdiene. Videre vil tilrettelegging som er utført i nyere tid kunne føre til økt ferdsel og potensielt økt belastning på naturverdiene på hele øya, og ikke bare i strandsonen. I vurdering av tilrettelegging for økt ferdsel bør man trolig også ta hensyn til at tilretteleggingen skjer i randsonen til et naturreservat. Konsekvensene for verneområdet av økt ferdsel bør være en del av vurderingen for hvor mange besøkende man kan akseptere på Håøya. Det er også planer om flere tiltak i fremtiden som vil kunne ha negative konsekvenser for naturverdiene.

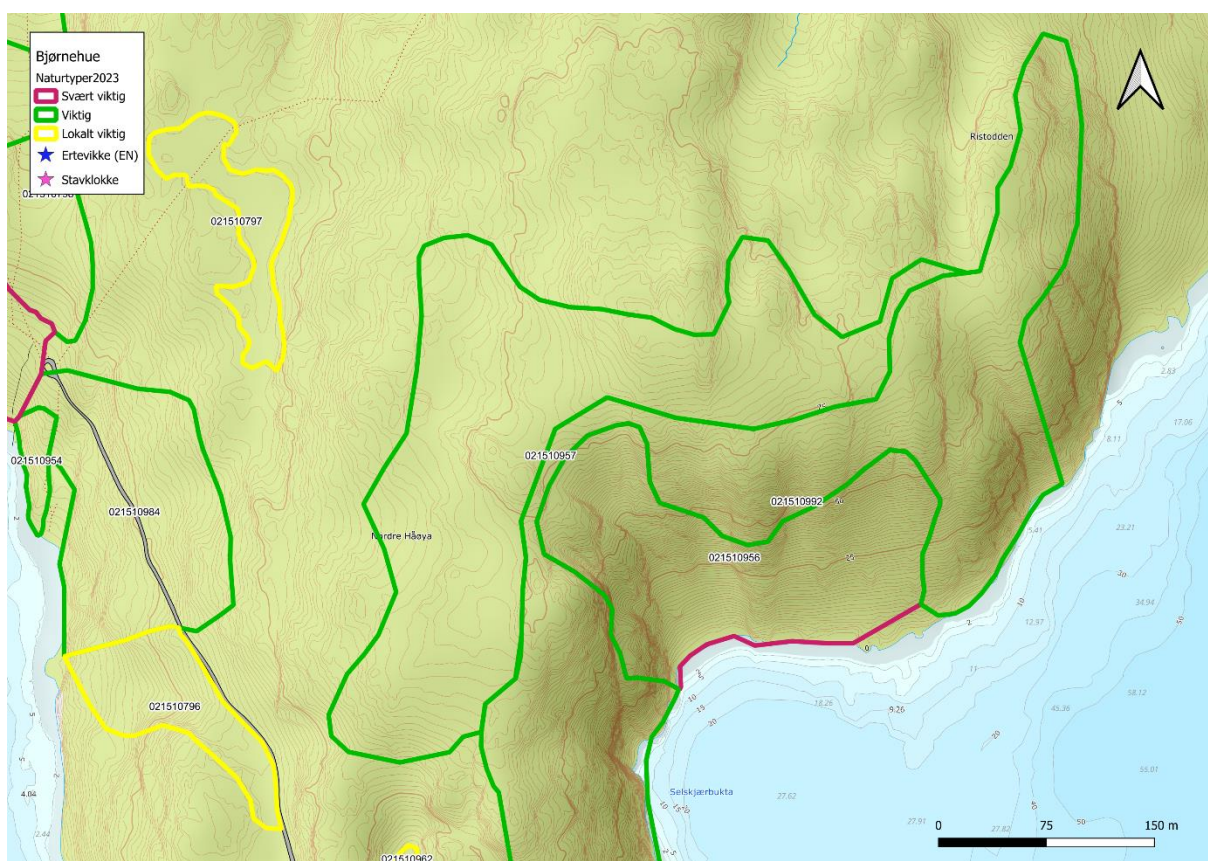
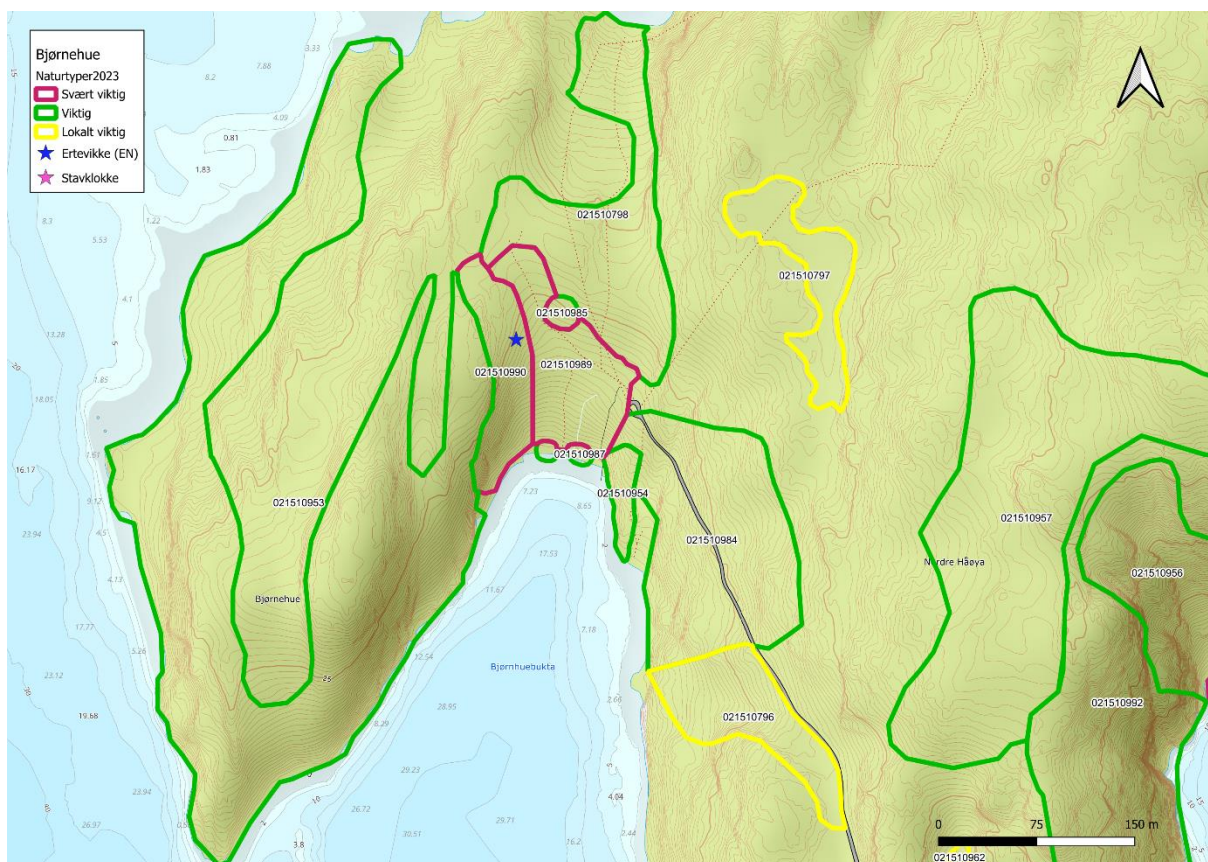
Nordre del av Håøya har svært høye naturverdier og antagelig like store naturverdier som arealene innenfor nåværende naturreservat. Vi mener at arealet som i dag ikke er vernet bør vurderes som verneområde. Nordre Håøya er svært variert med flere ulike naturtyper representert – både gammel barskog og rik barskog, rike edelløvskoger og løvblandingsskoger, fattige og rike sumpskoger, hule eiker og andre store gamle trær, samt åpne urterike habitater som rik berglendt mark og gamle kulturmarker. Det spesielle med Håøya er at øya har vært lite brukt i en lang periode samtidig som det vestlige oseaniske kystelementet og det sørøstlige kontinentale elementet møtes her. Dette gjør at øya har en svært god tilstand på mange av naturtypene, samt at en lang rekke arter innenfor flere organismegrupper knyttet til de to nevnte elementene forekommer her. Håøya er derfor svært artsrik med forekomst av mange svært krevende arter. Kartleggingene i 2023 og 2024 har avdekket at Nordre del av Håøya antagelig innehar minst like store naturverdier som Søndre Håøya. Insektkartleggingen utført i Bjørnhuebukta og rundt Mølla i 2023 ga en lang rekke interessante artsfunn. Ytterligere insektundersøkelser på andre lokaliteter og innenfor andre naturtyper vil garantert gi mange flere spennende artsfunn og forsterke vårt klare inntrykk av Nordre Håøya som et hotspot-areal for rødlistede og andre varmekjære insektarter i Norge.

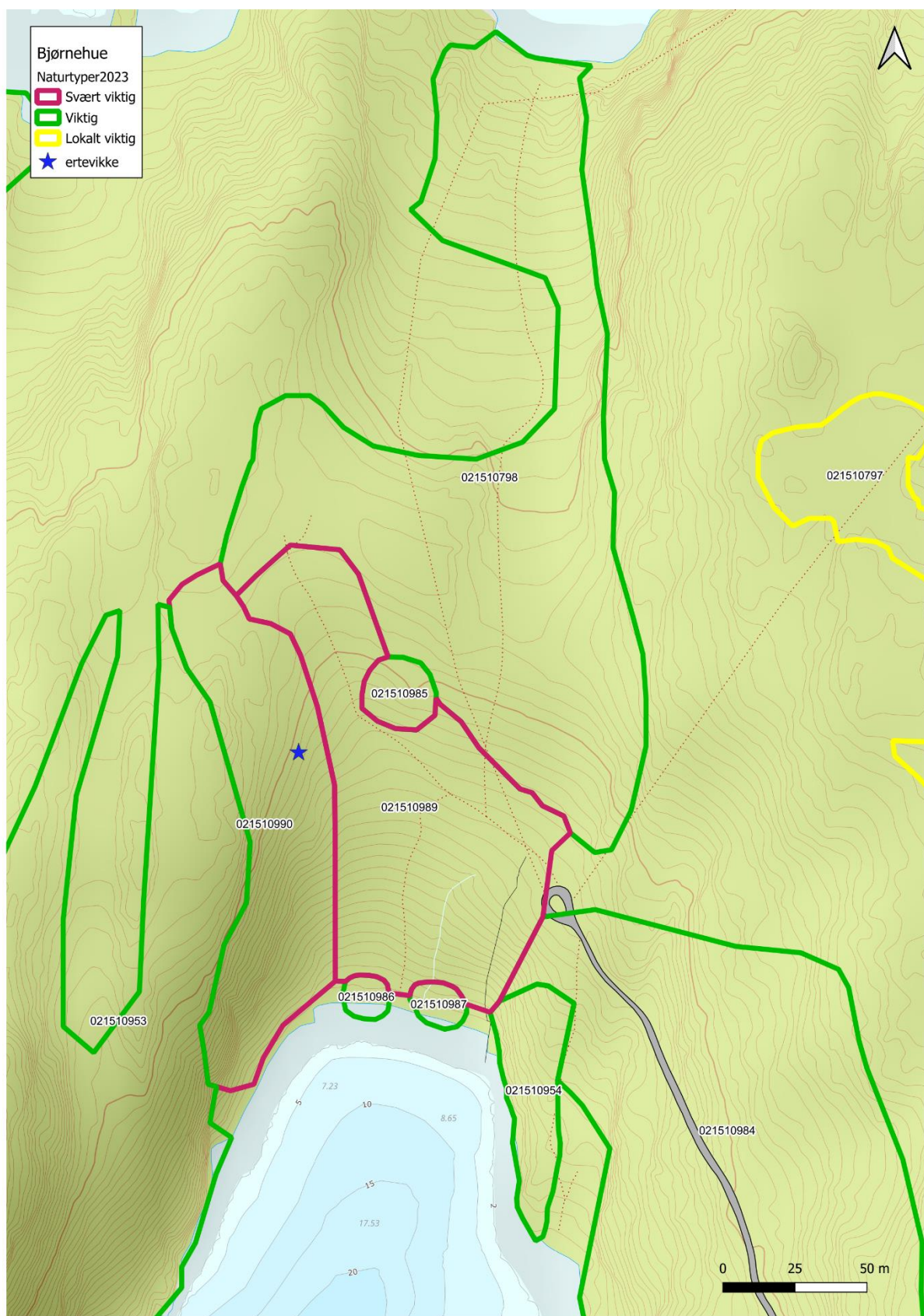
8 Referanser

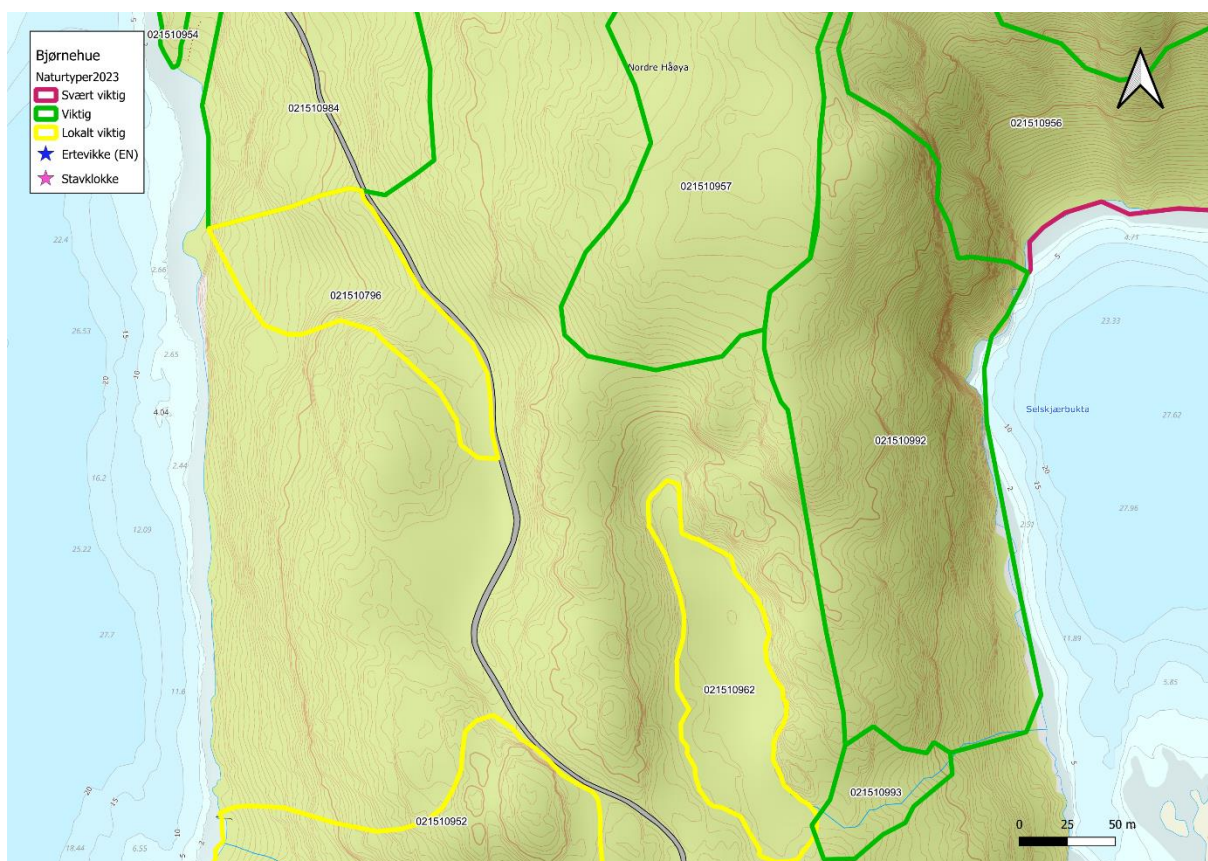
- Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for Naturtyper* 2018. <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter* 2021. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken. (2023, august 11). *Fremmede arter i Norge—Med økologisk risiko* 2023. <https://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>
- Artsdatabanken og GBIF Norge. (2023). *Artskart—Internettportal for artssøk*. <https://artskart.artsdatabanken.no/>
- Biofokus. (2014). *Naturtyper i skog: Utkast til faktaark for skogtyper i revidert DN-håndbok 13, pr 30.12.2014*. Miljødirektoratet.
- Blindheim, T., & Lønnve, O. (2009). *Statusrapport for naturtyper i Frogn kommune* (BioFokus-rapport 2009–27; s. 59). BioFokus.
- Blaalid, R., Often, A., Magnussen, K., Olsen, S.L., & Westergaard, K.B. (2017). *Fremmede skadelige karplanter – Bekjempelsesmetodikk og spredningshindrende tiltak. – NINA Rapport 1432*. 87 s.
- Bratli, H., Jordal, J. B., Norderhaug, A., & Svalheim, E. (2012). *Naturfaglig grunnlag for handlingsplan naturbeitemark og hagemark. Biofoks Rapport Vol. 7 Nr. 193/2012*. <https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/bitstream/handle/11250/2447488/Bioforsk-Rapport-2012-07-193.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Direktoratet for Naturforvaltning. (2007). *Kartlegging av naturtyper—Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. Utgave 2006 (oppdatert 2007)*. Direktoratet for Naturforvaltning. https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/54/handbok-13-080408_low.pdf
- Elven, R., & Bjureke, K. (2018). *Pollinatorvennlig skjøtsel av slåttemark og naturbeitemark. Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Rapport nr. 77*, 80 s.
- Endrestøl, A. (2013). *Vurdering av Håøya i Frogn i Akershus som lokalitet for klippeblåvinge Scolitantides orion*. (NINA Rapport 935). Norsk institutt for naturforskning. <https://brage.nina.no/nina-xmlui/bitstream/handle/11250/2635275/935.pdf?sequence=1>
- Heggland, A., & Blindheim, T. (2004). *Kvalitetssikring av naturtypeinformasjon i Frogn kommune* (Siste Sjanse-notat 2004–13; s. 25).
- Hertzberg, M. K. (2023). *Naturverdier i tilknytning til planlagte tiltak på Håøya i Frogn kommune*. (Biofokus rapport 2023-094). Stiftelsen Biofokus. <https://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2023-094.pdf>
- Hoell, G. S. (2015). *Veileder i håndtering av fremmede arter. Bekjempelse og massehåndtering*. (677 / 2014). Forsvarsbygg. <https://www.forsvarsbygg.no/globalassets/vi-tar-vare-pa-miljoet/veileder-i-handtering-av-fremmede-arter-bekjempelse-og-massehandtering.pdf>
- Høiland, K. (1990). *Botaniske forhold på Håøya, Frogn (Akershus), og tilgrensende områder* (NINA Oppdragsmelding 35:1-20). <https://www.nina.no/archive/nina/pppbasepdf/oppdragsmelding/035.pdf>
- Høringssvar vedrørende forvaltningsplan for Håøya N (2012). https://oa.birdlife.no/download.php?file=Upload/Brukerfiler/dokumenter/dok_6884_2.pdf
- Jansson, U. (2018). *Sammenstilling av resultater fra kvalitetssikring av rikere sump- og kildeskoglokaliteter 2012-2015* (BioFokus-rapport 2018–19). BioFokus.
- Korsmo, H., & Svalastog, D. (1993). *Inventering av verneverdig barskog i Oslo og Akershus* [NINA Oppdragsmelding 227: 1-128.]. NINA. <https://www.nina.no/archive/nina/pppbasepdf/oppdragsmelding/227.pdf>
- Kvam, T. (1990). *Vurderinger av zoologiske forhold omkring planene om bru over Drøbaksundet*. (NINA Oppdragsmelding 33: 1-19.). <https://www.nina.no/archive/nina/pppbasepdf/oppdragsmelding/033.pdf>
- Miljødirektoratet. (2015). *Veileder for kartlegging, verdisseting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann*. (s. 38).
- Miljødirektoratet. (2019). *Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv M-1326* (s. 64). Miljødirektoratet. <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1326/m1326.pdf>
- Miljødirektoratet. (2023). *Naturbase*. <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- Misfjord, K., & Angell-Petersen, S. (2018). *Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter* (M–982). Sweco.

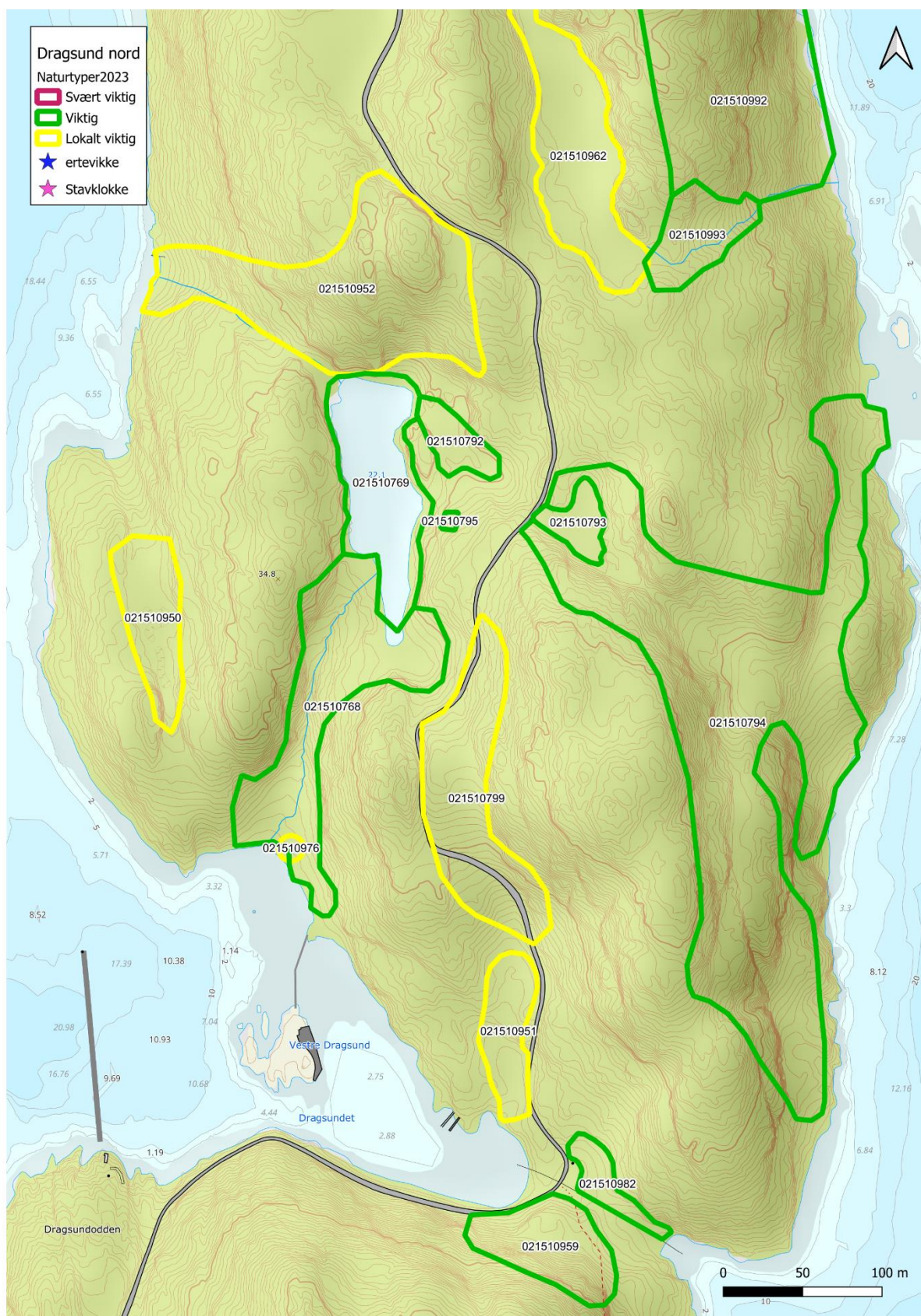
- Mong, C. E. (2005). *Foryngelse hos lind Tilia cordata i Sør-Norge* (4/05: 1-17; Aktuelt fra skogforskningen). Skogforsk. <https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/bitstream/handle/11250/2659325/Skogforskningen-Aktuelt-2005-04.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Multiconsult. (2018). *Anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl*. <https://www.multiconsult.no/assets/Notat-06-04-2018.pdf>
- Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L., & Kvamme, M. (1999). *Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker*. Landbruksforlaget. 252 s.
- Oslo kommune. (1990). *Skjøtselsplan Håøya*. Park og idrettsvesenet.
- Oslo kommune, Bymiljøetaten, Frogn kommune, & Oslofjordens Friluftsråd. (2015). *Forvaltningsplan for Håøya nord—Høringsutkast*.
- Solstad, H., Elven, R., Arnesen, G., Eidesen, P. B., Gaarder, G., Hegre, H., Høitomt, T., Mjelde, M., & Pedersen, O. (2021a). *Karplanter: Vurdering av lind Tilia cordata for Norge. Rødlista for arter 2021*. Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/24614>
- Solstad, H., Elven, R., Arnesen, G., Eidesen, P. B., Gaarder, G., Hegre, H., Høitomt, T., Mjelde, M., & Pedersen, O. (2021b). *Karplanter: Vurdering av storborre Arctium lappa for Norge. Rødlista for arter 2021*. Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/22604>
- Størmer, P. (1938). *Vegetationsstudien auf der Insel Håøya im Oslofjord unter besonderer Berücksichtigung der Gefäßpflanzen und Moose*. (9:1-155). Skr. utg. av Det Norske Vid.-Akad. Oslo I. Mat.-Naturv. Kl.
- Svalheim, E., Garnås, I., & Hauge, L. (2018). *Slåttemark, veileder for restaurering og skjøtsel*. NIBIO Rapport 4/151/2018. NIBIO.
- Øian, H., Andersen, O., Follestad, A., Hagen, D., Eide, N. E., & Kaltenborn, B. (2015). *Effekter av ferdsel og friluftsliv på natur. En sammenstilling av nasjonal og internasjonal litteratur* (NINA Rapport 1182).

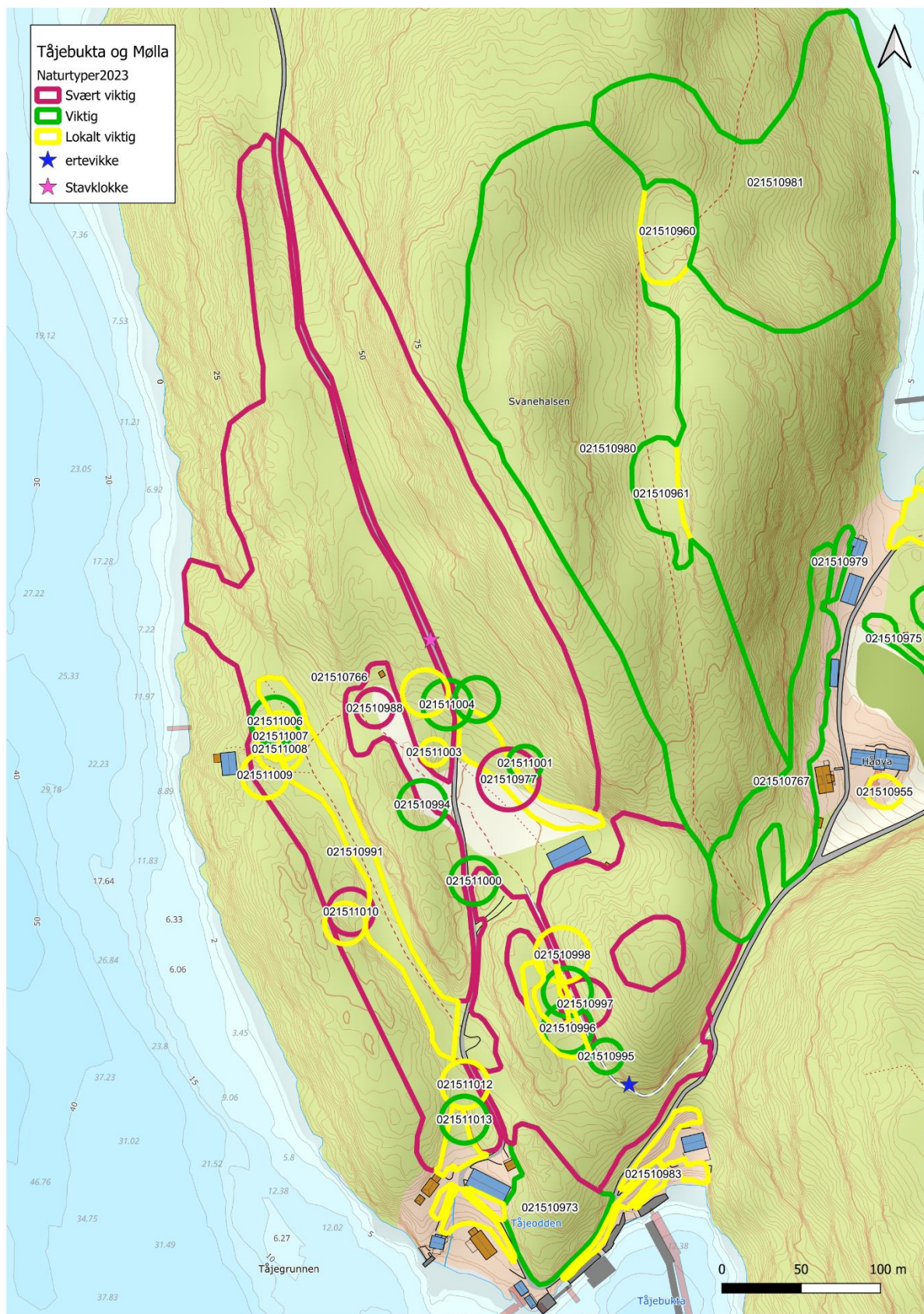
Vedlegg 1. Detaljerte naturtypekart

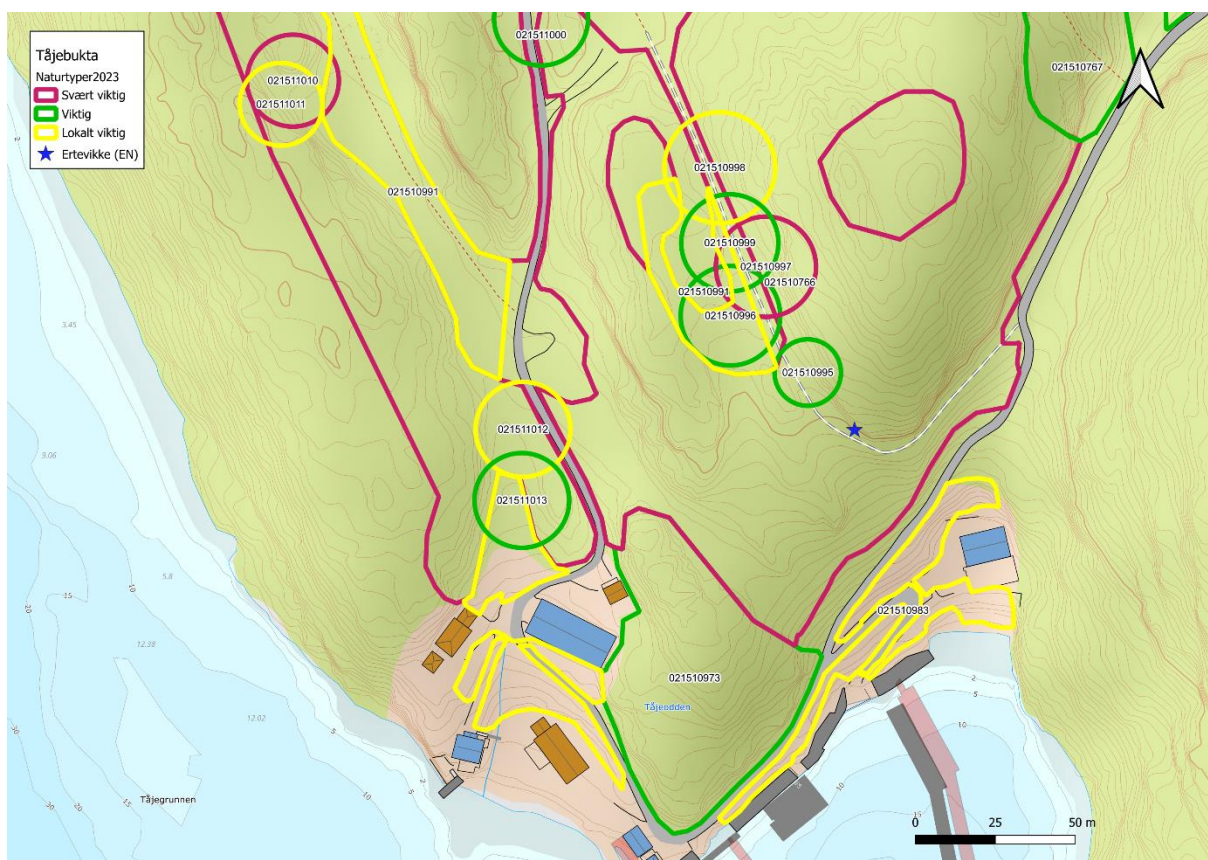
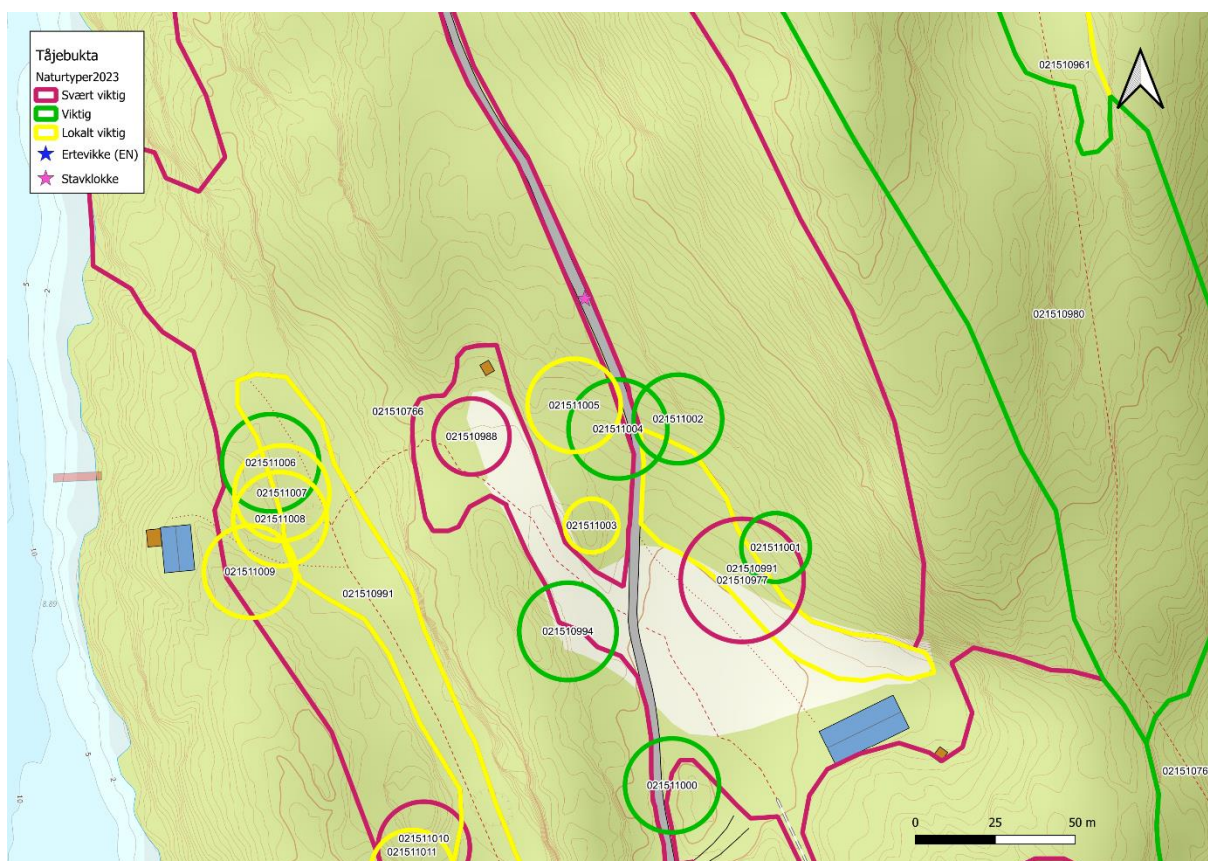

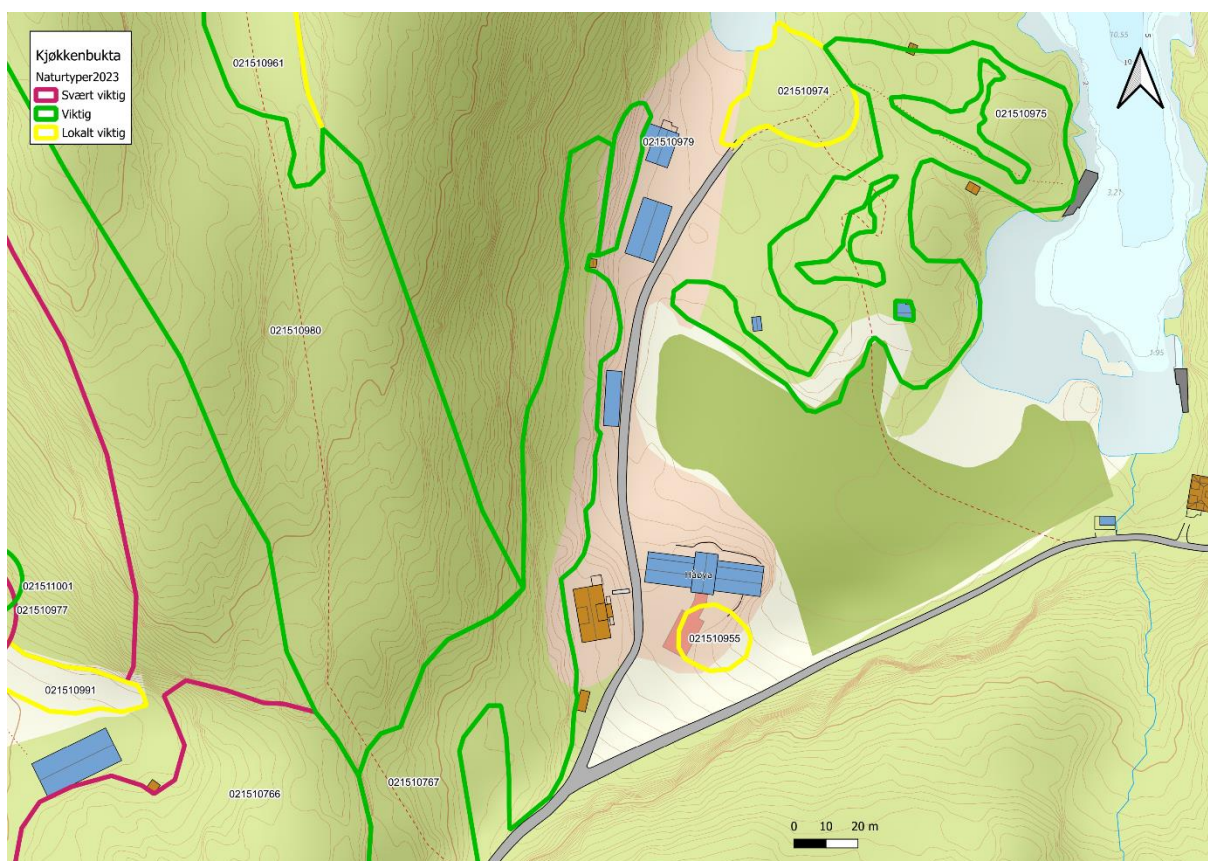

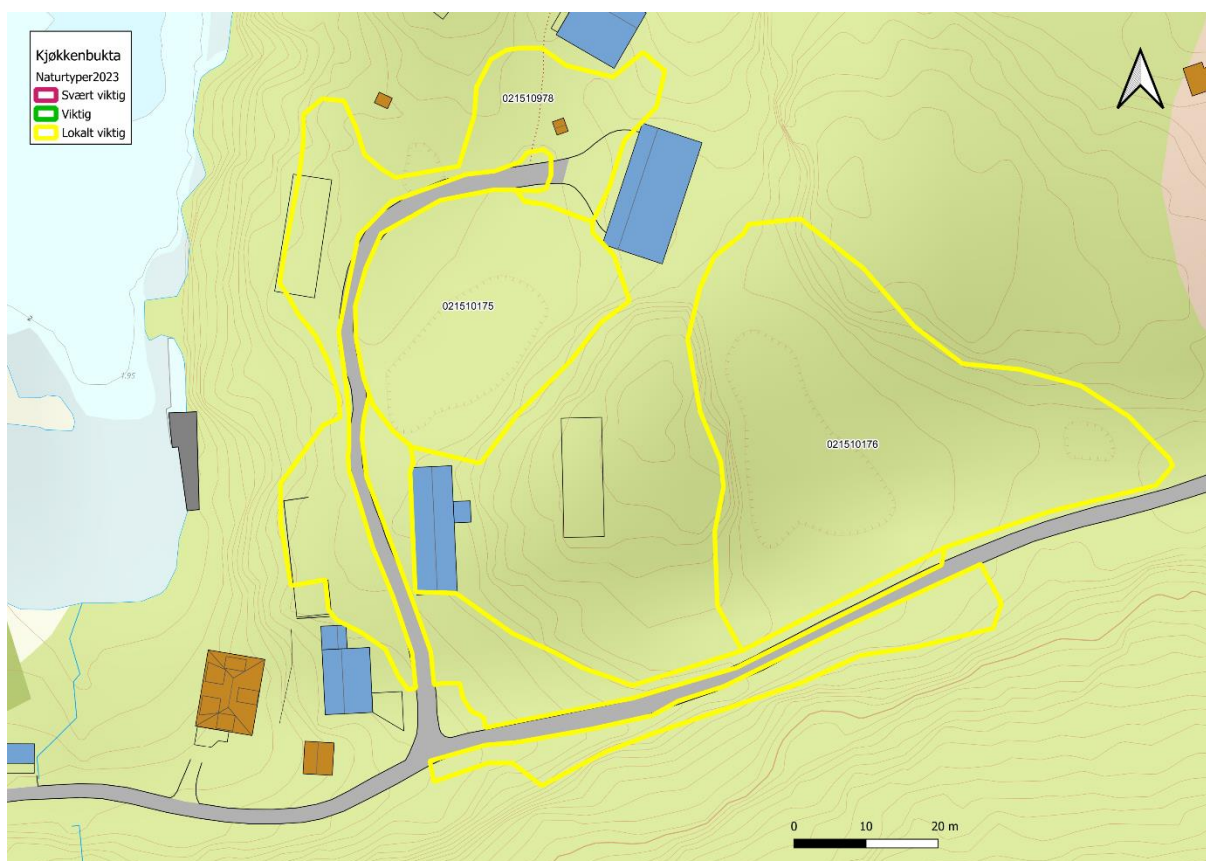

Vedlegg 2. Naturtypebeskrivelser

175 Ruin

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik løvsumpskog Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 6. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Lokaliteten ble første gang avgrenset i 1990, men ble oppdatert av Biofokus i 2009 ifm. kartlegging av naturtyper i Frogn kommune. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050050, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten avgrenses av bebyggelse og traktorvei mot nord, vest og sørvest, mot sørøst av bergvegg. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Skogboniteten er middels.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en rik sump- og kildeskog av typen rik løvsumpskog. Tresjiktet domineres av svartor, og det inngår også noe bjørk, lind, ask, osp og spisslønn i litt tørrere partier rundt. I busksjiktet inngår noe hassel, hegg, ask, lind, lønn og rogn. Feltsjiktet domineres av store bregner, blåbær og snellearter. Lokaliteten kan

nok ha vært en dam tidligere, men dette er lenge siden, og midtre partier består kun av temporære smådammer som er tørre store deler av sommeren og kun fylles opp med litt vann etter nedbørsperioder.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter eller spesielt kravfulle arter, men lokaliteten har trolig en viss verdi for insekter knyttet til fuktige habitater.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten virker ikke å være grøftet, og det var åpne dammer i 2023. Lokaliteten består for det meste av eldre trær.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike løvsumpskoger på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og er slik sett marginal, og gis derfor kun verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt fri utvikling hvor skogen får lov til å bli gammel er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Gamle trær og død ved skal ikke fjernes og hogst skal ikke utføres i denne lokaliteten. Lokaliteten skal heller ikke grøftes.

.....

176 Ruin, Øst

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik løvsumpskog Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 6. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Lokaliteten ble første gang avgrenset i 1990, men ble oppdatert av Biofokus i 2009 ifm. kartlegging av naturtyper i Frogn kommune. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050199, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten avgrenses av vei mot sør, bebyggelse mot nord, og ellers mer triviell skog.

Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Skogboniteten er middels.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en rik sump- og kildeskog av typen rik løvsumpskog. Tresjiktet domineres av svartor, og det inngår også noe bjørk og ask. Det er lite busksjikt, men det inngår noe hassel, hegg, ask, lind, lønn og rogn. Feltsjiktet domineres av store bregner, blåbær og snellearter.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter eller spesielt kravfulle arter, men lokaliteten har trolig en viss verdi for insekter knyttet til fuktige habitater, selv om den er noe marginal i dag.

Bruk tilstand og påvirkning: I beskrivelsen fra 2009 står det at lokaliteten har stedvis åpne dammer. Lokaliteten virker ikke å være grøftet, men den var forholdsvis tørr i 2023. Lokaliteten består for det meste av ung svartor og ellers ung skog, og kun inn mot berget er det enkelte svært grove svartor. I beskrivelsen fra 2009 nevnes det at lokaliteten er hogstpåvirket og den gang var det et tett løvsoppslag.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike løvsumpskoger på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg i denne lokaliteten på sikt, når den blir mer velutviklet.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og består for det meste av ung løvskog og er slik sett marginal, og gis derfor kun verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten domineres av ung løvskog i 2023 og fri utvikling hvor skogen får lov til å bli gammel er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya.

.....

766 Mølla

Rik edellauvskog – Lågurt-eikeskog Verdi: A Areal : 62,48 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid i flere omganger sommeren 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble kartlagt av Siste sjanse i 2005. Avgrensingen er noe endret og beskrivelsen er oppdatert. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050333, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten strekker seg mot sør, nord og vest for Mølla på Håøya, Frogn kommune. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med rike marine avsetninger noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Flere stier og grusveier går gjennom lokaliteten.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som rik edelløvskog. Den er noe vanskelig å plassere i utforming, men tresjiktet domineres av eik og lind, og lågurt-eikeskog (eik-lindeskog) blir nærest. I tillegg har lokaliteten i partier et visst hagemarkpreg, dette gjelder i flatere partier og ikke i den knausete edelløvs skogen. I disse partiene er det flere store gamle eiker som står relativt åpent. Ellers er det mange gamle eiker og lindetrær, hasselkratt, ospenholt, gamle seljer og bjørkelunder. Urterik lågurtvegetasjon dominerer. I skråningen ned fra Svane halsen er det skrin n furu-eikeskog. Rødlistet naturtype lågurtedelløvskog (VU) dekker store deler av lokaliteten.

Arts mangfold: Det er registrert en rekke rødlistearter av insekter (særlig biller), karplanter og sopp knyttet til lokaliteten og det finnes helt sikkert flere. Feltsjiktet er urterikt med blant annet marianøkleblom (VU), åkermåne (NT), svarterteknapp, gjerdevikke, knollerteknapp, bergmynte, lakrismjelt, rundbelg, kransmynte, rød knapp, tiriltunge, vårerteknapp, fagerklokke, myske, blåveis, tannrot, sanikkel m.m. I tillegg er ertevikke (EN) og stavklokke registrert langs en av grusveiene. Det ble satt opp flere insektfeller i 2023 og det er registrert en lang rekke varmekjære og rødlistede/kravfulle insekter knyttet til hule trær, gamle eksponerte trær og/eller urterik vegetasjon. Mange av artene er knyttet til edelløvtrær. Blant annet trebukken *Mesosa curculionoides* (EN), skyggebillene *Mycetochara axillaris* (EN), *Prionychus melanarius* (VU) og *Mycetochara humeralis* (VU), hasselhetteblad bille *Cryptocephalus coryli* (VU), glansbillene *Cryptarcha undata* (VU) og *Cryptarcha strigata* (NT), bløtbukken *Ischnomera caerulea* (VU), *Margarinotus purpurascens* (VU), granråtevedbille *Hylis procerulus* (NT), fuktbillen *Prionocyphon serricornis* (NT), kjølfatbillen *Cryptolestes corticinus* (NT), eikevedsoppbille *Mycetophagus piceus* (NT), blomsterbillen *Scraptia testacea* (NT), ospeblodsmeller *Ampedus nigroflavus* (NT), firflekkmaur (EN), *Macrophya blanda* (VU), *Trichomyia urbana* (VU), bakkeveiveps

Arachnospila minutula (VU), skogdvergmaur (NT), øresikade (NT), lys sevjeblomsterflue (NT) m.m. I tillegg er stammesigd (VU) funnet på grov lind, eikeildkjuke (NT) og eikegreinkjuka (NT) funnet på gammel eik, og grangråkjuke (NT) og kremlevokssopp (NT) i rik skog. I 2023 ble det også observert frøblader av lind (NT) i lokaliteten, som er ganske uvanlig i Norge.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten har blitt beitet av geiter de siste 10 årene ca., dette har nok bidratt positivt til å holde det åpent rundt trær som bør stå fristilt, men det har nok også påvirket rekrutteringen av edelløvtrær i lokaliteten, samt at den urterike vegetasjonen har blitt beitet ned. Videre har det blitt tatt ut en rekke verdifulle trær, også hule, de siste 10 årene, både edelløvtrær og boreale løvtrær. Dette har påvirket lokaliteten negativt. Likevel er lokaliteten fortsatt forholdsvis intakt. Det fortsatt en del hule trær som står igjen og bidrar med store naturverdier i dag. Blant annet er det svært mange store hule eiketrær (flere av dem er forskriftseiker da de står i overgangen mellom skog og åpne partier), og det er også verdifulle hule seljer, bjørketrær, osp, lind, alm m.m. Flere trær er forholdsvis grove. Svært spredt er det også noe død ved i form av gadd og læger, men det er generelt lite død ved. I skråningen ned fra Svaneheisen er det skrinne furu-eikeskog med en del elementer av furu, eik og osp.

Fremmede arter: Kanadagullris (SE) ble registrert med en liten forekomst i lokaliteten i 2023.

Del av helhetlig landskap: Det er flere områder med elementer knyttet til rike edelløvskoger på Håøya, samt åpne urterike habitater, både større sammenhengende områder og som spredte forekomster i landskapet. Det gjør at det er mer sannsynlig for arter knyttet til disse miljøene å trives, da særlig insekter, som er avhengig av at elementene ligger i nærheten av hverandre.

Verdivurdering: Lokaliteten er forholdsvis stor og med funn av svært mange høyt rødlistede arter som er typiske for skogtypen og regionen. Videre er hele lokaliteten rødlistet naturtype og i forholdsvis intakt selv om skogstrukturen har blitt noe påvirket de siste årene. Lokaliteten har også velutviklede habitatkvaliteter, med forekomst av rik vegetasjon, grove trær og hule trær m.m. Videre er det lite fremmedarter. Til sammen tilsvarer dette verdi svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fjerne fremmede arter. Ingen flere hule trær eller store gamle trær bør tas ut uten at en fagbiolog har vurdert treet. Ellers kan man fortsatt holde det åpent rundt eikene som står på gresslettene, og i overgangen mot det åpne arealet (da kun holde det åpent mot de åpne arealene, dvs. ikke rydde inne i selve skogen). Det trengs ikke å fristille noen nye trær. Noen steder hvor det er ryddet for mye inne i selve edelløvskogen bør skogen få vokse opp igjen slik at denne blir restaurert tilbake til skog. Enkelte steder bør det lages en mer gradvis overgang fra åpen eng-skog til sluttet skog (se skjøtselsråd i Biofokusrapport2024-046).

.....

767 Mølla Ø

Rik edellauvskog – Verdi: B Areal : 3,86 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 6. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt av Prevista i 2005 og beskrivelsen var svært mangelfull. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050312.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger i den øst til sør-østvendte skråningen og for det meste bak bebyggelsen i Håøybukta. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er i partier overdekt med et tykt til tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er rik edelløvskog. I søndre del er det dominans av edelløvtrær med lind. Mot nord er det mer blandet tresjikt med lind, eik, ask, spisslønn, hassel, alm, rogn, bjørk, osp, men også noe gran og furu. Lokaliteten består av rødlistede naturtyper lågurtedelløvskog (VU) og noe frisk rik edelløvskog (NT).

Artsmangfold: Rødtuppsopp (NT) ble funnet sammen med lind og det kan være potensiale for flere kravfulle jordboende sopp. Ellers ble trolig angrep av billen *Microbregma emarginatum* (VU) funnet på grov solbelyst gammel gran.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er forholdsvis nylig påvirket av hogst ut mot de åpne arealene og bak husene. Dette gjør at lokaliteten i partier kun er en smal stripe. Skogen er for det meste middels gammel og kun enkelte grove edelløvtrær forekommer og det er kun svært spredt med død ved.

Fremmede arter: Edelgran forekommer i lokaliteten og det er også noe fremmede mispler.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike edelløvkoger på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor og forholdsvis intakt. Den domineres også av rike vegetasjonstyper og rødlista naturtype. Det er funnet og det er potensiale for flere kravfulle jordboende sopp knyttet til rik edelløvskog. Til sammen tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt fri utvikling hvor skogen får lov til å bli gammel er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Gamle trær og død ved skal ikke fjernes og hogst skal ikke utføres i denne lokaliteten. Fremmede arter fjernes og ev. ung gran som kommer opp kan fjernes (men gammel gran fjernes ikke). Der trær relativt nylig er hogd skal edelløvkogen få vokse opp igjen.

.....

768 Dragsunddammen S

Rik edellauvskog – Alm-lindeskog Verdi: B Areal : 10,14 daa

Innledning: Lokaliteten er revidert av Stefan Olberg (Biofokus) september 2023 ifm. revidering og nykartlegging av naturtyper på Håøya på oppdrag for Oslo kommune, Bymiljøetaten. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Området er tidligere registrert som naturtype av Ola Wergeland Krog i 2005. Ny lokalitet erstatter den gamle. Informasjonen fra 2005 er videreført. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrenset naturtype ligger sør for Dragsunddammen på Nordre Håøya utenfor Drøbak i Frogn kommune.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen omfatter en tynn brem med svartorstrandskog ned mot sjøen, gråor innenfor på flaten, og ellers en noe variert rik edelløvskog med godt innslag av gran og boreale løvtrær. Lind, eik, alm og ask er stedvis vanlig forekommende, og gamle trær og dødved av disse treslagene er også representert. Forsumpet mark dekker kun et smalt areal langs bunn av søkket på noen få meters bredde, samt i den søndre delen der den flater ut mot stranden. På sidene er det overgang til lågurtvegetasjon, med blant annet sanikkel, litt myske og skogsalat. Lokaliteten har mye dødved, mens kontinuiteten er noe begrenset.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble notert, men det ble heller ikke brukt noe særlig tid på å lete etter arter. Potensialet for interessante arter vurderes som relativt godt.

Bruk tilstand og påvirkning: Bekken fra dammen er tørr (blir tappet til sanitæranlegg). En sti går igjennom området, geiter beiter her tid om annet, og besøkende samler sannsynligvis dødved til bål, ellers er lokaliteten lite påvirket av hogst.

Fremmede arter: Ingen fremmedarter er registrert.

Del av helhetlig landskap: En av flere små og rike sumpskog på Håøya.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi) som følge av en relativt liten, døvedrik forekomst av rik edelløvskog med et greit potensial for forekomster av rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene i området ivaretas best ved at lokaliteten overalt til fri utvikling.

.....

769 Dragsunddammen

Dam – Isdam Verdi: B Areal : 6,74 daa

Innledning: Lokaliteten er revidert av Stefan Olberg (Biofokus) september 2023 ifm. revidering og nykartlegging av naturtyper på Håøya på oppdrag for Oslo kommune, Bymiljøetaten. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Området er tidligere registrert som naturtype, og sist befart i 2006. Informasjonen fra 2006 er videreført. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrenset naturtype omfatter Dragsunddammen, beliggende på Nordre Håøya utenfor Drøbak i Frogn kommune.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen omfatter en kunstig hevet dam omgitt av skog med en noe varierende rikhet. En bekk renner ut ved demningen i nord, mens et par fuktdrag/bekker tilfører vann i sør og i øst. Dammen har et dystroft preg med mye strøfall.

Artsmangfold: Det ble ikke brukt noe tid på å lete etter arter, men myrkongle finnes i store mengder i nord, og noe tjernaks og en god del vannliljer finnes ellers i dammen. Potensialet for interessante arter vurderes som relativt godt, grunnet dammens regionale plassering og at den fremstår som relativt næringsrik.

Bruk tilstand og påvirkning: Dammen har kunstig hevet vannspeil, med en demning i nord.

Fremmede arter: Karuss skal være fanget i dammen tidligere.

Del av helhetlig landskap: En av få dammer beliggende på Håøya.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi) grunnet en relativt stor isdam med et potensial for rødlistearter, men med en antatt forekomst av karuss.

Skjøtsel og hensyn: Dammen trenger antagelig ikke noen spesiell skjøtsel, men forekomsten av karuss bør utredes.

.....

792 Dragsunddammen Ø I

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik løvsumpskog Verdi: C Areal : 1,84 daa

Innledning: Lokaliteten ble rekartlagt av Stefan Olberg i forbindelse med naturtypekartlegging på Nordre Håøya på oppdrag for Oslo kommune. Lokaliteten er tidligere kartlagt av Terje Blindheim og Ola Wergeland Krog i 2005, og informasjon derfra er videreført.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Dragsunddammen på Nordre Håøya i Frogn kommune.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som Rik sumpskog - Rik løvsumpskog. Sumpskogen er dominert av svartor med noe sokkeldannelse. Eldre bjørk

og furu, samt noe ung gran er også vanlig forekommende. Det er svært lite dødved innenfor lokaliteten. Torvmoser og antatt langstarr finnes sentralt i lokaliteten, og blåbær i kantene.
Artsmangfold: Ingen spesielle arter påvist, men det er heller ikke brukt mye tid på ettersøk av arter.

Bruk tilstand og påvirkning: Sumpskogen er ikke grøftet, og virker å være intakt.

Fremmede arter: Ingen fremmedarter er påvist.

Del av helhetlig landskap: Enkelte andre rike utforminger av sumpskog og svartor-strandskog forekommer i nærområdet.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes under tvil som lokalt viktig (C-verdi) grunnet liten størrelse, ikke spesielt rik utforming, manglende dødved, men med innslag av relativt gamle trær.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør overlates til fri utvikling, og tiltak utenfor lokaliteten som kan påvirke vanntilførselen bør unngås.

.....

793 Dragsunddammen Ø II

Gammel sump- og kildeskog – Gammel gransumpskog Verdi: B Areal : 2,75 daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus v/Ole J. Lønnve den 14. august 2015 i forbindelse med kvalitetssikring og kartlegging av skog i Oslo og Akershus. Lokaliteten er tidligere avgrenset som rik sumpskog, og gitt verdi som viktig (B) naturtype. På bakgrunn av denne befaringen er avgrensningen justert. Lokaliteten videreføres uten endringer etter feltarbeid i 2023.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Dragsunddammen nord på Håøya i Frogn kommune. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark. Rundt og i nærheten av lokaliteten finnes flere andre naturtypeavgrensninger (bl.a. BN00050328, BN00050337 og BN00050325). Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt med stedvis noe løsmasser over.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel sump- og kildeskog med utformingene gammel gransumpskog. Sumpskogen må karakteriseres som fattig. Innenfor avgrensningen finnes åpne vannspeil og tørrere partier. Gran og bjørk er dominerende treslag. Noe innslag av svartor, dels på sokler, forekommer. Øvre estimerte diameter i brysthøyde (dbh) på svartor er ca. 40 cm. På bjørk er øvre dbh ca. 45 cm. Det er relativt lite dødved innenfor avgrensningen, og det som finnes utgjøres først og fremst av bjørk, men også enkelte granlæger finnes spredt. Torvmoser dominerer store deler av feltsjiktet, mens i de tørrere partiene og tuene dominerer blåbær. I tilknytning tid de fuktigste partiene og åpne vannspeilene kommer det inn noe starr og gras (bl.a. slåtestarr, stjernestarr og mannasøtgras).

Artsmangfold: Ingen rødlistearter er registrert innenfor avgrensningen. Lokaliteten har derimot noe potensial for krevende mosearter samt insekter (spesielt tovinger) knyttet til fuktige habitater. Lokalitetens geografiske beliggenhet på Håøya, midt i Indre Oslofjord, gir dessuten i seg selv et potensial for interessante artsforekomster. I Oslofjordregionen finner vi den høyeste artsrikdommen i Norge.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er sannsynligvis noe påvirket av hogst av enkelttrær tilbake i tid. Noe drenering av vannsig ut av lokaliteten kan også ha vært utført, men har trolig hatt liten effekt på sumpskogen. Pr. 2015 ble Nordre Håøya benyttet til beite for geiter.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: -

Verdivurdering: Gamle sumpskoger har et rikt og spesialisert mangfold av krevende arter knyttet til gamle sent voksende trær, sokler, dødved og små vannsamlinger i et stabilt fuktig

miljø. Dragsunddammen Ø II skårer lavt på størrelse. Dødved-mengden er forholdsvis liten, og utgjøres vesentlig av bjørk, hvilket gir forholdsvis lav vekt. Småskalavariasjon med trær på sokler og vannansamlinger med åpne vannspeil er middels utviklet i denne lokaliteten, og vektlegges derfor middels høyt. Totalt sett vurderes lokaliteten til å ha et forholdsvis lavt til middels potensial for interessante artsforekomster. Landskapsøkologisk skårer den middels til høyt. Lokaliteten er forholdsvis lite påvirket, hvilket trekker verdien opp. Lokaliteten må også sees i sammenheng med andre naturtypeavgrensninger i nærheten, da denne er en av mange avgrensede lokaliteter innenfor et forholdsvis lite område på Nordre Håøya. Samlet sett vurderes lokaliteten til en viktig (B) naturtype, men i nedre sjikt av denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Ikke-hogst

.....

794 Dragsunddammen Ø III

Gammel boreal lauvskog – Verdi: B Areal : 24,2 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt av Biofokus i 2005, men med mangelfull beskrivelse. Avgrensingen er endret og består nå kun av arealer på østsiden av veien (og ikke vestsiden av veien). Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050328, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordøst for Dragsundet, i en østvendt li som går fra grusveien og ned til fjorden. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men oppskrukket berggrunn og innslag av rikere marine avsetninger over berggrunnen gir grunnlag for litt rikere vegetasjon. Lokaliteten grenser til mer triviell skog. Mot nordvest grenser den til sumpskog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en variert biotop med innslag av hagemarkpreg, naturbeitemark, rik edelløvskog og gammel lauvskog. Bjørk, osp, hassel og lind (opp langs berget) dominerer i tresjiktet. Vegetasjonen er rik lågurttipe med mye myske, blåveis, skogsvingel, sanikkel og bergmynte. I sør er det blandingsskog med furu, bjørk, eik, gran, lind og med svak lågurtskog og lågurtskog.

Artsmangfold: Det ble funnet en del skarlagen vokssopp i 2005. Funn av marianøkleblom (VU), begerfingersopp, revekjuke, stor ospeildkjuke i 2023. Potensielt viktig for flere sjeldne markboende sopp knyttet til rik vegetasjon, lind og hassel.

Bruk tilstand og påvirkning: Det er innslag av forholdsvis grov osp (30-50 cm i diameter) og noe stor bjørk, ellers er det lite død ved, men spredt finnes det noe elementer. I mindre partier er det noe gadd og læger av osp, gran og furu. Noen få hule eik ble observert.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere gamle og til dels rike boreale løvskoger på Håøya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg i denne lokaliteten på sikt, når den blir mer velutviklet.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor og med eldre skog med spredte elementer. Det er også registrert en rekke signalarter knyttet til gammelskogstrukturer av boreale løvtrær. Til sammen tilsier dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Kan beites etter at blomster har frødd seg, rundt august.

.....

795 Dragsunddammen Ø IV

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : ,1 daa

Innledning: Lokaliteten er revidert av Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid 11. august 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Lokaliteten er tidligere kartlagt av Ola Wergeland Korgh i 2005. Håøya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i skogen øst for Dragsunddammen nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår. Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Eik, men oppfyller ikke kravet til utvalgt naturtype Hule eiker ettersom treet står i produksjonsskog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på over 200 cm. Stammen ble ikke målt og treet ble ikke undersøkt i detalj grunnet geithamsbol i hulheten. Treet er synlig hult, og har noe død ved i kronen. Det ble i 2005 vurdert at treet står i gjengroende hagemark, men omgivelsene ble i 2023 vurdert som produksjonsskog.

Artsmangfold: Treet er antagelig viktig for en rekke insektarter grunnet den fysiske hulheten.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet blir fristilt ved ujevne mellomrom.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi) grunnet en relativt omfangsrik eik med en fysisk hulhet. Treet er ikke undersøkt i detalj, men kan huse rødlistede insekter og enkelte sopp.

Skjøtsel og hensyn: Vurdere fortsatt forsiktig fristilling av treet. Dødved må få bli liggende på bakken og treet må ikke beskjæres.

.....

796 Bjørnebukta NØ

Rik boreal lauvskog – Verdi: C Areal : 7,83 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 3. juli 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Lokaliteten ble avgrenset ifm. MiS-registreringer utført av Prevista i 2005, deretter tilførte Bård Bredesen supplerende informasjon i 2009, men beskrivelsen var svært kort.

Avgrensingen er noe endret og består nå kun av arealer på vestsiden av veien. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050318, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av Bjørnhuebukta, i en vestvendt li som går fra grusveien og ned til fjorden. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men innslag av rikere marine avsetninger over berggrunnen gir grunnlag for litt rikere vegetasjon. Lokaliteten grenser til mer triviell skog og grusvei, mot nord grenser den til rik barskog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en lauvsuksesjon på lågurtmark. Tresjiktet er blandet med boreale løvtrær og edelløvtrær, med osp, eik, selje, bjørk, lind. I feltsjiktet er det partier med myske, sanikkel, blåveis m.m. I fuktig sig langs grusveien inngår noe sump/høgstaude med svartor og ask.

Artsmangfold: Mye lakrismjelt langs veikanter. Potensial for truede sommerfugler knyttet til disse. Potensiale for arter knyttet til død ved og gamle trær på litt lengre sikt.

Bruk tilstand og påvirkning: For det meste ung løvskog, men enkelte grove osp (største opp mot 190 cm i brysthøydeomkrets), ellers er det noe stor svartor og en grov eik (med brysthøydeomkrets 220). I lia ned mot fjorden er det tett granskog, med osp og annet lauv stående innimellom.

Fremmede arter: Det ble registrert kanadagullris (SE) langs veien i 2013, men denne ble ikke sett i 2023. Ellers er det ingen registreringer av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike boreale løvskoger på Håøya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg i denne lokaliteten på sikt, når den blir mer velutviklet.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten, og foruten ask, foreløpig uten funn av rødlistede arter, men med middels potensiale for slike. Skogen er ikke veldig gammel, men med enkelte elementer som store gamle trær og død ved. Til sammen tilsier dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ta ut det tette unge granplantefeltet, la løvtrær (osp m.m. stå igjen). Ellers fri utvikling.

.....

797 Bjørnebukta NØ

Gammel sump- og kildeskog – Verdi: C Areal : 9,37 daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus v/Ole J. Lønnve den 14. august 2015 i forbindelse med kvalitetssikring og kartlegging av skog i Oslo og Akershus. Lokaliteten er tidligere avgrenset som rik sumpskog, og gitt verdi som lokalt viktig (C) naturtype. På bakgrunn av denne befaringen er avgrensningen justert. Lokaliteten videreføres uten endringer etter feltarbeid i 2023.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord på Håøya i Frogn kommune. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark. Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel sumpskog. Innenfor avgrensningen finnes åpne vannspeil og tørrere partier. Gran, bjørk og noe svartor utgjør tresjiktet. Øvre estimerte diameter i brysthøyde (dbh) på gran og svartor er ca. 40 cm. Enkelte svartor står på sokler. I partier forekommer forholdsvis bra med både gadd og læger av gran, men kontinuiteten til dette elementet er forholdsvis dårlig. Feltsjiktet domineres av torvmoser på de fuktigste partiene, mens blåbær kommer inn i de mer tørre partiene.

Artsmangfold: Ingen rødlistearter er registrert innenfor avgrensningen. Lokaliteten har derimot noe potensial for krevende mosearter samt insekter (spesielt tovinger) knyttet til fuktige habitater. Lokalitetens geografiske beliggenhet, på Håøya midt i Indre Oslofjord, gir dessuten i seg selv et potensial for interessante artsforekomster. I Oslofjordregionen finner vi den høyeste artsrikdommen i Norge.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er påvirket av tidligere grøfting, men dette ser nå ut til å være i ferd med å restituere seg. Pr. 2015 ble Nordre Håøya benyttet til beite for geiter.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: I nærheten av lokaliteten finnes flere andre naturtypeavgrensninger (bl.a. BN00050315 og BN00050320).

Verdivurdering: Gamle sumpskog har et rikt og spesialisert mangfold av krevende arter knyttet til gamle sentvoksende trær, sokler, dødved og små vannsamlinger i et stabilt fuktig miljø. Dragsunddammen Ø II skårer middels på størrelse. Parameteren dødved vurderes fra lav til middels, hvilket gir middels vektning. Parameterne småskalavariasjon med trær på sokler og vannansamlinger med åpne vannspeil er lavt til middels utviklet i denne lokaliteten, og vektlegges derfor lavt til middels høyt. Totalt sett vurderes lokaliteten til å ha et forholdsvis lavt til middels potensial for interessante artsforekomster. Landskapsøkologisk skårer den middels til høyt. Lokaliteten er påvirket av tidligere grøfting, hvilket trekker verdien ned. Lokaliteten må også sees i sammenheng med andre naturtypeavgrensninger i nærheten, da denne er en av mange avgrensede lokaliteter innenfor et forholdsvis lite område på Nordre Håøya. Samlet sett vurderes lokaliteten til en lokalt viktig (C) naturtype, men i øvre sjikt av denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Ikke-hogst, lukking av grøft.

.....

798 Bjørnebukta N

Hagemark – Rik hagemark med boreale trær Verdi: B Areal : 28,85 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 3. juli 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Lokaliteten ble sist kartlagt i 2005, men med mangelfull beskrivelse. Noe av arealet mot sør er også tatt ut som egen lokalitet med edelløvskog. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050315.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Nordbukta nord på Håøya. Lokaliteten er nordvendt. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med tykke lag med marine avsetninger som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Lokaliteten går helt ned til fjorden mot nord, i sør grenser den til lokalitet med åpne engarealer i Bjørnhuebukta. Ellers grenser den til forholdsvis triviell skog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en hagemark med grove bjørk og osp, ellers er det også en del furu, gran, hassel m.m. Vegetasjonen er rik lågurteng. Mest nærliggende utforming er rik hagemark med boreale lauvtrær.

Artsmangfold: Feltsjiktet er urterikt med en blanding av engarter og skogsarter. Av arter forekommer knollmjørdurt (VU), marianøkleblom (VU), hengeaks, gjeldkarve, sanikkel, fagerklokke, blåklokke, tiriltunge, hvitmaure, gulmaure, markjordbær, teiebær, sløke, kransmynte, myske, blåveis, knollerteknapp, engsoleie, blåknapp, grov nattfiol m.m. Lokaliteten er trolig viktig for en rekke insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er for det meste tett og skyggefull på grunn av en del gran. Dette har også gjort at vegetasjonen har begynt å bli mer skoglig i partier. Kun partiene ut mot fjorden i nord og ut mot Bjørnhuebukta i sør er mer lysåpne og med dominans av engarter. Lokaliteten har flere grove overstandere av bjørk, blant annet ble det målt en grov hul bjørk med brysthøydeomkrets 245 cm. Området har hatt en svært verdifull fauna av sommerfugler. Området har kommet svært langt i gjengroing.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike urterike habitater på Håøya, både større sammenhengende områder og som små flekker og korridorer i landskapet. Det gjør at det er mer sannsynlig for arter knyttet til disse miljøene trives, da særlig insekter, som er avhengig av at de urterike områdene ligger i nærheten av hverandre.

Verdivurdering: Lokaliteten er stor, med en rekke kjennetegnende arter og forekomster av rødlistede arter, men den er skyggefull og på vei til å bli svært gjengrodd. Til sammen tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi), men det forutsetter at ryddearbeider igangsettes.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten har akutt behov for omfattende skjøtselstiltak. Det bør ryddes kratt og trær, hvor man bør prioritere å ta ut gran først. Store gamle løvtrær spares, både boreale løvtrær og edelløvtrær, men enkelte spredte yngre løvtrær spares slik at man på sikt opprettholder hagemarkspreget. Det skal ikke være mer enn 75 % tresjiktdekning i lokaliteten. Lokaliteten bør beites, ev. slås, etter at de fleste blomster har frødd seg, dvs. rundt midten av august.

.....

799 Dragsundet NØ

Hagemark – Rik hagemark med edellauvtrær Verdi: C Areal : 7,8 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid 11. august 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble kartlagt av Siste sjanse i 2005. Avgrensingen er noe endret og beskrivelsen er oppdatert. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050327, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs kjerreveien rett nord for Dragsund på Håøya, Frogn kommune. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er trolig overdekt med rike marine avsetninger noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon og noe mer produktive forhold.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er vanskelig å plassere i en naturtype, men ligner mest på en gammel hagemark av typen rik hagemark med edelløvtrær. Her er overstandere av både edelløvtrær og bjørk, og det er også furu, osp og noe ask (EN).

Artsmangfold: Vegetasjonen er urterik med engnellik, bergmynte, kransmynte, fagerklokke, markjordbær, sanikkel, marianøkleblom (VU), grov nattfiol, knollerteknapp m.m., samt en del lakrismjelt langs veien. Lokaliteten er trolig viktig for en rekke insekter som følge av urterik vegetasjon og gamle trær, og det er potensiale for truede sommerfugler knyttet til lakrismjelt.

Bruk tilstand og påvirkning: I følge historiske flyfoto var lokaliteten tidligere mer åpen. I dag har lokaliteten mye einstape og er noe gjengrodd med yngre trær, men det er fortsatt et litt åpent preg. I partier er det mer skoglige arter enn engarter. Det har gått geiter på øya og lokaliteten har trolig blitt beitet innimellom, men ikke nok for å holde einstape tilbake. Lokaliteten har godt restaureringspotensiale. En kjerrevei går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Det er flere områder med urterike habitater, både større sammenhengende områder og som spredte forekomster i landskapet. Det gjør at det er mer sannsynlig for arter knyttet til disse miljøene å trives, da særlig insekter, som er avhengig av at elementene ligger i nærheten av hverandre.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor og med fortsatt urterik vegetasjon i partier. Videre er det forekomst av en truet art. Lokaliteten er noe gjengrodd, men med fortsatt åpent preg og med enkelte overstandere og med godt restaureringspotensiale. Videre ligger den i et landskap med nærhet til flere urterike habitater. Lokaliteten er derfor vurdert til å ha lokal viktig verdi (C-verdi). Dersom det gjennomføres en form for restaurering kan verdi viktig vurderes på sikt.

Skjøtsel og hensyn: Einstape bør bekjempes. Tresjiktsdekningen bør ikke være på mer enn 75 %, helst rundt 25-50 %. Yngre trær kan ringbarkes, men noen få trær bør få stå igjen for å ta over for de som er gamle i dag på lengre sikt. På den måten vil man opprettholde hagemarkpreget i framtiden. Yngre edelløvtrær bør da prioriteres, men boreale løvtrær er også aktuelt. Gamle trær spares uansett, også døde stående trær bør få stå. Lokaliteten kan godt beites etter 1. august, ev. slått etter 15. august eller seinere.

.....

950 Dragsundet NV

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik løvsumpskog Verdi: C Areal : 5,24 daa

Innledning: Området er undersøkt av Sigve Reiso m.fl. fra BioFokus, 03.11.2014, i forbindelse med prosjektet kartlegging og kvalitetssikring av rik sump- og kildeskog i regi av Fylkesmannen i Hordaland. Området er tidligere registrert som naturtype i 2005. Ny lokalitet erstatter den gamle. Lokaliteten videreføres uten endringer etter feltarbeid i 2023.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrenset naturtype ligger sør på Nordre Håøya utenfor Drøbak i Frogn kommune. Berggrunnen er granittiske bergarter.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen omfatter er rik sumpskog med svartor (opptil 35 cm dbh) og gran (opptil 40 cm), samt enkelte furu og bjørk. Forsumpet areal utgjør kun en smal stripe langs bunn av dalen, med raske overganger mot fattigere blåbærgranskog på sidene og langs forhøyninger i sumpen. Langstarr, bekkerundmose, stortujamose og kystmoldmose er notert på forsumpet areal. Lundgrønaks og markjordbær på flekker med lågurtmark i sør. Et par gadd av gran finnes, samt en av svartor. Enkelte svartor har sokkeldannelse. En del ungt oppslag av gran gir et noe sjiktet skogbilde.

Artsmangfold: Foruten nevnte karplanter og moser ble ingen spesielle arter notert.

Bruk tilstand og påvirkning: -

Fremmede arter: Ingen påviste.

Del av helhetlig landskap: En av flere små og rike sumpskoger på Håøya.

Verdivurdering: Marginal sumpskog med gran og svartor. Jf. faktaark for rik sump- og kildeskog 2014 scorer lokaliteten middels til lavt på verdikriteriene og er vurdert til lokalt viktig, C-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Ikke-hogst. Grøft bør lukkes. Fri utvikling av skogen. Sikre dagens vanntilførsel.

.....

951 Dragsundet Ø

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik løvsumpskog Verdi: C Areal : 2,7 daa

Innledning: Lokaliteten er revidert av Maria Hertzberg og Stefan Olberg (Biofokus) september 2023 ifm. revidering og nykartlegging av naturtyper på Håøya på oppdrag for Oslo kommune, Bymiljøetaten. Området er tidligere undersøkt av Tom H. Hofton m.fl. fra BioFokus, 03.11.2014, i forbindelse med prosjektet kartlegging og kvalitetssikring av rik sump- og kildeskog i regi av Fylkesmannen i Hordaland. Området er også tidligere registrert som naturtype i 2005. Ny lokalitet erstatter den gamle. Informasjonen fra 2014 er i stor grad videreført, men lokaliteten har i 2023 fått noe utvidet avgrensning og inkluderer nå også arealer i nord med grov svartor m.m.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrenset naturtype ligger sør på Nordre Håøya utenfor Drøbak i Frogn kommune. Berggrunnen består av granittiske bergarter.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen omfatter en svartorsumpskog (svartor opptil 35 cm dbh) med noen få ask (opptil 40 cm) samt enkelte gran, furu, hassel, spisslønn. Forsumpet mark dekker kun et smalt areal langs bunn av søkket på noen få meters bredde. På sidene rask overgang til lågurtvegetasjon, der også lågurtarter går ned i

sumpskogen. Noterte arter er slakkstarr, mjødurt, skogburkne, maigull, enghumleblom, stankstorkenebb, ormetelg, bekkerundmose, krusfagermose, stortujamose og storlundmose. Lokaliteten er tilnærmet uten dødved.

Artsmangfold: Foruten nevnte karplanter og moser ble ingen spesielle arter notert.

Bruk tilstand og påvirkning: En utedo ligger i kant av sumpskogen, trolig siger noe næring til sumpskogen fra denne. Lokaliteten er trolig grøftet. I nord er det en kum.

Fremmede arter: Ikke registrert.

Del av helhetlig landskap: En av flere små og rike sumpskoger på Håøya.

Verdivurdering: Marginal sumpskog med svartor. Jf. faktaark for rik sump- og kildeskog 2014 skårer lokaliteten middels til lavt på verdikriteriene og er vurdert til lokalt viktig, C-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Ikke-hogst. Fri utvikling av skogen, evt rydde oppslag av gran. Sikre dagens vanntilførsel. Vurdere tiltak mot avrenning fra utedo.

.....

952 Bjørnebukta S

Rik barskog – Lågurtfuruskog Verdi: C Areal : 13,89 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Lokaliteten ble sist kartlagt i 2005, men inkluderte da kun arealet helt nede ved fjorden og dette arealet var kartlagt som en rikere strandskog, men dette arealet alene var svært marginalt og lokaliteten har fått ny avgrensning og ny naturtype. Ny beskrivelse og avgrensning erstatter gammel lokalitet BN00050322.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst i Bjørnhuebukta, i en vestvendt li som går fra grusveien og ned til fjorden. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men oppskrukket berggrunn og innslag av rikere marine avsetninger over berggrunnen gir grunnlag for litt rikere vegetasjon i partier. Lokaliteten grenser til mer triviell skog og fjorden. Mot sør grenser den til dammen.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er variert med dominans av rik barskog med utforming lågurtfuruskog. Ellers er det et tynt belte med svartor helt nede ved stranda og partier opp fra stranda med høgstaude/lågurtskog med svartor, ask (fragmenter av or-askeskog), spisslønn, furu, gran. I lia videre oppover og østover med storvokst (gammel) furuskog med innslag av eik, osp, lind, bjørk og hassel. I partier er det her rik vegetasjon med sanikkel, knollerteknapp, blåveis, skogfiol, svever, markjordbær, hengeaks m.m.

Artsmangfold: I beskrivelsen fra 2005 står følgende - Her vokser det lakrismjelt hvor det ble registrert "gnag" etter den truede arten lakrismjeltsekkemøll. Ellers er det ikke registrert rødlistede arter i lokaliteten hverken i 2005 eller 2023, men det ble ikke brukt mye tid på å lete etter arter i lokaliteten i 2023. Det er noe potensiale for jordboende sopper knyttet til middels rik og rik furuskog, lokaliteten er også vestvendt og solvarm og med spredte dødvedelementer og med potensiale for varmekjære insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen er eldre og stedvis gammel furuskog. Det er spredt med død ved av furu, også noe død ved gran og de andre treslagene, kanskje særlig osp, samt noe død ved eik. Ellers er det innslag av eldre trær, med noe stor eik.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike rike barskoger på Håøya.

Verdivurdering: Lokaliteten er forholdsvis liten og uten artsfunn foreløpig, men med et visst potensiale for rødlistede arter innenfor flere organismegrupper. Ellers er lokaliteten intakt med eldre og til dels gammel furuskog. Da lokaliteten ikke er veldig stor og det foreløpig ikke er funnet rødlistede arter får den vurdering lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya.

.....

953 Bjørnebukta V

Rik barskog – Lågurtfuruskog Verdi: B Areal : 53,06 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 4. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt i 2005, men hadde da noe mindre avgrensning og med mangelfull beskrivelse. Noe mer areal på nordvestsiden av Bjørnehue er nå inkludert. Den var også kartlagt som kalkskog, men dette er endret til rik barskog i 2023. Ny beskrivelse og avgrensning erstatter gammel lokalitet BN00050314.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten følger lisidene ute på Bjørnehue og går fra Bjørnhuebukta, rundt Bjørnehue og videre nord mot Nordbukta. Lokaliteten har både østvendte, sørvendte og vestvendte lisider som går helt ned til fjorden. Berggrunnen er fattig med granitt (Røykengranitt), men oppsprukket berggrunn og innslag av rikere marine avsetninger over berggrunnen gir grunnlag for rikere vegetasjon i større partier. Lokaliteten grenser til mer triviell skog og fjorden. I Bjørnhuebukta grenser den til rik edelløvskog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har dominans av rik barskog med utforming lågurtfuruskog. Lokaliteten er en noe variert mineralrik furuskog. I partier er det tørkeutsatt og rikt med gulmaure, markjordbær, skogfiol, lakrismjelt, åkermåne (NT), firkantperikum, blåveis, hengeaks, røsslyng, og litt einer. Andre partier har litt fattigere vegetasjon med lyng- og bærlyngvegetasjon. Der det er tykkere jordsmonn er det innslag av lågurtskog og noe svak lågurtskog, og svært urterikt. I ura og berglendt mark i de bratteste partiene er det spredt med hårsveve, markjordbær, skogfiol, stemorsblom, flekkgrisøre (NT), fingerstarr, engtjæreblom, tiriltunge, skogsveve, blåklomme, bergmynte, m.m. Nede langs fjorden er det flere steder innslag av åpen rik berglendt mark med knollmjørdurt (VU), blodstorkenebb, gulmaure m.m. Furu dominerer i tresjiktet, ellers er det innslag av eik, osp, spisslønn, lind. Av rødlistet naturtype forekommer kalk- og lågurtfuruskog (VU).

Arts mangfold: Knollmjørdurt (VU), åkermåne (NT), marianøkleblom (VU) og flekkgrisøre (NT) finnes flere steder i den urterike furuskogen og i de mer åpne partiene ut mot fjorden. Svartmispel (NT) og nyresildre (NT) ble registrert i 2015. Kun gul trompetsopp ble funnet i 2023, men det er trolig bra potensiale for jordboende sopper knyttet til rik furuskog. Ellers er lokaliteten viktig for kravfulle og varmekjære insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen er eldre og stedvis gammel furuskog. Mye av skogen er vekstbegrenset og småvokst, men på bedre jordsmonn finnes større dimensjoner. Svært spredt er det død ved av furu, osp og eik, og det ble observert hul vekstbegrenset eik.

Fremmede arter: Det er noen få forekomster med fremmede arter. Sprikemispel (SE), rynkerose (SE) og vinterkarse er registrert.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike rike barskoger på Håøya.

Verdivurdering: Lokaliteten er stor, med funn av flere rødlistede karplanter og godt potensial for kravfulle jordboende sopper og varmekjære insekter. Videre er lokaliteten forholdsvis intakt og domineres av eldre skog, og den har middels-gode habitatkvaliteter. Lokaliteten får foreløpig verdi viktig (B-verdi), men er i grenseland til å vurderes som svært viktig. Dersom det blir gjort funn av viktige jordboende sopper knyttet til rik barskog bør A-verdi vurderes.

Skjøtsel og hensyn: Fjerne fremmede arter. Kan ta ut ung gran, ellers gjelder ikke-hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for artsmangfoldet på Håøya. Rydding/beite kan skje ca. hvert 5. år for å holde oppslag nede i de åpne områdene ut mot fjorden.

.....

954 Bjørnebukta I

Rik berglendt mark – Rik grunnlendt mark Verdi: B Areal : 1,46 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 3. juli 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble kartlagt av Siste sjanse i 2005. Lokaliteten var opprinnelig lagt inn som rikt strandberg, men ble i 2011 flyttet over til åpen grunnlendt kalkmark. Konverteringsjobben i 2011 ble gjort på oppdrag fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Direktoratet for naturforvaltning etter at den nye naturtypen åpen grunnlendt kalkmark ble definert. Avgrensingen er noe endret. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050316, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger innerst og på østsiden av Bjørnhuebukta. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men med rikere marine avsetninger i alle sprekker noe som gir rikere vegetasjon. Lokaliteten går ned til vannet i øst og grenser til rik barskog i nord.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten ble i 2011 definert til åpen grunnlendt kalkmark, men da det her ikke er kalkberg vil det være mer riktig å kalle området rik grunnlendt mark. Den rike vegetasjonen skyldes nok heller skjellsandavsetninger eller andre marine avsetninger.

Artsmangfold: Lokaliteten har en svært artsrik og kravfull flora med knollmjødukt (VU), marianøkleblom (VU), åkermåne (NT), bergmynte, blodstorkenebb, gulmaure, storblåfjær, hårsveve, bakkemynte, dunkjempe, ettårsknavel, lakrismjelt, engtjæreblom, tiriltunge, smalkjempe, blåklokke, engknoppurt, kransmynte, markjordbær m.m. Klippeblåvinge (CR) ble registrert i tilknytning til lokaliteten på 1960-tallet, men er ikke sett der siden. Lokaliteten er med stor sannsynlighet svært viktig for insekter knyttet til varme, urterike habitater.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er åpen og intakt. Kun noen forekomster med vinterkarse forekommer. Ellers er den vestvendt og sørvendt med god solinnstråling det meste av dagen.

Fremmede arter: Vinterkarse ble registrert i lokaliteten i 2023.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger rett ved en større åpen eng. Videre er det flere åpne urterike habitater på Håøya, både større sammenhengende områder og som små flekker og korridorer i landskapet. Det gjør at det er mer sannsynlig for arter knyttet til disse miljøene trives, da særlig insekter, som er avhengig av at de urterike områdene ligger i nærheten av hverandre.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten, men med svært mange kjennetegnende arter og med forekomster av truede arter. Videre er den åpen og intakt og kun med noen få forekomster av fremmede arter. Til sammen tilsier dette verdi viktig (B-verdi), men lokaliteten er i grenseland til å vurderes som svært viktig.

Skjøtsel og hensyn: Fjerne fremmede arter. Fjerne ev. oppslag av trær. Stedegne busker spares, e.g. stedegne roser, men lokaliteten skal fortsatt ha et åpent preg. Bør skjermes fra ev. beitedyr.

.....

955 Messa

Store gamle trær – Lind Verdi: C Areal : 1,42 daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging på Nordre Håøya på oppdrag for Oslo kommune. Lokaliteten ble kartlagt av Maria K. Hertzberg i Biofokus 13. juni 2023. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Messa på midtre Håøya i Frogn kommune.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som Store gamle trær - Lind. Treet måler omkring 260 cm i omkrets i brysthøyde. Stammen er uten synlige skader eller hulldannelser, og sprekkebarken er slett.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet er lite påvirket av menneskelig aktivitet og det står fint fristilt. Det går geiter i området som kan påvirke treet noe hvis beitepresset blir for stort.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Det påvist en lang rekke rødlistearter knyttet til gamle edelløvtrær i området.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi) grunnet forekomsten av en lind uten synlig hulhet, grov dødved eller grov sprekkebark.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene knyttet til treet ivaretas best ved at treet får stå i fred.

.....

956 Selskjærbukta

Rik edellauvskog – Alm-lindeskog Verdi: A Areal : 35,5 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Lokaliteten ble sist kartlagt i 2005, men med mangelfull beskrivelse. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050313.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger opp fra Selskjærbukta nord på Håøya. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med bedre jordsmonn som gir grunnlag for rik vegetasjon mellom fremspringende grunnfjell. Lokaliteten grenser til rike skogtyper mot sør og øst, mot nord grenser den til mer triviell skog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som en Rik edelløvskog med utformingen Alm-lindeskog. Skogen er dominert av lind, og har innslag av alm, ask, spisslønn, eik, hassel og noe svartor nede ved stranden, Noe bjørk og osp, samt en del furu kommer også inn i kantene og på skrinne koller inne i lokaliteten. Dødvedmengden er

god, og eksponeringen og beliggenheten (regionalt og lokalt) er tilnærmet optimal. Lågurtvegetasjon dominerer, samt at det er påvist flere kalkkrevende sopparter.

Artsmangfold: Feltsjiktet er kalkrikt med lågurtarter som marianøkleblom (VU), myske, blåveis, krattfiol, skogsvingel, tannrot, vårerteknapp, svarterteknapp, trollbær, sanikkel, alm (EN), ask (EN) og lind (NT). Legevendelrot (VU) er registrert her i 1932 og åkermåne (NT) i 2015. Kalkkrevende sopparter som kjempeslørsopp (NT) er også registrert, og indikerer at flere krevende jordboende sopparter bør kunne finnes i området. Lokaliteten er viktig for en rekke sopp og insekter knyttet til rike og ekstremvarme skogmiljøer med mye død ved. Kronepiggeskinn (NT), eikegreinkjuke (NT), skogdvergmaur (NT) borebillen *Hemicoelus canaliculatus* og snutebillen *Acalles misellus* (VU) er blant annet påvist. Sistnevnte er ny for Akershus.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er svært lite påvirket av nyere inngrep, og er uten hogstspor. Skogen er relativt gammel, og flere av lindetrærne og enkelte andre treslag har utviklet hulheter. Stedvis er det gode forekomster av dødved, der lite og middels nedbrutt ved dominerer.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere forekomster av rike edelløvskoger og blandingsskoger på Nordre Håøya, noe som gjør at det er større sannsynlighet for å påvise spesialiserte og krevende arter knyttet til denne naturtypen.

Verdivurdering: En velutviklet, eldre edelløvskog med svært gunstig beliggenhet og en god del dødved og hule trær. Det er et stort potensial for marklevende sopp knyttet til lind og hassel og et enda større potensial for rødlistede insekter knyttet til eldre, rik edelløvskog med en god del dødved og hule trær. Lokaliteten gis derfor verdi som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens naturverdier ivaretas og videreutvikles på best måte ved å la skogen utvikles fritt. Forsiktig uttak av fremtidige forekomster av grantrær er derimot anbefalt.

.....

957 Selskjærbukta N

Hagemark – Rik hagemark med edellauvtrær Verdi: B Areal : 52,7 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid 11. august og 4. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt i 2005, men med mangelfull beskrivelse. Noe av arealet mot sør er også tatt ut som egen lokalitet. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050320.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger opp fra Selskjærbukta nord på Håøya. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med bedre jordsmonn som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Lokaliteten grenser til rike skogtyper mot sør, mot nord grenser den til triviell skog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er trolig en gammel hagemark, med en blanding av utformingene rik hagemark med edelløvtrær og rik hagemark med boreale løvtrær. Området er forholdsvis stort hvor rik gammel eng vokser igjen med osp og bjørk. Spredt med lind, spisslønn og enkelte gamle eiker. Også noe furu og ung gran.

Artsmangfold: Feltsjiktet er svært urterikt med en blanding av engarter og skogsarter. Av arter forekommer blant annet marianøkleblom (VU) ganske rikelig, ellers er det åkermåne (NT), hengeaks, sanikkel, fagerklokke, gulflatbelg, gjerdevikke, gulmaure, blankstorkenebb,

tveskjeggveronika, markjordbær, teiebær, kransmynte, myske, blåveis, knollerteknapp m.m. Villeple (VU) er registrert innenfor lokaliteten. I tillegg har det begynt å danne seg en del død ved og ospelåg (NT) ble funnet på ospelåg i et av de ospedominerte partiene.

Lokaliteten er viktig for en rekke insekter knyttet til urterike skogmiljøer.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten varierer en del, og i partier er det mer skogvegetasjon enn engvegetasjon som følge av at det har begynt å bli mer sluttet skog i partier. Lokaliteten har også større partier med lysåpen ung ospeskog og bjørkeskog, og mot øst og sørøst er skogen noe mer åpen med spredte edelløvtrær. Det har begynt å danne seg død ved i lokaliteten, både liggende og/eller stående, av osp, bjørk, eik, furu, og så vidt noe gran. Det er også enkelte store eiker med brysthøydeomkrets 150-190 cm. Spredt har grana begynt å bli dominerende og skygge ut vegetasjonen. En av de store eikene er omsluttet av gran. I partier er det en del einstape.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike urterike habitater på Håøya, både større sammenhengende områder og som små flekker og korridorer i landskapet. Det gjør at det er mer sannsynlig for arter knyttet til disse miljøene trives, da særlig insekter, som er avhengig av at de urterike områdene ligger i nærheten av hverandre.

Verdivurdering: Lokaliteten er stor, med en rekke kjennetegnende arter og forekomster av rødlistede arter, samt spredte elementer, men den er på vei til å bli gjengrodd. Til sammen tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi), men det forutsetter at ryddearbeider igangsettes.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten har behov for skjøtselstiltak. Det bør ryddes trær, hvor man bør prioritere å ta ut gran først. Store gamle løvtrær spares, både boreale løvtrær og edelløvtrær, og enkelte spredte yngre løvtrær spares slik at man på sikt opprettholder hagemarkspreget. Unge osp ringbarkes, men spare noen trær. Ringbarkede osper som etter hvert dør kan stå/ligge igjen, som tilførsel av død ved. Enkelte av de store eikene trenger forsiktig fristilling. Dette må gjøres over flere år for å ikke stresse eikene. Det skal ikke være mer enn 50-75 % tresjiktdekning i lokaliteten. Lokaliteten bør beites etter at de fleste blomster har frødd seg, dvs. rundt midten av august.

.....

959 Dragsundet SØ

Rik edellauvskog – Verdi: B Areal : 3,9 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid 3. juli og 11. august 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt av Biofokus i 2005, men med mangelfull beskrivelse og en mye mindre avgrensning. Ny beskrivelse og avgrensning erstatter gammel lokalitet BN00050329, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Dragsundet, på det smaleste partiet mellom midtre og nordre Håøya. Lokaliteten er en liten skrent og grenser til grusvei i nordvest, ellers av mer triviell skog. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men med innslag av rikere marine avsetninger og oppsprukken berggrunn som gir rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en rik edelløvskog. I tresjiktet dominerer lind, men det er også spisslønn, hassel, samt noe gran, furu og bjørk. Vegetasjonen er rik og i feltsjiktet er det lågurtarter som trollbær, blåveis, skogfiol, hengeaks, sanikkel, liljekonvall, skogsalat, i noe fattigere partier inngår også noe blåbær.

Artsmangfold: Det er registrert enkelte litt kravfull jordboende sopper knyttet til rik edelløvskog slik som lundslørsopp, rødneende slørsopp og krustrompetsopp. I tillegg ble brødkorg funnet på noe nedbrutt tekstil. Det er potensiale for rødlistede jordboende sopper og rødlistede, varmekjære insekter knyttet til død ved og hulheter.

Bruk tilstand og påvirkning: Det er innslag av grove lindetrær, ut mot veien er det også en svært grov lind. Denne målte over en meter i diameter, er hul og har kanskje vært styvet tidligere. Ellers er det noe død ved av gran og andre treslag spredt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike edelløvsogger på Håøya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg i denne lokaliteten på sikt, når den blir mer velutviklet.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor og forholdsvis intakt, og med forholdsvis gode habitatkvaliteter da den ligger nede ved sjøen og har innslag av rikt jordsmonn og gamle og til dels hule trær. Det er foreløpig ikke gjort funn av rødlistede arter, men potensiale for slike er stort. Til sammen tilsier dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Man må ikke fjerne sideskudd/grove stammer foran den svært grove huke linden langs veien.

.....

960 Svane halsen I

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik løvsumpskog Verdi: C Areal : 3,82 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 11. august 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt i 2005. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050331, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger oppå åsen mellom Tåjebukta og Dragsund. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis. Lokaliteten avgrenses av naturtypelokaliteter mot vest, nord og øst og ellers av forholdsvis triviell skog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en rik sump- og kildeskog av typen rik løvsumpskog. Tresjiktet domineres av svartor, ellers inngår en del gran.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter eller spesielt kravfulle arter, men lokaliteten har trolig en viss verdi for insekter knyttet til fuktige habitater, selv om den er noe marginal i dag.

Bruk tilstand og påvirkning: Ung gran er på vei opp. Lokaliteten er ikke grøftet.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike løvsumpsogger på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg i denne lokaliteten på sikt, når den blir mer velutviklet.

Verdivurdering: Lokaliteten er svært liten og er slik sett marginal, og gis derfor kun verdi lokalt viktig (C-verdi). Lokaliteten er i grenseland til å skulle kartlegges.

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Kan vurdere å ta ut ung gran som er på vei opp.

.....

961 Svanehalen II

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik løvsumpskog Verdi: C Areal : 3,39 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 11. august og 4. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt i 2005. Ny beskrivelse og avgrensning erstatter gammel lokalitet BN00050334, men tidligere informasjon er innarbeidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger oppå åsen mellom Tåjebukta og Dragsund. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis. Lokaliteten avgrenses av naturtypelokalitet mot vest og ellers forholdsvis triviell skog.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en rik sump- og kildeskog av typen rik løvsumpskog. Tresjiktet domineres av svartor, ellers inngår gran og bjørk.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter eller spesielt kravfulle arter, men lokaliteten har trolig en viss verdi for insekter knyttet til fuktige habitater, selv om den er noe marginal i dag.

Bruk tilstand og påvirkning: I beskrivelsen fra 2005 står det at det var en liten grøft i sør som har tørket ut sumpen noe. Denne var fortsatt til stede i 2023. Det er innslag av noe død ved.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike løvsumpskoger på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg i denne lokaliteten på sikt, når den blir mer velutviklet.

Verdivurdering: Lokaliteten er svært liten og er slik sett marginal, og gis derfor kun verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Lukke grøften.

.....

962 Selskjærbukta V

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Verdi: C Areal : 16,64 daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus v/Ole J. Lønnve den 14. august 2015 i forbindelse med kvalitetssikring og kartlegging av skog i Oslo og Akershus. Lokaliteten er tidligere avgrenset som rik sumpskog, og gitt verdi som lokalt viktig (C) naturtype. På bakgrunn av denne befaringen er avgrensningen justert. Lokaliteten videreføres uten endringer etter feltarbeid i 2023.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest for Selskjærbukta nord på Håøya i Frogn kommune. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark. Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik sump- og kildeskog. Lokaliteten avgrenses som rik sumpskog, siden elementer av rik vegetasjon (mjødurt, skogsnelle, mannasøtgras, enghumleblom og sølvbunke) forekommer spredt. Dessuten er det oppslag av ask og i den nordlige delen av avgrensningen er det et mindre parti der lind, blåveis og skogsvinerot kommer inn i kantene. Gran er dominerende treslag, men det

er også et signifikant innslag av svartor og bjørk. Øvre estimerte diameter målt i brysthøyde på gran er ca. 30-40 cm. Granskogen er ensaldret. Det er påfallende mye gadd av gran, muligens som et resultat av at fuktighetsforholdene i grunnen har økt de senere år. Noe læger forekommer også. Enkelte trær står på sokler.

Artsmangfold: Foruten ask (VU i h. t. Norsk rødliste for arter, 2015) er ingen rødlistearter registrert innenfor avgrensningen. Lokaliteten har derimot noe potensial for krevende mosearter samt insekter (spesielt tovinger) knyttet til fuktige habitater. Lokalitetens geografiske beliggenhet, på Håøya midt i Indre Oslofjord, gir dessuten i seg selv et potensial for interessante artsforekomster. I Oslofjordregionen finner vi den høyeste artsrikdommen i Norge.

Bruk tilstand og påvirkning: Sumpskogen er sterkt påvirket av tidligere grøfting, men dette ser nå ut til å være i ferd med å restituere seg. Pr. 2015 ble Nordre Håøya benyttet til beite for geiter

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: I nærheten av lokaliteten finnes flere andre naturtypeavgrensninger (bl.a. BN00050328, BN00050337, BN00050325, BN00050320 og BN00050313).

Verdivurdering: Rike sumpskog har et høyt mangfold av krevende arter. Lokaliteten er derimot såpass påvirket, at verdien først og fremst må sees i lys av at sumpskogen på sikt vil restituere seg, hvilket den per 2015 er i full gang med. Grøften er i ferd med å gro igjen og vannspeilet heves sakte. Selskjærbukta V skårer middels på størrelse. Ut over dette gir det store innslaget dødved av gran potensial for en rekke organismer knyttet til dette elementet, spesielt kan interessante arter vedlevende biller finne egnede levesteder innenfor avgrensningen. Lokaliteten må dessuten sees i lys av andre verdifulle naturtypeavgrensninger på Nordre Håøya. Samlet sett vurderes lokaliteten til en lokalt viktig (C) naturtype.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la lokaliteten få stå helt urørt. Hogst og drenering/grøfting må unngås. Lokaliteten har potensial som restaureringsobjekt, og verdiene til denne lokaliteten som sumpskog vil sakte men sikkert stige i takt med at de naturlige hydrologiske forholdene gjenopprettes.

.....

973 Tåjeodden

Rik berglendt mark – Rik grunnlendt mark Verdi: C Areal : 4,27 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 6. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Lokaliteten ble første gang avgrenset som rikt strandberg av Siste sjanse i 2005 og inkluderte da noe mer areal og hadde en svært mangelfull beskrivelse. Ny beskrivelse og avgrensning erstatter gammel lokalitet BN00050332, hvor arealer bebyggelse er utelatt.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten innbefatter en knaus ute på Tåjeodden. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men trolig er det noe rikere sedimenter i partier som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Lokaliteten veksler mellom å være grunnlendt og med nakent berg og på noe tykkere jordsmonn.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består dels av rik grunnlendt mark og dels av lågurtfuruskog. I de åpne grunnlendte partiene er det en del mose og lite urter i partier, og med for det meste småsyre og stemorsblomst, men det er også partier med urterik

og varmekjær flora. Mot nordvest er det grasrike partier med furu, samt også ask og eik. I skrenten i nordvest er det rik furuskog.

Artsmangfold: Villeple (VU) ble registrert i 2023. I de grunnlendte partiene er det stedvis en varmekjær flora med en del engtjæreblom og ellers blodstorkenebb, hårsveve, gulmaure, rødknapp, bergmynte, kantkonvall, bitterbergknapp m.m. Urterike forhold, innslag av solvarm død ved, samt mindre partier med blottlagt jord gjør lokaliteten interessant for insekter.

Lokaliteten kan være verdifull for reptiler, med funn av slettsnok på lokaliteten i 2022.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er for det meste åpen og lite gjengrodd, men en del einer forekommer i partier. Ellers er de åpne partiene oppe på «plattået» dominert av moser og med lite urter. Furuskogen er åpen og urterik og så vidt med begynnende dødved-dannelse med forekomst av gadd.

Fremmede arter: Det er registrert fremmed mispel nede langs grusveien.

Del av helhetlig landskap: Arealer med åpen urterik engvegetasjon finnes flere steder på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg. Særlig for insekter er det viktig at slike områder forekommer flere steder og i tilknytning til hverandre, da de er viktige nektarkilder.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor, men interessant og varmekjær flora utgjør kun mindre deler av lokaliteten og det er foreløpig få funn av rødlistede arter. Partiene med lågurfuruskog er også små. Til sammen tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel er ikke nødvendig på nåværende tidspunkt foruten å fjerne fremmede arter. Dersom einer øker i utstrekning bør noen av disse fjernes.

.....

974 Håøybukta V

Rik sumpskog, kildeskog og strandskog – Rik strandskog Verdi: C Areal : 1,07 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 6. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble sist kartlagt som strandeng og strandsump av Siste sjanse i 2004 og beskrivelsen var svært mangelfull. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050036.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger i Håøyabukta og avgrenses av fjorden, plenarealer og rik berglendt mark. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tykt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er rik strandskog. Tresjiktet domineres av svartor, og det inngår også noe bjørk og ask. Mot vest er det et lite parti med åpen mjødurtenng.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter eller spesielt kravfulle arter, men lokaliteten har trolig en viss verdi for insekter knyttet til fuktige habitater.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten har enkelte grove svartor, hvor største måler opp mot 210 cm i brysthøydeomkrets, ellers er det en del svartor med brysthøydeomkrets 120-140 cm. Det inngår også noe stor bjørk, og både svartor og ask kommer opp i busksjiktet. Lokaliteten ligger i et mye brukt område og er utsatt for en del slitasje og undervegetasjon var så å si fraværende ved befaring i 2023.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike sumpskog og strandskog på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til dette miljøet har større sannsynlighet for å etablere seg.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og er slik sett marginal og er en del påvirket av slitasje, og gis derfor kun verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt fri utvikling hvor skogen får lov til å bli gammel er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Gamle trær og ev. død ved skal ikke fjernes og hogst skal ikke utføres i denne lokaliteten. Arealer med mjødurteng bør holdes åpne og større deler av plenarealet som grenser til lokaliteten bør få vokse opp til mjødurteng. Lokaliteten skal ikke grøftes.

.....

975 Håøybukta

Rik berglendt mark – Rik grunnlendt mark Verdi: B Areal : 9,72 daa

Innledning: Lokaliteten er oppdatert av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 13. juni 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Lokaliteten ble første gang avgrenset 2005 og inkluderte da hele odden og hadde en svært mangelfull beskrivelse. Ny beskrivelse og avgrensing erstatter gammel lokalitet BN00050336, hvor arealer med plen er utelatt.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten innbefatter arealer med urterik vegetasjon innimellom plenarealer og nakent berg på en liten odde i Håøybukta. Odden er knausete og har mye berg i dagen. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men trolig er det noe rikere sedimenter i partier som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Lokaliteten veksler mellom å være grunnlendt og på noe tykkere jordsmonn.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av større og mindre fragmenter med rik grunnlendt mark. I partier med tykkere jordsmonn er det rik tørrengvegetasjon.

Artsmangfold: Karplantefloraen er svært artsrik med en varmekjær flora og typiske sørøstlige arter som gulmaure, blodstorkenebb, bergmynte, smalkjempe, rødknapp, markjordbær, bitterbergknapp, kransmynte, engtjæreblom m.m., og med funn av mange forekomster med knollmjødurt (VU), samt marianøkleblom (VU) og nakkebær (NT). Der det er mer jordsmonn inngår også lakrismjelt, engknoppurt, fagerklokke m.m.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er for det meste åpen og lite gjengrodd. Noe oppslag forekommer. Arealene innimellom bergknausene klippes som plen og brukes av teltere, og lokaliteten er utsatt for slitasje i sommersesongen. Arealer med urterik vegetasjon i overgangen mellom plen og rik grunnlendt mark klippes jevnlig som plen og forhindrer den urterike vegetasjonen å blomstre.

Fremmede arter: I partier er det en del vinterkarse, og spredt finnes det også andre fremmede arter som kanadagullris (SE), hvitdodre (SE) og fremmede mispler. På nordsiden av badstua er det mye blankmispel. I kanten av området i sørvest er det en middels stor forekomst med gravmyrt.

Del av helhetlig landskap: Arealer med åpen urterik engvegetasjon finnes flere steder på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg. Særlig for insekter er det viktig at

slike områder forekommer flere steder og i tilknytning til hverandre, da de er viktige nektarkilder.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor og med varmekjær og kravfull vegetasjon. Det er også foreløpig forholdsvis lite fremmede arter og det er funn av flere rødlistede arter. Til sammen tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: For å ivareta naturverdiene er det viktig at betydelige deler av de arealene som ble klippet som plen i 2023 og 2024 bare slås på sensommeren. Dette gjelder spesielt de skinneste delene og arealer inntil bergknauser. Området bør holdes åpent og oppslag bør ryddes jevnlig. Der det er tykkere jordsmonn og urterik vegetasjon, bør vegetasjonen kun slås én gang årlig i slutten av august. Dette vil kunne hindre at mye av denne verdifulle vegetasjonen utgår. Graset rakes sammen etter 3 dager og fjernes. Gravmyrtforekomst bør bekjempes ved tildekking. Alle fremmede arter må fjernes og oppfølgingen skal være årlig helt fram til det ikke lenger er noen forekomster.

.....

976 Dragsund, eik

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging på Nordre Håøya på oppdrag for Oslo kommune. Lokaliteten ble kartlagt av Stefan Olberg i Biofokus 11. august 2023.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved stranden i Vestre Dragsund på Nordre Håøya i Frogn kommune.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som Store gamle trær - Eik, og treet oppfyller kravene i forskriften for utvalgt naturtype Hule eiker. Treet måler omkring 240 cm i omkrets i brysthøyde og har en vid krone med noen få døde grener. Stammen er uten synlige skader eller hulldannelser, og sprekkebarken er middels grov.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist, men potensialet for interessante insekter og sopp knyttet til treet er relativt godt.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet er lite påvirket av menneskelig aktivitet. Det går geiter i området som kan påvirke treet noe hvis beitepresset blir for stort. Døde grener som detter ned ryddes bort eller brukes til ved.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Til tross for få Hule eiker i nærområdet, er det påvist en lang rekke rødlistearter knyttet til gamle edelløvtrær i området.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi) grunnet forekomsten av en eik uten synlig hulhet, grov dødved eller grov sprekkebark. Den regionale og lokale plasseringen trekker derimot verdien noe opp, og er derfor nær en viktig verdi (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene knyttet til treet ivaretas best ved at treet får stå i fred. Fjerning av liggende død eikeved må opphøre. Geiter beiter i området, og beitepresset bør holdes relativt lavt.

.....

977 Mølla, eik I

Store gamle trær – Eik Verdi: A Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Stefan Olberg og Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid sommer og høst 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen omfattet også en spesialkartlegging av insekter ved Mølla, og er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men

Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Mølla på Nordre Håøya i Frogn kommune.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som Store gamle trær - Eik, og treet oppfyller kravene i forskriften for utvalgt naturtype Hule eiker. Treet er ikke målt, men er tostammet og godt over 200 cm i omkrets. Kronen er vid med flere døde grener. Stammen er har en stor hullåpning ved basis, og det er relativt mye muld inne i hulheten. Sprekkebarken er relativt grov.

Artsmangfold: Det ble plassert en fallfelle og en vindusfelle på dette treet i 2023, men fellefangsten inkluderte også feller plassert på andre nærstående trær, og det er derfor uvisst hvilke arter som ble påvist på/i dette treet. Mange hultrelevende og dødvedlevende billearter oppført på rødlisten er påvist ved Mølla, og de fleste av disse rødlisteartene lever eller kan leve på dette treet.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet er fristilt, men ellers lite påvirket.

Fremmede arter: Ingen fremmedarter av betydning er påvist.

Del av helhetlig landskap: Flere hule eiker og mange andre gamle edelløvtrær står i nærområdet.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi) grunnet mange påviste rødlistearter som lever på/i treet, og som følge av at treet er hult og har forekomst av grov dødved.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene knyttet til treet ivaretas best ved at treet får stå i fred. Fjerning av liggende død eikeved må opphøre. Vegetasjonen nærmest treet bør ikke klippes for kort og ved bruk av motorklipper må det påses at røttene ikke skades. Geiter beiter i området, og beitepresset bør holdes under oppsikt.

.....

978 Stallen

Engpregete erstatningsbiotoper – Tømmerlunne, rasteplass og traktorveg Verdi: C
Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 6. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger langsmed traktorvei og på begge sider av grusvei som går østover mot fergebrygga og engvegetasjonen vokser langs vei og innimellom gamle bygningsruiner. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon. Lokaliteten veksler mellom å være grunnlendt og på noe tykkere jordsmonn.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en engpreget erstatningsbiotop med rik tørrengvegetasjon. En ask med brysthøydeomkrets 210 cm inngår i lokaliteten. Denne står ikke langt fra krysset.

Artsmangfold: Karplantefloraen er i partier svært artsrik med mye gulmaure, bergmynte og ellers rødknapp, engtjæreblom, kransmynte, firkantperikum, skogkløver, hvitmaure, smalkjempe, markjordbær, knollerteknapp, svever m.m, og med funn av knollmjødurt (VU) og åkermåne (NT). Langs grusveien i sør er stripen med urterik vegetasjon svært smal, men her er det en del marianøkleblom (VU). Ved bygningene i nord er det i partier mye ryllik og

stemorsblomst. Lokaliteten er med stor sannsynlighet viktig for insekter knyttet til varme, urterike habitater.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er for det meste åpen og lite gjengrodd. Noe oppslag forekommer. Lokaliteten har trolig tidligere hatt større utstrekning og kan ha vært del av et litt større område med åpen urterik vegetasjon.

Fremmede arter: Vinterkarse forekommer i lokaliteten, foreløpig kun som spredte individer.

Del av helhetlig landskap: Arealer med åpen urterik engvegetasjon finnes flere steder på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg. Særlig for insekter er det viktig at slike områder forekommer flere steder og i tilknytning til hverandre, da de er viktige nektarkilder.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og er slik sett marginal, og arealene med velutviklet engvegetasjon dekker forholdsvis små arealer. Lokaliteten gis derfor kun verdi lokalt viktig (C-verdi), men som følge av partier med svært urterik vegetasjon og forekomster av rødlistede arter er den i grenseland til å vurderes som viktig. Dersom noe areal vest og nordvest for traktorveien ryddes fram vil lokaliteten kunne få en større utstrekning og øke i verdi.

Skjøtsel og hensyn: Oppslag bør ryddes jevnlig og yngre skog vest og nordvest for traktorvei (ned mot bukta) kan gjerne fjernes for å øke arealet med urterik vegetasjon. Lokaliteten er oppdelt med utskyggende arealer. Ved å åpne der det i dag er kratt og trær og utvide mot vest og nordvest vil man få en større, mer sammenhengende og helhetlig biotop. Ved slik restaurering av biotopen vil verdien kunne økes til viktig. Lokaliteten er i partier berglendt, men der det er tykkere jordsmonn bør graset slås annethvert år i slutten av august. Graset rakes sammen etter 3 dager og fjernes. Arealer som klippes som plen i krysset mellom traktorvei og grusvei bør heller slås sjeldnere, jf. skjøtselsbeskrivelsen over. Vinterkarse og ev. andre fremmede arter må fjernes.

.....

979 Eldhuset

Rik berglendt mark – Rik grunnlendt mark Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger i skrenten bak Eldhuset og Gamlegården ved Håøybukta og er østvendt, så vidt sør-østvendt. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er i partier overdekt med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er rik berglendt mark med utforming rik grunnlendt mark, og består av rik tørrengvegetasjon.

Artsmangfold: Karplantefloraen er svært artsrik med flere forekomster av knollmjødur (VU), og ellers blodstorkenebb, bergmynte, knollerteknapp, engtjæreblom, kantkonvall, blåklokke, hårsveve m.m. Lokaliteten er med stor sannsynlighet viktig for insekter knyttet til varme, urterike habitater.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i 2023 svært gjengrodd med fremmede busker, særlig fremmede mispler. Ellers er det også i partier oppslag av edelløvtrær. Muligens er deler av dette åpne arealet et resultat av hogd edelløvskog og ikke naturlig åpen mark.

Fremmede arter: Det er mye fremmede mispler og ellers gravmyrt (SE).

Del av helhetlig landskap: Arealer med åpen urterik vegetasjon finnes flere steder på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg. Særlig for insekter er det viktig at slike områder forekommer flere steder og i tilknytning til hverandre, da de er viktige nektarkilder.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi viktig (B-verdi) som følge av arts mangfold alene. Det er mye knollmjøddurt (VU) i tillegg til en rekke andre typiske tørrengarter. Men mengden fremmede arter gjør at lokaliteten er i grenseland til å kun vurderes som lokalt viktig. Fjerning av fremmede arter vil være en forutsetning for å kunne beholde verdien i framtiden.

Skjøtsel og hensyn: Alle fremmede arter fjernes og oppslag fjernes. Både fremmede arter og oppslag må ryddes jevnlig. Enkelte stedegne busker spares, men lokaliteten skal ha et åpent preg.

.....

980 Svane Halsen Sør

Gammel lavlandsblandingsskog – Boreonemoral gran-blandingsskog Verdi: B Areal : 40,17 daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid som er utført ved flere anledninger i august og september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger oppå åsen sør for Dragsund. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis og lokaliteten er i partier grunnlendt, men det er også større partier med bedre jordsmonn.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er gammel lavlandsblandingsskog med utforming boreonemoral gran-blandingsskog. Noe er også furu-eikeskog.

Arts mangfold: Lokaliteten har spredte dødved-elementer og det er funnet svart sonekjuke (NT), ospéhvitkjuke (NT), begerfingersopp. Vegetasjonen er i partier rik med blåveis, myske m.m. og det er funnet kravfulle jordboende sopper som grangråkjuke (NT) og blåveisstorpigg (VU). Ellers ble lodden vaniljerot (NT) og barlind (VU) også funnet. Svart tremaur er også funnet, denne er knyttet til hule edelløvtrær av særlig eik. Trolig er det potensiale for flere kravfulle vedboende sopper, jordboende sopper og insekter knyttet til elementrik, rik og solvarm blandingsskog.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er forholdsvis velutviklet. En smal blåmerket sti går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Rike blandingsskoger finnes flere steder på Håøya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg.

Verdivurdering: Lokaliteten er forholdsvis stor og i partier rik på elementer av flere ulike treslag. Det er registrert rødlistede arter og andre kravfulle arter innenfor flere organismegrupper og knyttet til ulike typer miljøer, og vegetasjonen er i partier rik. Til sammen tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi). Dersom det blir registrert flere rødlistede arter enn det som ble avdekket i 2023 bør verdi svært viktig vurderes.

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt fri utvikling hvor skogen får lov til å bli gammel er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne opprettholde dagens verdi samt videreutvikles. Dette vil også bidra til at lokaliteten får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya. Gamle trær og død ved skal ikke fjernes og hogst skal ikke utføres i denne lokaliteten.

.....

981 Svanehalen NØ

Gammel granskog – Gammel lavlandsgranskog Verdi: B Areal : 20,89 daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune, på østsiden av åsen mellom Tåjebukta og Dragsund og rett nord for Håøybukta. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en gammel granskog av typen gammel lavlandsgranskog. Av vegetasjonstyper forekommer bærlyngskog og svak bærlyng-lågurtskog med liljekonvall og vivendel. I partier er det noe friskere med lågurt med sanikkel og blåveis. Tresjiktet er noe blandet i partier, men stort sett er det gan som dominerer. Eller inngår en del furu, noe bjørk, osp, spisslønn og enkelte lind og eik. Det inngår så vidt rødlistet naturtype kalk- og lågurtfuruskog (VU).

Artsmangfold: Det ble funnet art knyttet til kontinuitet i død ved i 2023, deriblant svartonekjuke (NT) og det er trolig potensiale for flere vedboende sopp. Ellers er det en del flekkgrisøre (NT) i de furudominerte partiene nede langs fjorden, og knerot (NT) ble funnet innenfor lokaliteten i 2020. Ellers ble brungul musserong funnet i 2023, en jordboende sopp som er knyttet til eldre gjerne noe rik furuskog.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten har en del grangadd og granlæger i ulike nedbrytningsstadier og i ulike størrelser, i partier er skogen i sammenbrudd og med dominans av lite nedbrutt død ved. Enkelte ospeelementer forekommer. En smal blåmerka sti går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter: Ikke registrert.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer flere partier med dødved-rik barskog på Håøya, noe som gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg.

Verdivurdering: Lokaliteten er forholdsvis liten, men med en god del død ved i ulike nedbrytningsstadier. Videre er lavereliggende og dødved-rik barskog som denne er svært uvanlig. Til sammen tilsier dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya.

.....

982 Dragsundet SØ II

Naturbeitemark – Rik beiteeng Verdi: B Areal : 1,26 daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger i Dragsund, på det smaleste partiet mellom midtre og nordre Håøya.

Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er naturbeitemark av typen rik beiteeng.

Artsmangfold: Karplantefloraen er svært artsrik med en varmekjær flora med vivendel, markjordbær, rødknapp, ryllik, kransmynte, bergmynte, engknoppurt, blåklokke, gulmaure, engkransmose, firkantperikum, hårsveve, legeveronika, tiriltunge, smalkjempe, knollmjødurt (VU), marianøkleblom (VU). Lokaliteten er med stor sannsynlighet viktig for insekter knyttet til varme, urterike habitater. Gul småkøllesopp ble funnet i 2023.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er åpen, og det forekommer kun oppslag av ask i mindre partier som beites ned av geit. Lokaliteten er ikke gjengrodd og beites godt ned, men muligens er geitebeite gjennom hele sommersesongen uten hvile uheldig for engvegetasjonen. I partier er vegetasjonen mer næringsrik med brennesle, hundekjeks, småsyre m.m. Det er lite påvirkning av fremmede arter.

Fremmede arter: Rynkrose (SE) finnes nede ved stranda i øst. Tidligere er det registrert sibirbjørnekjeks i lokaliteten, men denne ble ikke sett i 2023.

Del av helhetlig landskap: Arealer med åpen urterik engvegetasjon finnes flere steder på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg. Særlig for insekter er det viktig at slike områder forekommer flere steder og i tilknytning til hverandre, da de er viktige nektarkilder.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor og med en rekke kjennetegnende arter, samt forekomster av sårbare arter og trolig viktig for insekter. Videre er den uten gjengroing, men muligens er geitebeite gjennom hele sesongen ikke helt positivt. Det er lite påvirkning fra fremmede arter. Til sammen tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ev. fremmede arter må fjernes. Lokaliteten kan beites fra midten av august, ev. kan den slås i midten av august. Ved slått må graset ligge på bakken i ca. 3 dager før det rakes sammen og fjernes.

.....

983 Tåjebukta

Engpregete erstatningsbiotoper – Veg- og jernbanekant Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid i flere omganger sesongen 2023 og sist 6. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten ligger langsmed grusvei og i tilknytning til bebyggelsen i Tåjebukta, samt at den fortsetter videre nordover og inkluderer også urterike arealer innenfor edelløvslogen ved Mølla. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en engpreget erstatningsbiotop med rik tørrengvegetasjon.

Artsmangfold: Karplantefloraen er svært artsrik med gulmaure, bergmynte, rødknapp, engtjæreblom, rundbelg, engknoppurt, tiriltunge, blåklokke, karve, engnellik, smalkjempe, markjordbær, knollerteknapp, lakrismjelt, kransmynte, svever m.m, og med funn av knollmjødurt (VU), marianøkleblom (VU), åkermåne (NT) og ullurt (NT). Det er tidligere

funnet kyståkermåne (VU) i området, som fremdeles kan forekomme selv om den ikke ble funnet i 2023. De urterike arealene innenfor edelløvskogen ved Mølla har svært mye marianøkleblom, i tillegg inngår knollerteknapp, lakrismjelt, bergmynte, åkermåne m.m. Lokaliteten er med stor sannsynlighet viktig for insekter knyttet til varme, urterike habitater.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er for det meste åpen og lite gjengrodd. Ved butikken i Tåjebukta er det i partier et tett sjikt av fremmede busker (mispler og høstberberis). Lokaliteten hadde sommer 2023 større utstrekning i Tåjebukta og gikk på begge sider av grusveien og langs større deler av grusveien, men etter grøfting høsten 2023 og omfattende steinsetting våren 2024 måtte avgrensningen innskrenkes. Partiene ved Mølla er ikke videre påvirket nylig, men en traktorvei går gjennom engpartiene her.

Fremmede arter: Vinterkarse forekommer i lokaliteten, ellers er det partier med fremmede mispler, høstberberis (SE), stikkelsbær (PH) og rynkerose (SE).

Del av helhetlig landskap: Arealer med åpen urterik engvegetasjon finnes flere steder på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg. Særlig for insekter er det viktig at slike områder forekommer flere steder og i tilknytning til hverandre, da de er viktige nektarkilder.

Verdivurdering: Lokaliteten er noe marginal, og arealene med velutviklet engvegetasjon dekker forholdsvis små arealer. Lokaliteten gis derfor kun verdi lokalt viktig (C-verdi), men som følge av partier med svært urterik vegetasjon og forekomster av rødlistede arter er den i grenseland til å vurderes som viktig.

Skjøtsel og hensyn: Fremmede arter må fjernes, både mindre forekomster og store forekomster og busker. I partier er det mye busker, gjelder blant annet ved butikken, og her må det restaureres ved å fjerne buskene slik at man får fram engfloraen igjen. Oppslag fjernes, men stedegne rosebusker spares. Etter restaurering vil dette arealet kunne erstatte det arealet som er gått tapt som følge av grøfting og kraftig steinsetting. Lokaliteten er i partier berglendt, men der det er tykkere jordsmonn bør graset slås hvert år i slutten av august. Graset rakes sammen etter 3 dager og fjernes. Dette gjelder også for de arealene som i dag klippes hyppig ned, blant annet de urterike arealene innimellom edelløvskogen ved Mølla. Disse arealene bør også kun slås én gang i året i august. Kvisthauger bør fjernes kontinuerlig.

.....

984 Bjørnehuebukta II

Rik barskog – Lågurtfuruskog Verdi: B Areal : 19,3 daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 11. august 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av Bjørnhuebukta, i en vestvendt li som starter over grusveien og går ned til fjorden. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men oppskrukket berggrunn og innslag av rikere marine avsetninger over berggrunnen gir grunnlag for litt rikere vegetasjon i partier. Lokaliteten grenser til mer triviell skog og fjorden, samt mot andre naturtypelokaliteter.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en rik barskog med utforming lågurtfuruskog. I tillegg til furu inngår noe lind og osp. I feltsjiktet finnes blåveis, blodstorkenebb, hengeaks, knollerteknapp, fingerstarr, skogfiol, kransmynte, bergmynte, blåklokke, fagerklokke, teiebær, markjordbær, liljekonvall, grov nattfiol, i tillegg ble

knollmjødurt (VU) funnet i de mest grunnlendte partiene på oversiden av veien. I partier er vegetasjonen noe fattigere, men stort sett er den urterik.

Artsmangfold: Knollmjødurt (VU) vokser i lokaliteten. Videre er det tidligere funnet stor ospeildkjuke på gammel osp og begerfingersopp på død ved av osp, begge signalarter knyttet til ospelementer. Det er potensiale for kravfulle jordboende sopper knyttet til middels rik og rik furuskog. Lokaliteten er også vestvendt og solvarm og med spredte dødved-elementer og med potensiale for varmekjære insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: I partier på bedre jordsmonn er furuskogen storvokst, men på oppsiden av veien er det skrinnere og mer småvokst furu. Det er spredt med både gadd og læger av osp og furu, for det meste tynnstammet. Det er også enkelte eldre furu og stor osp.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike rike barskoger på Håøya.

Verdivurdering: Lokaliteten er forholdsvis liten og med få funn av rødlistede arter (kun 1 VU-art), men med et visst potensiale for rødlistede arter innenfor flere organismegrupper, både sopp og insekter. Ellers er lokaliteten intakt med eldre og til dels gammel furuskog, spredte dødved-elementer, og med et relativt åpent preg. Lokaliteten er også i større partier rik. Da lokaliteten har funn av rødlistearter og stort potensiale for flere kravfulle arter, samt at den er intakt og med gode habitatkvaliteter får den vurdering viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Fri utvikling er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for arts mangfoldet på Håøya.

.....

985 Bjørnehuebukta III

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 3. juli 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i en rydningsrøys i den åpne enga i Bjørnehuebukta.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en stor grov ask med brysthøydeomkrets på 290 cm. Treet har mye død greiner og er nesten dødt. Det ble trolig observert svart tremaur på stammen, noe som kan indikere at treet har et indre hulrom.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter tilknyttet treet, men det kan være potensiale for insekter knyttet til hule edelløvtrær (dersom treet har et indre hulrom).

Bruk tilstand og påvirkning: Asken er nesten død. Ellers står den fint fristilt med god solinnstråling fra sør. Det vokser en spisslønn inn i krona på treet.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya, blant annet er det flere store gamle asker i Bjørnehuebukta. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er forholdsvis stort, og med mulig indre hulhet, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

986 Bjørnehuebukta IV

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 3. juli 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står på stranda innerst i Bjørnhuebukta.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en stor grov ask, den er tostammet med brysthøydeomkrets på 220 og 200 cm. Det ble trolig observert svart tremaur på stammen, noe som kan indikere at treet har et indre hulrom.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter tilknyttet treet, men det kan være potensiale for insekter knyttet til hule edelløvtrær (dersom treet har et indre hulrom).

Bruk tilstand og påvirkning: Asken virker å være frisk. Ellers står den fint fristilt med god solinnstråling fra sør.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya, blant annet er det flere store gamle asker i Bjørnhuebukta. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er ikke spesielt stort, men mulig indre hulhet og landskapsøkologi tilsvarer verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

987 Bjørnhuebukta V

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 3. juli 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står på stranda innerst i Bjørnhuebukta.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en stor ask med brysthøydeomkrets på 216 cm. Asken er hul ved basis, trolig også i greinfeste. Barken er forholdsvis slett.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter tilknyttet treet, men det kan være potensiale for insekter knyttet til hule edelløvtrær.

Bruk tilstand og påvirkning: Asken virker å være frisk. Ellers står den fint fristilt med god solinnstråling fra sør. En huske henger i en av greinene.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya, blant annet er det flere store gamle asker i Bjørnhuebukta. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er ikke spesielt stort, men hulhet og landskapsøkologi tilsvarer verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

988 Mølla, eik II

Store gamle trær – Eik Verdi: A Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Stefan Olberg og Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid sommer og høst 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen omfatter også en spesialkartlegging av insekter ved Mølla, og er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Mølla på Nordre Håøya i Frogn kommune.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som Store gamle trær - Eik, og de to eiketrærne oppfyller kravene i forskriften for utvalgt naturtype Hule eiker. Trærnes omkrets er ikke målt, men består av en tostammet eik og en enkeltstammet eik som begge er godt over 200 cm i omkrets. Kronene er noe vide, en del beskåret, men med flere døde grener. Begge trærne har en synlig hullåpning høyt oppe på stammen. Sprekkebarken er relativt grov.

Artsmangfold: Det ble plassert en vindusfelle på det ene treet, men fellefangsten ved Mølla inkluderte også andre nærtstående trær, og det er derfor uvisst hvilke arter som ble påvist på dette treet. Mange hultrelevende og dødvedlevende billearter oppført på rødlisten er påvist ved Mølla, og de fleste av disse rødlisteartene kan leve på/i disse to trærne. På det ene treet vokser det eikeildkjuke (NT).

Bruk tilstand og påvirkning: Trærne er fristilt og står på plenareal, og begge er noe beskåret.

Fremmede arter: Ingen fremmedarter av betydning er påvist.

Del av helhetlig landskap: Flere hule eiker og mange andre gamle edelløvtrær står i nærområdet.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi) grunnet mange påviste rødlistearter som sannsynligvis lever på/i treet, og som følge av at treet er hult og har forekomst av grov dødved.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene knyttet til trærne ivaretas best ved at de får stå i fred. Fjerning av dødved på trærne og liggende død eikeved på bakken må opphøre. Vegetasjonen nærmest trærne bør ikke klippes for kort, og ved bruk av motorklipper må det påses at røttene ikke skades. Geiter beiter i området, og beitepresset bør holdes under oppsikt.

.....

989 Bjørnehuebukta VI

Slåttemark – Lågurtslåtteeeng Verdi: A Areal : 8 daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Stefan Olberg og Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid sommer og høst 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen omfatter også en spesialkartlegging av insekter, og er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Enga ligger i Bjørnehuebukta, nord på Håøya. Berggrunnen består av fattig gneis, men denne er nok overdekt med rikere løsmasser, noe som gir opphav til rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er under tvil avgrenset som gammel slåttemark. Rydningsrøyser og slett overflate, samt et jevnt over urterikt preg, taler for at området kan ha blitt brukt som slåttemark, men da det tidligere var en husmannsplass

her, kan deler av enga også tidligere ha vært oppdyrket og det kan også ha vært en lengre historie med sporadisk beite. Enga er for det meste tørr baserik eng, men det er også et sig med rik fukteng som går gjennom enga. Slåttemark er rødlistet som sterkt truet (CR) på rødlista for naturtyper 2018, i tillegg er det en utvalgt naturtype.

Artsmangfold: Enga er svært artsrik med en urterik og varmekjær flora, blant annet finnes knollmjørdurt (VU), marianøkleblom (VU), åkermåne (NT), gjeldkarve, fagerklokke, blåklokke, bergmynte, blodstorkenebb, dunkjempe, hvitmaure, gulmaure, engnellik, tiriltunge, harekløver, gjerdevikke, jonsokkoll, smalkjempe, engknoppurt, kransmynte, knollerteknapp, rødknapp, prestekrage, vendelrot, hårsveve m.m. I tillegg er det registrert en rekke svært kravfulle insektarter knyttet til urterike habitater og død ved, deriblant *Ischnomera caerulea* (VU), *Prionychus melanarius* (VU), *Choragus sheppardi* (NT), *Ceutorhynchus unguicularis* (NT), *Drilus concolor* (NT), granråtevedbille (NT), *Macrophya punctumalbum* (NT), *Orobitis cyanea* (NT). I tillegg er det registrert svært mange insekter som ikke er rødlistet, men som er varmekjære og kravfulle. Trolig er det her også potensiale for interessante beitemarksopp.

Bruk tilstand og påvirkning: Enga er for det meste åpen og forholdsvis intakt med kun spredte trær, men einstape dekker større arealer og har begynt å bre seg videre utover. Vinterkarse forekommer på toppen av enga i et lite område hvor det trolig har skjedd et tiltak nylig. I fuktsiget er det noe mer næringsrik vegetasjon og her kommer det opp noe ask og gråor. Midtpartiet er noe mer trivielt i partier, men med en del marianøkleblom, samt spredte andre arter. I sørøstre del av enga er det svært urterikt. Enga har blitt beitet av geiter siden det ble innført geiter på Nordre Håøya i 2011. Ved befaring 3. juli var det fortsatt lite blomstring og flere urter hadde tydelig avbitt stengel. Likevel var det en del daugras, noe som tyder på at vegetasjonen ikke blir beitet godt nok ned. Geiter er selektive i hvordan de beiter.

Fremmede arter: Vinterkarse finnes så vidt i lokaliteten og i hovedsak på toppen av enga.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike urterike habitater på Håøya, både større sammenhengende områder og som små flekker og korridorer i landskapet. Det gjør at det er mer sannsynlig for arter knyttet til disse miljøene trives, da særlig insekter, som er avhengig av at de urterike områdene ligger i nærheten av hverandre.

Verdivurdering: Lokaliteten er stor, med en svært artsrik engflora og med mange rødlistede og truede arter av både karplanter og insekter. Videre er den forholdsvis intakt, åpen og i aktiv bruk med beite. Til sammen tilsier dette verdi svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fortrinnsvis slått, dette bør skje etter at de fleste arter har avblomstra, rundt midten av august. Graset bør ligge i ca. tre dager før det rakes sammen og fjernes fra enga. Dersom slått ikke er aktuelt, bør enga beites først fra august av. Einstape og fremmede arter må bekjempes. Enkelte unge trær i nordøst kan fjernes.

.....

990 Bjørnehuebukta VII

Rik edellauvskog – Verdi: A Areal : 5,76 daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid i flere omganger sommer og høst 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Bjørnhuebukta, nord på Håøya. Berggrunnen består av fattig gneis, men denne er nok overdekt med rikere løsmasser, noe som

gir opphav til rikere vegetasjon. Det er også noe grunnlendt i partier med oppsprukket berggrunn.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en rik edelløvskog. Tresjiktet er forholdsvis blandet og det er derfor vanskelig å plassere den innenfor en utforming. Tresjiktet domineres av edelløvtrær, med spisslønn, hassel, lind og ask, ellers er det innslag av osp og bjørk. I feltsjiktet er urterikt med lakrismjelt, skogsvever, skogfiol, knollerteknapp (VU), marianøkleblom (VU), blåklokke, blodstorkenebb, bergmynte, engtjæreblom, gulmaure, sanikkel, blåveis m.m.

Artsmangfold: Ertevikke (EN) ble funnet i lokaliteten i 2023. Ellers har lokaliteten en del død ved, innslag av store gamle trær og med urterik vegetasjon, samt med plasseringen i indre Oslofjord, noe som gjør den svært verdifull for en rekke varmekjære insekter. Det ble registrert en rekke rødlistede insekter i fella i enga i Bjørnhuebukta i 2023, en del av disse er knyttet til død ved av edelløvtrær og hule edelløvtrær og er trolig tilknyttet denne lokaliteten i deler av livssyklusen (og enga i andre deler av livssyklusen).

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten har mye død ved og forekomst av grove trær, og den er ellers forholdsvis intakt. Det er ikke helt positivt at geitene beiter i lokaliteten, ertevikke ble kun sett som små skudd høsten 2023 og det er usikkert om denne i det hele tatt hadde blomstret den sesongen. Geitene beiter ellers unge edelløvtrær som på sikt kan bli viktige trær i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Det er flere rike edelløvskoger på Håøya. Det gjør at arter knyttet til denne skogtypen har større sannsynlighet for å forekomme.

Verdivurdering: Middels stor lokalitet, men med høyt rødlistede arter innenfor flere artsgrupper (blant annet ertevikke, EN), mye død ved og forekomst av grove trær, intakt uten negativ påvirkning tilsier verdi svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ingen skjøtsel nødvendig - fri utvikling. Ev. små gran og ung gran kan tas ut.

.....

991 Mølla II

Andre viktige kulturmarkstyper – Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg og Stefan Olberg, Biofokus, etter feltarbeid i flere omganger sesongen 2023 og sist 11. august 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015. Deler av lokaliteten var tidligere del av den større edelløvskogslokaliteten ved Mølla.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på midtre del av Håøya, Frogn kommune. Lokaliteten består i stor grad av de urterike arealene innenfor edelløvskogen ved Mølla og er delt opp i flere multipolygoner. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er vanskelig å plassere innenfor naturtype da det er snakk om arealer som dels skjøttes som plen og arealer som er noe mer berglendte. Noe er også arealer som nylig er blitt åpnet opp. Det er valgt å plassere lokaliteten i kategorien “andre viktige kulturmarkstyper” da det er snakk om åpen urterik vegetasjon.

Artsmangfold: Lokaliteten har i partier svært mye marianøkleblom, i tillegg inngår knollerteknapp, lakrismjelt, bergmynte, åkermåne m.m. Lokalitetene med urterik vegetasjon er med stor sannsynlighet viktig for insekter knyttet til varme, urterike habitater.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokalitetene med urterik vegetasjon er for det meste åpne og lite gjengrodd og er ikke videre påvirket nylig, men en traktorvei går gjennom engpartiene her og der. Noen av arealene skjottes noe intensivt med hyppig klipping, mens andre deler har noe oppslag som følge av at det her er blitt ryddet unna trær relativt nylig.

Fremmede arter: Vinterkarse forekommer i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Arealer med åpen urterik engvegetasjon finnes flere steder på Håøya, både rett i nærheten av denne og ellers spredt på øya. Dette gjør at arter knyttet til disse miljøene har større sannsynlighet for å etablere seg. Særlig for insekter er det viktig at slike områder forekommer flere steder og i tilknytning til hverandre, da de er viktige nektarkilder.

Verdivurdering: Lokaliteten er med usikkerhet gitt verdi lokalt viktig (C-verdi). Lokaliteten er urterik og dekker forholdsvis store arealer, men riktigere skjøtsel vil trolig kunne øke verdien til viktig.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er i partier berglendt, men der det er tykkere jordsmonn bør graset slås hvert år i slutten av august. Graset rakes sammen etter 3 dager og fjernes. Dette gjelder også for de arealene som i dag klippes hyppig ned, blant annet de urterike arealene innimellom edelløvsbogen ved Mølla. Disse arealene bør også kun slås én gang i året i august. For berglendte arealer holder det å fjerne oppslag jevnlig.

.....

992 Selskjærbukta vest til nord

Gammel furuskog – Gammel solvarm bergfuruskog Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Stefan Olberg og Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest og nord for Selskjærbukta på Nordre Håøya i Frogn kommune. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men denne er i partier overdekt med et tynt lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon i mindre partier.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av gammel, solvarm bergfuruskog med innslag av eik og stedvis osp og bjørk.

Artsmangfold: Lokaliteten ble ikke godt undersøkt for artsamangfold, men knyttet til gammel eik ble oksetungesopp påvist flere steder, og det er også funnet eikegreinkjuke (NT). Barkflatbillen *Cryptolestes corticinus* (NT) ble banket ned fra en delvis død furu. Trollringlav (VU) ble funnet i 2015. Artsmangfoldet knyttet til dødved av eik, osp og furu er sannsynligvis rikt og inkluderer med all sannsynlighet flere rødlistearter av insekter og sopp. Nede ved bukta er det også partier med urterik varmekjær flora.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i svært liten grad påvirket, med få tegn på tidligere hogster og relativt god dødvedkontinuitet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Håøya har mye gammel furuskog med innblanding av eik og osp. Samlet har denne skogen en svært stor verdi for mange rødlistearter som følge av tilstanden, beliggenheten og mengden areal.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi) grunnet forekomsten av en intakt og lite påvirket gammel furuskog med relativt godt innslag av dødvedelementer. Beliggenheten tilsier at mangfoldet av dødvedlevende, rødlistede biller og andre insekter skal være godt. En spesialundersøkelse av insektmangfoldet kan derfor føre til at verdivurderingen endres til svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt fri utvikling hvor skogen får lov til å bli gammel er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for artsmangfoldet på Håøya. Gamle trær og død ved skal ikke fjernes og hogst skal ikke utføres i denne lokaliteten. Ung gran som kommer opp kan fjernes (men gammel gran fjernes ikke).

.....

993 Selskjærbukta S

Rik edellauvskog – Lågurt-eikeskog Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Stefan Olberg i Biofokus, etter feltarbeid 5. september 2023. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og evt. nykartlegging av naturtyper på Nordre Håøya. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Selskjærbukta på Nordre Håøya i Frogn kommune. Berggrunnen er fattig med granittisk gneis, men er her overdekt med et tykkere lag med rike marine avsetninger, noe som gir grunnlag for rikere vegetasjon.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som en Rik edelløvskog med innslag av eik, hassel, spisslønn, lind, ask, osp, gran og furu. Vegetasjonen består av svake lågurtarter, med blåbær- og lyngskog i kantene. Området har stor variasjon i treslagssamensetning, og som følge av innslaget av gran og furu kunne den også ha vært plassert i Rik blandingsskog i boreonemoral sone.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert, men lite tid ble brukt på leting etter arter. Forekomst av noe grov død ved, gamle trær og rik vegetasjon, fører til et godt potensial for rødlistearter.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er lite påvirket i nyere tid.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Håøya har mye gammel furuskog med innblanding av eik og osp, og også flere rike edelløvskoger. Samlet har disse skogene en svært stor verdi for mange rødlistearter, som følge av beliggenheten, tilstanden og mengden areal.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi) grunnet et relativt lite areal med rik edelløvskog i blanding med osp, gran og furu. Innslag av litt grov dødved, noen gamle trær og rik vegetasjon gir et godt potensial for rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt fri utvikling hvor skogen får lov til å bli gammel er en forutsetning for at lokaliteten skal kunne utvikle større naturverdier på sikt. Dette vil også bidra til at den får en større funksjon for artsmangfoldet på Håøya. Gamle trær og død ved må ikke fjernes og hogst skal ikke utføres i denne lokaliteten, hvis ønsket er å ivareta mangfoldet. Ung gran som kommer opp kan fjernes (men gammel gran fjernes ikke).

.....

994 Mølla NV

Store gamle trær – Lind Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en stor grov lind med brysthøydeomkrets på 250 cm. Treet har ikke synlig hulrom og det var ikke noe særlig med død ved i krona.

Artsmangfold: Det ble funnet stammesigd (VU) på treet ved befaringen i 2024.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er forholdsvis stort, og med en truet art som vokser på stammen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

995 Mølla S

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en middels stor eik med brysthøydeomkrets på 144 cm. Treet har en liten hullåpning (over 5 cm) ved basis og det var synlig rød vedmold i hulrommet. Sprekkebarken er på det meste 2 cm dyp. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Det er trolig en rekke insekter knyttet til hule eiker som benytter seg av lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er ikke veldig stort, men synlig hult og med vedmold, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

996 Mølla S I

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en middels stor eik med brysthøydeomkrets på 150 cm. Treet har en liten hullåpning (over 5 cm) ved basis, men det var vanskelig å se om det var vedmold i hulrommet eller hvor stort det er. Ved siden av denne eika står en fin rekrutteringseik med brysthøydeomkrets 165 cm. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Det er trolig en rekke insekter knyttet til hule eiker som benytter seg av lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er ikke veldig stort, men synlig hult, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

997 Mølla S II

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en stor eik med brysthøydeomkrets på 248 cm, sprekkebarken er rundt 2 cm på det dypeste. Treet har en liten hullåpning i greinfeste et godt stykke opp på stammen. Det er en del død ved av stor dimensjon i trekronen, også noe liten og middels død ved. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Det er trolig en rekke insekter knyttet til hule eiker og død ved som benytter seg av lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er forholdsvis stort, muligens hult og med en del død ved i trekronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

998 Mølla S III

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en middels stor eik med brysthøydeomkrets på 235 cm, sprekkebarken er rundt 3 cm på det dypeste. Treet er ikke synlig hult. Det er en del død ved av middels dimensjon i trekronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Signalarten eikehårskål vokser rikelig på stammen. Det er trolig en rekke insekter knyttet til død ved som benytter seg av lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er middels stort, ikke synlig hult, og med en del død ved av middels dimensjoner, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

999 Mølla S IV

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en middels stor eik som er tostammet med brysthøydeomkrets på 230 cm og 130 cm, sprekkebarken er rundt 2,5 cm på det dypeste. Basisen til treet er svært stor og måler 300 cm i omkrets. Treet er ikke synlig hult, men trolig har det et indre hulrom. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: På lengre sikt vil treet kunne bli mer interessant for insekter og sopp.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er stort, men ikke synlig hult og uten død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1000 Mølla vest

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en middels stor eik som er tostammet med stammedele ca. 110 cm opp fra bakken og med brysthøydeomkrets på 155 cm og 160 cm, sprekkebarken er rundt 2,5 cm på det dypeste. Basisen til treet er svært stor og måler 270 cm i omkrets. Det er muligens en hullåpning et stykke opp på stammen, i et gammelt greinfeste, men dette er svært usikkert. Ellers er det en del død ved i kronen.

Artsmangfold: På lengre sikt vil treet kunne bli mer interessant for insekter og sopp.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er middels stort, trolig ikke synlig hult, men med død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi). Dersom treet viser seg å være hult bør verdien økes til B-verdi og dette er også da en utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1001 Mølla nord

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en stor eik med brysthøydeomkrets på 285, barken er slett og rundt 1,5 cm på det dypeste. Ikke synlig hullåpning, men vedmold ved basis flere steder tyder på at treet har et indre hulrom. Ellers er det en del død ved av liten og middels dimensjoner i kronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Treet er trolig viktig for insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er stort, trolig med indre hulrom og med død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1002 Mølla NV

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en middels stor eik med brysthøydeomkrets på 250 cm, sprekkebarken er rundt 2,5 cm på det dypeste. Det er flere mindre hullåpninger ved basis av treet. Ellers er det lite eller ingen død ved i kronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Treet er trolig viktig for insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er middels stort, synlig hult, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1003 Mølla NV I

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Trærne står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av to middels store eik med brysthøydeomkrets på 220 og 223 cm, sprekkebarken er rundt 2,5 cm på det dypeste. Eikene står rett ved hverandre, med ca. 50 cm avstand. Trærne er ikke synlig hule, men det er noe død ved av middels dimensjon i kronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: På lengre sikt vil trærne kunne bli viktige for sopp og insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Trærne virker å være friske og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Trærne er middels stort, uten synlig hulheter, men med noe død ved i kronene, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1004 Mølla NV II

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på 220 cm, sprekkebarken er rundt 2 cm på det dypeste. Treet er ikke synlig hult, men det er noe grov død ved i kronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Signalarten eikehårskål vokser rikelig på stammen. Treet er trolig viktig for insekter knyttet til død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt. En rotskade finnes ut mot grusveien.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er middels stort, uten synlig hulheter, men med grov død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1005 Mølla NV III

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på 200 cm, sprekkebarken er rundt 2,5 cm på det dypeste. Treet er ikke synlig hult, men det er noe død ved av liten og middels dimensjoner i kronen. Treet har smal krone. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Signalarten eikehårskål vokser rikelig på stammen. Treet er trolig viktig for insekter knyttet til død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er så vidt over inngangsverdi, uten synlig hulheter, men med noe død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1006 Mølla NV IV

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på 266 cm, sprekkebarken er rundt 2,5 cm på det dypeste. Treet har noe død ved av liten og middels dimensjoner i kronen. Det er en liten hullåpning ved basis, men denne er svært liten så treet er ikke synlig hult. Muligens kan det være et indre hulrom. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Signalarten eikehårskål vokser rikelig på stammen. Treet er trolig viktig for insekter knyttet til død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt. Masser er lempet tett på store synlige røtter, og det er gravd en grøft ca. 3 meter fra store synlige røtter ved stammen.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er forholdsvis stort, uten synlig hulheter, men trolig med indre hulrom, og med noe død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1007 Mølla NV V

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på 200 cm, slett bark. Treet har noe død ved av liten og middels dimensjoner i kronen. Det er en liten hullåpning ved basis, men denne er svært liten så treet er ikke synlig hult. Muligens kan det være et indre hulrom. Eika har smal krone. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Signalarten eikehårskål vokser rikelig på stammen.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt. Masser er lempet 80 cm fra stammen, og det er gravd en grøft ca. 4 meter fra stammen.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er akkurat innenfor inngangsverdiene, uten synlig hulheter, men trolig med indre hulrom, og med noe død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1008 Mølla NV VI

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på ca. 200 cm (vanskelig å måle nøyaktig), og med slett bark. Treet er ikke synlig hult og har ikke noe særlig med død ved i kronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Treet vil kunne bli viktig for en rekke insekter og sopp på lang sikt.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er akkurat innenfor inngangsverdiene, uten synlig hulheter og lite død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1009 Mølla NV VII

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på 220 cm, og med sprekkebark rundt 2 cm på det dypeste. Treet er ikke synlig hult, men har død ved av middels og liten dimensjon i kronen. Kronen er smal noe som tyder på at den aldri har stått spesielt åpent. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Treet vil kunne bli viktig for en rekke insekter og sopp på lang sikt.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er ikke veldig stort, uten synlig hulheter, men med død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1010 Mølla V

Store gamle trær – Eik Verdi: A Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på 220 cm, og med sprekkebark rundt 3 cm på det dypeste. Treet er synlig hult, med hullåpning ved basis. Treet har også noe grov død ved i kronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Eikebroddsopp vokser på dødved-partier nede ved basis. Treet er trolig viktig for en rekke insekter knyttet til hule eiker og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er middels stort, synlig hult, og med grov død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1011 Mølla V I

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev.

nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Mølla, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en eik med brysthøydeomkrets på 230 cm, og med sprekkebark rundt 2 cm på det dypeste. Treet er ikke synlig hult, men har noe død ved av liten og middels dimensjon i kronen. Hule eiker er utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §52.

Artsmangfold: Treet kan bli viktig for en rekke arter på lengre sikt.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er middels stort, ikke synlig hult, og med lite død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1012 Tåjebukta NV

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet. Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten. Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Tåjebukta, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en ask med brysthøydeomkrets på 230 cm, og med sprekkebark rundt 2 cm på det dypeste. Treet er ikke synlig hult og har ikke død ved i kronen.

Artsmangfold: Treet kan bli viktig for en rekke arter på lengre sikt.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er middels stort, ikke synlig hult, og uten død ved i kronen, sammen med landskapsøkologi tilsvarer dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

1013 Tåjebukta NV I

Store gamle trær – Lind Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Maria K. Hertzberg, Biofokus, etter feltarbeid 5. mars 2024. Kartleggingen er utført i forbindelse med revidering av eksisterende og ev. nykartlegging av naturtyper på Håøya, innenfor arealet som ikke inngår i naturreservatet.

Kartleggingen er utført på oppdrag for Bymiljøetaten, Oslo kommune. Øya ligger i Frogn kommune, men Oslo kommune er eier og drifter øya gjennom Bymiljøetaten.

Kartleggingsmetodikken følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Treet står i overgangen mellom skog og åpne arealer ved Tåjebukta, nord på Håøya. Berggrunnen er fattig granittisk gneis, men denne er overdekt med marine løsmasser noe som gir gode vekstvilkår.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en svært grov lind med brysthøydeomkrets på ca. 400 cm. Treet er ikke synlig hult og har ikke død ved i kronen.

Artsmangfold: Treet kan bli viktig for en rekke arter på lengre sikt.

Bruk tilstand og påvirkning: Treet virker å være friskt og står fint fristilt.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike store edelløvtrær på Håøya. Dette gjør at arter tilknyttet store gamle trær har større sannsynlighet for å forekomme eller etablere seg her.

Verdivurdering: Treet er svært stort, men ikke synlig hult, og uten død ved i kronen. Pga. størrelse og landskapsøkologi får den verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ikke hogst. Treet bør heller ikke beskjæres.

.....

Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 6. Kategorier for arter som er rødlistet.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	Regionalt utdødd (Regionally Extinct)	Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha reprodusert i Norge de siste 200 årene.
CR	Kritisk truet (Critically Endangered)	Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner og minimum ti år)
EN	Sterkt truet (Endangered)	Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar (Vulnerable)	Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategoriplassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 7. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter hvilket er arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

Vedlegg 3. Kategorier for fremmede arter

Fremmedartslista for Norge (Artsdatabanken 2018a) lister og risikovurderer arter som bevisst eller ubevisst er innført til Norge ved hjelp av mennesket, etter år 1800.

Dette betyr at alle arter som er tatt inn i Norge etter 1800 betegnes som fremmede arter. De fremmede artene blir vurdert etter invasjonspotensial og økologisk effekt og blir satt i en kategori som viser hvilken grad av trussel arten utgjør for norsk natur. Invasjonspotensial angir sannsynlighet for artens spredning og etablering i naturen, og sannsynlig hastighet for invasjonen. Økologisk effekt viser i hvilken grad den fremmede arten kan påvirke stedegne arter og naturtyper.

Tabell 8. Kategorier i Fremmedartslisten for Norge 2018.

FA-kategori	Kategori	Forklaring
SE	Svært høy risiko (Severe impact)	Fremmede arter med en svært høy risiko er faktiske eller potensielle økologiske skadegjørere og har potensial til å etablere seg over store områder.
HI	Høy risiko (High impact)	Fremmede arter med høy risiko har stor spredning med en viss økologisk effekt, eller stor økologisk effekt med en begrenset spredning
PH	Potensielt høy risiko (Potentially high impact)	Fremmede arter med potensielt høy risiko har enten store økologiske effekter, kombinert med et lite invasjonspotensial, eller et stort invasjonspotensial, men ingen kjente økologiske effekter.
LO	Lav risiko (Low impact)	Fremmede arter med lav risiko er ikke dokumentert å ha noen vesentlig negativ påvirkning på norsk natur.
NK	ingen kjent risiko (No known impact)	Fremmede arter uten kjent risiko har ingen kjent spredningspotensial og ingen kjente økologiske effekter

Biofokus

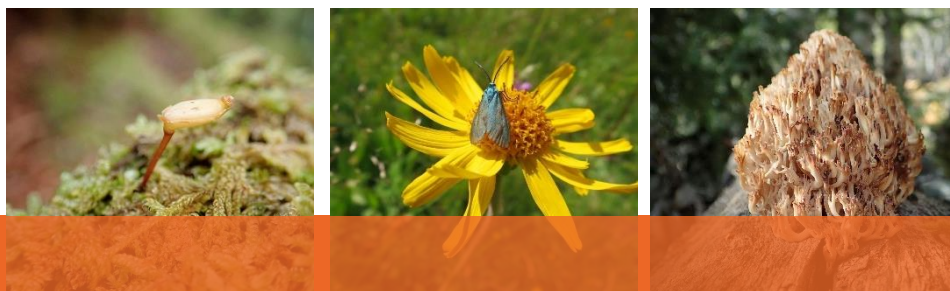
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2024–046
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-357-2

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no